

Spis treści:

1. Przedsiębiorcy oczekują konkretów w sprawie opłacania tzw. składki zdrowotnej (po wielu latach polemik, obecnie coraz więcej jest stanowisk, że jest to po prostu podatek, a nie składka¹). Negatywne skutki „Polskiego Ładu” odczuwa wielu przedsiębiorców zwłaszcza z sektora MŚP. Tzw. „Polski Ład” przedsiębiorcom kojarzy się głównie z tego, że składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna, i wynosi 9% podstawy wymiaru składki.
2. Czy Politycy chcieli wstrzymać, zwolnić, czy może zawiesić pobieranie opłat abonamentowych od przedsiębiorców z branży hotelarskiej w okresie, kiedy Ci nie mogli pracować i przyjmować gości?
3. Blisko milion złotych może ponieść jeden przedsiębiorca za wymianę serwerów, komputerów czy kosztów licencji oprogramowania.
4. Współpraca i wsparcie w zakresie obrony polskiego rynku producentów płytek ceramicznych. Apel dotyczy przeciwdziałania agresywnemu importowi płytek ceramicznych, przede wszystkim na teren naszego kraju.
5. Fabryki Sztucznej Inteligencji. Dokąd zmierzają uregulowania Krajów Unii Europejskiej, jeżeli chodzi o sztuczną inteligencję w tym Polski oraz czy polski sektor MŚP jest na to gotowy.
6. Przekonanie, że „NIE”, przedstawiciela Ministerstwa Finansów, a przedstawiciel Ministerstwa Rozwoju i Technologii zna temat, ale raczej nie pracuje. Posłowie koalicji i opozycji mówią jednym głosem w sprawie zwiększenia podmiotowego limitu zwolnienia z podatku VAT przedsiębiorcom z sektora MŚP, który obecnie wynosi 200 000 zł. Stanowiska wyrażone w trakcie posiedzenia Sejmowej Podkomisji stałej do spraw rozwoju gospodarczego 23 lipca 2024 r.
7. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, p. Agnieszka Dziemianowicz-Bąk podtrzymuje uwagi do projektu ustawy deregulacyjnej wypracowanego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii i proponuje umożliwienie Państwowej Inspekcji Pracy (PIP) dostępu online do danych dotyczących ubezpieczonych i płatników składek gromadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS).
8. Ministerstwo Rozwoju i Technologii chce, a Ministerstwo Finansów nie chce zmian w przepisach ustawy – Ordynacji podatkowej ws. zawieszania biegu przedawnienia zobowiązań podatkowych.
9. Rząd zamierza stworzyć Instytut Badawczy IDEAS pod nadzorem Ministerstwa Cyfryzacji oraz Ministerstwa Obrony Narodowej. Pytanie, tylko w jakim celu, skoro jest IDEAS NCBR Sp. z o.o. – polski ośrodek badawczo-rozwojowy, utworzony w 2021 r. przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju o kapitale zakładowym 50 000 000,00 zł.
10. Po pierwsze człowiek. Ramy aspektów etycznych sztucznej inteligencji, robotyki i powiązanych z nimi technologii.
11. Zakazane praktyki w zakresie sztucznej inteligencji (AI Act) już od 2 lutego 2025 r.

---

¹ Szerzej: Pisałem już o tym w 2015 r. w książce pt. Ochrona zdrowia w Polsce z punktu widzenia filozoficznoprawnego <https://www.empik.com/ochrona-zdrowia-w-polsce-z-punktu-widzenia-filozoficznoprawnego-woch-marek,p1125038437,ksiazka-p>, dostęp: 11.07.2024 r.

12. Jak to jest z tym „Zielonym Ładem” w polskim rolnictwie?
13. Czy Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej chce pozbawić możliwości dialogu na forum Rady Dialogu Społecznego pracodawców i gdzie w tym wszystkim sektor MŚP?
14. Pominięcie w informowaniu Prezydenta RP oraz Biura Bezpieczeństwa Narodowego przez Premiera. Czy rząd polski przewiduje powszechną mobilizację wojskową?
15. Zapewnienie bezpieczeństwa i swobody działalności gospodarczej, jako jeden z punktów polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej.
16. Czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie miał „ludzką twarz”? Sejm Rzeczypospolitej Polskiej chce wyjść z pomocą i proponuje dwie fundamentalne zmiany przepisów dla przedsiębiorców, ale czy tak się stanie?
17. Branża pirotechniczna a dobrostan zwierząt – czy można to pogodzić? Projekty ustaw w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej.
18. Zdaniem rządu sytuacja sektora MŚP na rynkach energii elektrycznej jest stabilniejsza niż gospodarstw domowych, tylko czy na pewno? Czy miesięczna faktura mikro, czy małego biznesu może wzrosnąć z 4.000 do nawet 10.000 zł brutto w 2025 r.?
19. Co z setkami tysięcy przedsiębiorców, płacących nie jedną składkę zdrowotną, a dwie lub więcej miesięcznie?, tylko dlatego, że dodatkowo pracują.
20. Czy posiadacze ukończenia studiów podyplomowych Master of Business Administration (MBA) nadal będą zasiadać w radach nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa?
21. Świadczenia rzeczowe w czasie pokoju – Militaryzacja przedsiębiorców.
22. Kolejne obowiązki dla przedsiębiorców. Przepisy o wylesianiu dotyczą bydła, kakao, kawy, oleju palmowego, kauczuku, soi i drewna.
23. Obowiązek ustanowienia zabezpieczenia roszczeń przez posiadacza odpadów. Najpilniejszy problem z branży gospodarki odpadami do rozwiązania, czyli dlaczego przedsiębiorcy muszą „zamrażać” setki tysięcy złotych w formie depozytów na pokrycie potencjalnych szkód środowiskowych?
24. ZUS dusi przedsiębiorców: Składki rosną, a historia się powtarza.
25. Apel do Premiera Donalda Tuska ws. środowisk organizacji stacji kontroli pojazdów zrzeszających tysiące przedsiębiorców, które od wielu lat zwracają uwagę przedstawicielom władz, że tabela opłat za badania techniczne pojazdów była ustalona 20 lat temu, a inflacja od 2004 r. sięgnęła 85 proc.

1. **Przedsiębiorcy oczekują konkretów w sprawie opłacania tzw. składki zdrowotnej (po wielu latach polemik, obecnie coraz więcej jest stanowisk, że jest to po prostu podatek, a nie składka²). Negatywne skutki „Polskiego Ładu” odczuwa wielu przedsiębiorców zwłaszcza z sektora MŚP. Tzw. „Polski Ład” przedsiębiorcom kojarzy się głównie z tego, że składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna, i wynosi 9% podstawy wymiaru składki.**

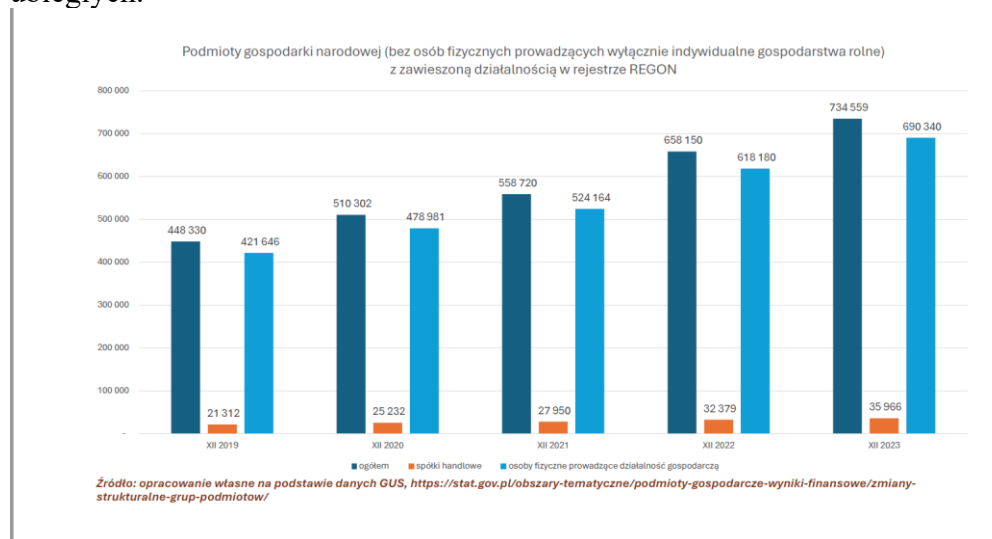
Zapowiedzi wyborcze

Minęło ponad pół roku od zapowiedzi politycznej zawartej w publikacji pt. „100 KONKRETÓW NA PIERWSZE 100 DNI RZĄDÓW!”, gdzie na stronie 7 wskazano:

„Wrócimy do ryczałtowego systemu rozliczania składki zdrowotnej. Skończymy z absurdem składki zdrowotnej od sprzedaży środków trwałych”³.

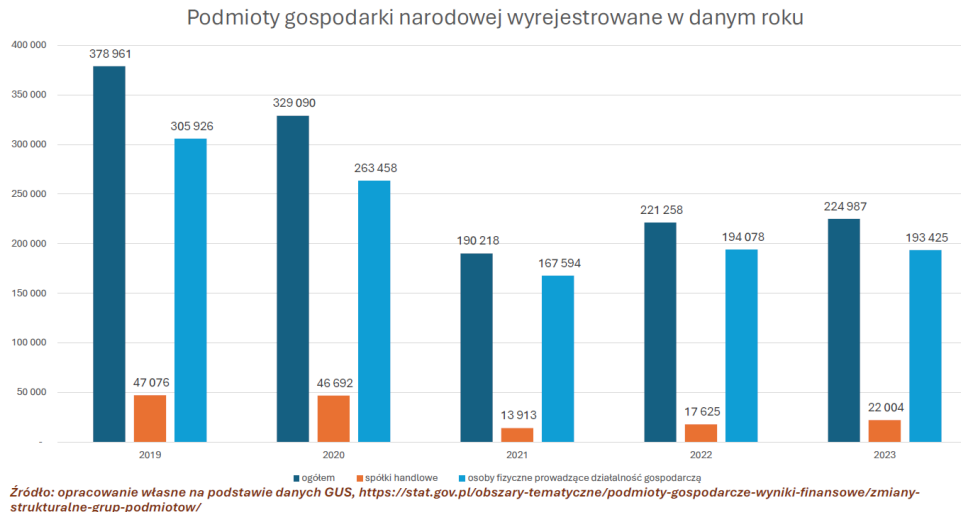
Ilu przedsiębiorców zawiesza lub zamyka firmy?

Punktem wyjścia do przedstawienia, co już zostało powiedziane i zaprezentowane w zakresie propozycji dotrzymania obietnicy wyborczej, niech będą statystyki odnoszące się do przedsiębiorców, którzy w 2023 r. zawiesili lub zamknęli swoje firmy w odniesieniu do lat ubiegłych.

² Szerzej: M. Woch, Ochrona zdrowia w Polsce z punktu widzenia filozoficznoprawnego, 2015 <https://www.empik.com/ochrona-zdrowia-w-polsce-z-punktu-widzenia-filozoficznoprawnego-woch-marek.p1125038437.ksiazka-p.>

³ <https://100konkretow.pl/wp-content/uploads/2023/09/100konkretow.pdf.>

Co zapowiedzieli przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Finansów?

21 marca 2024 r. przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Finansów, że: „Od 1 stycznia 2025 r. zmienią się zasady obliczania składki na ubezpieczenie zdrowotne przez przedsiębiorców. Na zmianach zyska 93% wszystkich przedsiębiorców PIT. Wszyscy drobni przedsiębiorcy – w zakresie składki na ubezpieczenie zdrowotne – będą mieli równe warunki prowadzenia działalności gospodarczej. Dzięki zmniejszeniu obowiązków rozliczeniowych system obliczania składek będzie bardziej przejrzysty. Zlikwidowany zostanie absurd płacenia składki zdrowotnej od zbycia środków trwałych”⁴.

Ponadto, Ministerstwo Zdrowia w piśmie z 22 kwietnia 2024 r. do Rzecznika Praw Obywatelskich wskazało, że „prowadzone obecnie przez Ministerstwo Zdrowia wspólnie z Ministerstwem Finansów prace nad realizacją wyżej przedstawionych propozycji normatywnych, znajdują się na etapie opracowywania treści ustawy nowelizującej, a zatem są przed zgłoszeniem do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów. Zgłoszenie do tego wykazu nastąpi w najbliższych dniach. Parlamentarny proces legislacyjny zaplanowany jest na 2. Kwartał bieżącego roku, a wejście proponowanych zmian w życie na dzień 1 stycznia 2025 r.”⁵.

Ponadto Ministerstwo Zdrowia wskazało, że „proponowane rozwiązania nie przewidują możliwości uwzględniania strat z działalności gospodarczej, bowiem ekwiwalentny charakter składki zdrowotnej wymaga, aby była ona opłacona przynajmniej w wymiarze minimalnym. W projektowanym modelu taką funkcję składki minimalnej będą pełniły składki sparametryzowane, tj. stała składka w przypadku przedsiębiorców stosujących skalę podatkową oraz stałe składki podstawowe, obowiązujące przedsiębiorców rozliczających PIT w formie podatku liniowego lub podatkiem ryczałtowym, którzy nie przekroczą proponowanych progów. Ponieważ ekwiwalentem składki zdrowotnej jest ubezpieczenie zdrowotnej, pozwalające korzystać z systemu publicznej służby zdrowia, to nie jest uzasadnione wprowadzenie możliwości sprowadzenia wymiaru składki zdrowotnej do 0 zł poprzez wykazanie straty gospodarczej (z bieżącego roku obrotowego lub z lat ubiegłych). Rozwiązanie takie byłoby niezgodne z normatywną istotą składki zdrowotnej, kształtowaną przez zasady solidarności i sprawiedliwości społecznej”.

⁴ <https://www.gov.pl/web/finanse/zalozenia-planowanych-zmian-w-skladce-zdrowotnej-przedsiębiorcow.>

⁵ <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-mz-mf-skladka-zdrowotna-przedsiębiorcy-reforma-odpowiedz>

Co zapowiedzieli POLSKA 2050 Trzecia Droga w projekcie o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw złożonym w Sejmie RP 25 czerwca 2024 r. Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem został upoważniony Poseł na Sejm RP Ryszard Petru.

W uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, że proponowane zmiany mają na celu „przywrócenie idei składki zdrowotnej jaka przyświecała jej powstaniu jako ubezpieczenia na wypadek choroby, bez względu na zamożność płatnika składek”. Zdaniem wnioskodawców proponowana zmiana „wprowadza zmianę obowiązujących obecnie zasad obliczania składek na ubezpieczenie zdrowotne dla prawie wszystkich grup objętych ubezpieczeniem, w tym zwłaszcza prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą i wykonujących pracę najemną”.

O kosztach proponowanych zmian trudno coś konkretnego wskazać na ten moment, dlatego że w tzw. opinii publicznej pojawiły się publikacje m.in. pt. „Składka zdrowotna. Projekt Petru to gigantyczne koszty i kompromitacja posła Polski 2050”⁶, „Rażące błędy” w ustawie Petru. Pomylił się o... 48 mld zł”⁷, czy „Radosna twórczość legislacyjna Polski 2050 wokół składki zdrowotnej”⁸.

Co zapowiedzieli przedstawiciele Lewicy ws. składki zdrowotnej

„Pracownicy zarabiający płacę minimalną czy średnią nie mogą być bardziej obciążeni koniecznością finansowania ochrony zdrowia niż przedsiębiorca jednoosobowej działalności gospodarczej - podkreślała wiosną szefowa resortu pracy Agnieszka Dziemianowicz-Bąk”⁹. „Lewica złoży swój projekt ustawy. Z informacji money.pl wynika, że może chodzić tu o zastąpienie składki zdrowotnej podatkiem na zdrowie, odrębnym od PIT”. „Nie składka, a podatek na zdrowie. Lewica pracuje nad rewolucyjną propozycją”, „około 30 mld zł - tyle dałoby nałożenie na podatników CIT dodatkowej opłaty w wysokości takiej jak obecna składka zdrowotna, czyli 9 proc. Według ustaleń money.pl pomysł ma się znaleźć w projekcie Lewicy o podatku zdrowotnym, będącym odpowiedzią na pomysły koalicjantów dotyczące składki zdrowotnej”¹⁰.

„Wiceminister zdrowia Wojciech Konieczny powiedział w piątek, że obniżenie składki zdrowotnej jest ekonomicznie nieuzasadnione, bo wiązałyby się z koniecznością dofinansowania NFZ co najmniej ośmioma miliardami złotych”¹¹.

„Co z luką w NFZ? Minister Wieczorek: powinno być finansowanie budżetowe, nie ma co się oszukiwać”. „Jestem zwolennikiem dużej reformy systemu podatkowego. Przez Polski Ład składka zdrowotna stała się dodatkowym podatkiem. Uważam, że zdrowie powinno mieć finansowanie budżetowe - wtedy przynajmniej wiemy, ile pieniędzy na nie idzie - stwierdził w programie "Miodowa 15" Dariusz Wieczorek, minister nauki i szkolnictwa wyższego”¹².

⁶ <https://oko.press/skladka-zdrowotna-projekt-petru-to-gigantyczne-koszty-i-kompromitacja-posla-polski-2050>

⁷ <https://dorzeczy.pl/ekonomia/608121/kompromitacja-petru-w-swoim-projekcie-pomylił-sie-o-48-mld-zl.html>

⁸ <https://www.rp.pl/opinie-ekonomiczne/art40780471-radosna-tworczosc-legislacyjna-polski-2050-wokol-skladki-zdrowotnej>

⁹ <https://biznes.interia.pl/firma/news-trwa-spor-o-skladke-zdrowotna-kazda-partia-ma-inny-pomysl,nId,7598590>

¹⁰ <https://www.money.pl/podatki/nie-skladka-a-podatek-na-zdrowie-lewica-pracuje-nad-rewolucyjna-propozycja-7044480615897600a.html>

¹¹ <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Wiceminister-zdrowia-Obnizenie-skladki-zdrowotnej-jest-ekonomicznie-nieuzasadnione-8777897.html>

¹² <https://www.rynekzdrowia.pl/Nauka/Co-z-luka-w-NFZ-Minister-Wieczorek-powinno-byc-finansowanie-budzetowe-nie-ma-co-sie-oszukiwac,260620,9.html>

Podsumowanie

Przedsiębiorcy oczekują zapowiadanych zmian w płaceniu składki zdrowotnej, a tymczasem minister „Leszczyna o składce zdrowotnej: Lewica chce wrócić do PRL-u, a pomysł Trzeciej Drogi jest szalony”. Zmian w składce zdrowotnej nie udało się wprowadzić w ciągu 100 dni od przejścia władzy, gdyż Koalicja Obywatelska nie rządzi sama. - Gdyby tak było, wprowadzilibyśmy większość naszych konkretów, ale sytuacja jest bardzo trudna. My mamy naprawdę cztery różne ugrupowania – mówi minister zdrowia i dodaje, że Lewica w finansowaniu ochrony zdrowia chce wrócić do PRL-u, a pomysły Trzeciej Drogi są - jak oceniła - “szalone”¹³.

Na marginesie należy także odnotować, iż Prawo i Sprawiedliwość 19 marca 2024 r. złożyło Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, który „dotyczy obniżenia wysokości składki zdrowotnej (jako stałej opłaty ryczałtowej), co pozwoli odliczyć składki na ubezpieczenie zdrowotne na takich samych zasadach, jak miało to miejsce jeszcze w 2021 r.”¹⁴. Zapewne będzie jeszcze wiele pomysłów na „reformę składki zdrowotnej”, tym bardziej, że zaczęły też się pojawiać odniesienia o braku pieniędzy w Narodowym Funduszu Zdrowia, np. „Wielka dziura w kasie NFZ. Szpitale czekają na pieniądze, ale czy się doczekają?”¹⁵.

Cdn. ....zapewne w kolejnych odsłonach ws. tzw. składki zdrowotnej

Polecam uwadze także: dr n. pr. Marek Woch, Zlikwidujmy NFZ i MZ
<https://www.termedia.pl/mz/Zlikwidujmy-NFZ-i-MZ-,42265.html>

---

¹³ <https://pulsmedycyny.pl/leszczyna-o-skladce-zdrowotnej-lewica-chce-wrocic-do-prl-u-a-pomysl-trzeciej-drogi-jest-szalony-1220164>.

¹⁴ [https://orka.sejm.gov.pl/Druki10ka.nsf/Projekty/10-020-97-2024/\\$file/10-020-97-2024.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/Druki10ka.nsf/Projekty/10-020-97-2024/$file/10-020-97-2024.pdf).

¹⁵ <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Wielka-dziura-w-kasie-NFZ-Szpitaly-czekaja-na-pieniadze-ale-czy-sie-doczekaja-8762872.html>, <https://www.rynekzdrowia.pl/Finanse-i-zarzadzanie/Luka-w-budzecie-NFZ-mamy-raport-Do-roku-2027-potrzeba-blisko-160-mld-zl-na-zdrowie,259970,1.html>.

2. Czy Politycy chcieli wstrzymać, zwolnić, czy może zawiesić pobieranie opłat abonamentowych od przedsiębiorców z branży hotelarskiej w okresie, kiedy Ci nie mogli pracować i przyjmować gości?

Dlaczego przedsiębiorcy prowadzący hotele mają płacić opłaty abonamentowe, jak decyzją Sejmu RP i Rządu nie mogli kwatrować gości w czasie obowiązywania stanu epidemii oraz stanu zagrożenia epidemicznego?

Dr n. pr. Marek Woch wskazuje, że jest rozwiązanie, aby tu i teraz rozwiązać problem. Minister Rozwoju i Technologii Krzysztof Paszyk powinien wydać objaśnienia prawne, pozwala mu na to Konstytucja Biznesu. Pytanie także, czy Ministerstwo Rozwoju i Technologii dokonało stosownego „przełgądu” przepisów ws. opłat abonamentowych i przedłożyło Radzie Ministrów?

Pozostają, także pytania do obecnych przedstawiali rządzącej koalicji Panów Senatorów Krzysztofa Kwiatkowskiego i Wadima Tyszkiewicza oraz Posła do Parlamentu Europejskiego Marcina Kierwińskiego, którzy upominali się o sprawiedliwe rozwiązania dla przedsiębiorców z branży hotelarskiej u ówczesnego premiera Mateusza Morawieckiego, jak i w Senacie RP, kiedy byli w opozycji, czy nie mogliby powrócić do tematu, mając obecnie władzę?

Wprowadzenie

Z dniem 1 lipca 2023 r. odwołano na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2¹⁶. Stan zagrożenia epidemicznego wprowadzono w Polsce 16 maja 2022 r.¹⁷ Wcześniej - od 20 marca 2020 r. - obowiązywał stan epidemii¹⁸. 5 maja 2023 r. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła koniec pandemii COVID-19¹⁹.

Na marginesie należy zauważyć, że Najwyższa Izba Kontroli w komunikacie z 9 lipca 2024 r. stwierdziła, że „w latach 2020-2023 szef resortu zdrowia wydał w sumie 13 rozporządzeń w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii, a następnie ich odwołania. NIK negatywnie oceniła wydanie przez Ministra sześciu rozporządzeń bez wniosku GIS²⁰. Było to działanie niezgodne z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi”²¹.

---

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, Dz.U. z 2023 r. poz. 1118.

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, Dz.U. z 2022 r. poz. 1028.

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, Dz.U. z 2020 r. poz. 491. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, Dz.U. z 2022 r. poz. 1027.

¹⁹ <https://www.gov.pl/web/rpp/koniec-stanu-zagrozenia-epidemicznego>, dostęp: 18.08.2024 r.

²⁰ NIK, Wiarygodność informacji w czasie epidemii COVID-19 pod znakiem zapytania, <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/zasoby-informacyjne-epidemia-covid-19.html>.

²¹ Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi T.j. Dz.U. z 2024 poz. 924.

Związek ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego czy stanu epidemii z przedsiębiorcami z branży hotelarskiej i opłatami abonamentowymi

Koniec pandemii COVID-19 został poogłaszany niespełna rok temu, a tymczasem przedsiębiorcy prowadzący hotele otrzymują od Poczty Polskiej S.A. (Jednoosobowa Spółka Skarbu Państwa) wezwania opiewające na dziesiątki tysięcy złotych (do naszej kancelarii zgłosili się przedstawiciele firmy, gdzie wzywa się ich do opłacenia **87 619,31** tysięcy złotych) za rzekome zaległości związane z abonamentem RTV.

Magdalena Raducha w tekście pt. „27 tys. zł do zapłaty za coś, czego nie ma. Rachunek wprawił w osłupienie” wskazuje, że „wezwanie do zapłaty ponad 27 tys. zł dostała firma, która prowadziła w województwie śląskim hotel. Chodzi o rzekome zaległości związane z abonamentem RTV. W hotelu, we wszystkich pokojach, było ponad 40 telewizorów - za każdy płaciła skrupulatnie daninę. W trakcie pandemii koronawirusa hotel został zamknięty, odbiorniki wyrejestrowano”²².

Co uchwalili Sejm Rzeczypospolitej Polskiej? W zasadzie trudno wskazać, o co komu chodziło, bo co innego jest w ustawie, co innego w uzasadnieniu, a jeszcze co innego w ocenie skutków regulacji, a jeszcze co innego Senat Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Finansów czy Najwyższa Izba Kontroli

Pikanterii w sprawie ponoszenia opłat abonamentowych przez przedsiębiorców z branży hotelarskiej dodaje fakt, że w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych²³ wprowadzono, wydawałoby się dla wielu przedsiębiorców korzystne zmiany dotyczące właśnie nieopłacania opłat abonamentowych, o których mowa w ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych²⁴ a dokonano, tego ustawą z dnia 31 marca 2020 r. z tym że z mocą obowiązywania od 8 marca 2020 r.²⁵.

Wnioski Prezesa NIK do Trybunału Konstytucyjnego

„We wniosku złożonym do Trybunału Konstytucyjnego Prezes Najwyższej Izby Kontroli postuluje o zbadanie zgodności z Konstytucją przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm.) –jej nowelizacji, uchwalonej 31 marca 2020 r.”.

„Prezes NIK wnioskuje o to, by Trybunał stwierdził, iż przytoczone ustawy są w całości niezgodne z zasadą prawidłowej legislacji, zasadą odpowiedniej vacatio legis (art. 2 Konstytucji RP) oraz zasadą legalizmu (art. 7 Konstytucji RP) ze względu na sposób ich uchwalenia. Jako uzasadnienie powyższego wniosku wskazano następujące argumenty:

²² <https://wydarzenia.interia.pl/tylko-w-interii/news-27-tys-zl-do-zaplaty-za-cos-czego-nie-ma-rachunek-wprawil-w-nId.7756580>.

²³ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Dz.U. z 2020 poz. 374 ze zm.

²⁴ Ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych, t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1689 ze zm., dalej: ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych.

²⁵ Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2020 r. poz. 568, dalej: ustawa z 31 marca 2020 r.

W przypadku obydwu ustaw będących przedmiotem wniosku Prezesa NIK, do naruszenia powyższych zasad doszło w toku całego procesu legislacyjnego. Żeby to uzasadnić, należy krótko przypomnieć kalendarium zdarzeń związanych z uchwaleniem kwestionowanych ustaw przez Sejm RP.

Rządowy projekt specustawy został przekazany do Sejmu bez konsultacji społecznych 1 marca 2020 r. Natychmiast (2 marca 2020 r.) skierowano go to sejmowej komisji zdrowia, która tego samego dnia sporządziła sprawozdanie. W tymże dniu odbyło się jeszcze drugie i trzecie czytanie projektu, który jeszcze tego samego dnia został uchwalony i przekazany do Senatu, gdzie bez poprawek 6 marca 2020 r. ustawa została przyjęta. Prezydent podpisał dokument 7 marca 2020 r., następnego dnia ustawa weszła w życie.

Podobnie, przy uchwalaniu noweli specustawy, wszystkie trzy czytania miały miejsce dzień po tym jak wpłynęła ona do Sejmu (26-27 marca 2020 r.). Zaś sama ustawa o zmianie specustawy covidowej, po ekspresowym procedowaniu, weszła w życie w dniu 31 marca 2020 r. W ten sposób przyjęto regulację, której projekt obejmował 170 stron przepisów prawnych, a łącznie z uzasadnieniem, autopoprawką i oceną skutków regulacji - ponad 370 stron, które należało poddać analizie w toku procesu legislacyjnego²⁶.

Zasad techniki prawodawczej²⁷

Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej powinno się zadbać, aby:

1. Ustawa powinna wyczerpująco regulować daną dziedzinę spraw, nie pozostawiając poza zakresem swego unormowania istotnych fragmentów tej dziedziny.
2. Ustawa powinna być tak skonstruowana, aby od przyjętych w niej zasad regulacji nie trzeba było wprowadzać licznych wyjątków.
3. Przepisy ustawy redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy.
4. **Uzasadnienie projektu ustawy, oprócz spełnienia wymagań określonych w ustawach, w regulaminie Sejmu i w regulaminie pracy Rady Ministrów, powinno zawierać:**
  - 1) przedstawienie możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu, ze wskazaniem, czy środki te zostały podjęte, a w przypadku ich podjęcia - przedstawienie osiągniętych wyników;
  - 2) szczegółowe wyjaśnienie potrzeby wejścia w życie projektowanej ustawy albo jej poszczególnych przepisów w terminie krótszym niż 14 dni od dnia ogłoszenia, jeżeli projekt ustawy przewiduje takie postanowienia.

„W demokratycznym państwie prawnym każdy projekt aktu normatywnego powinien posiadać uzasadnienie. Służy ono ujawnieniu intencji prawodawcy i jest jednym z mechanizmów kontroli społecznej, umożliwiając pośrednie uczestnictwo ogółu obywateli danego państwa w procesie rządzenia państwem. Poza tą podstawową funkcją warto wziąć pod uwagę również to, że uzasadnienia projektów aktów normatywnych odgrywają ważną rolę także w:

- samym procesie prawotwórczym, porządkując informacje uzyskiwane w poszczególnych etapach tego procesu,
- upowszechnianiu wiedzy o projektowanej regulacji,

²⁶ Wnioski Prezesa NIK do Trybunału Konstytucyjnego, https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/wnioski-prezesa-nik-do-trybunalu-konstytucyjnego-062023.html#przypis_1.

²⁷ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej", t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 283, dalej: ZTP.

- procesie stosowania prawa, służąc jako tzw. niesamoistne źródło prawa, ułatwiając zrozumienie intencji prawodawcy”²⁸.

Regulamin pracy Rady Ministrów²⁹

Przepis § 27 Regulaminu pracy Rady Ministrów odnoszący się do uzasadnienia projektu dokumentu rządowego wskazuje, że:

1. Wraz z projektem aktu normatywnego organ wnioskujący opracowuje uzasadnienie projektu.
2. Uzasadnienie projektu dokumentu rządowego innego niż akt normatywny sporządza się w miarę potrzeby.
3. Uzasadnienie projektu aktu normatywnego powinno:
  - 1) wyjaśniać potrzebę i cel wydania aktu;
  - 2) przedstawiać rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana;
  - 3) wykazywać różnicę między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym (przewidywane skutki prawne wejścia aktu w życie);
  - 4) zawierać:
    - a) oświadczenie organu wnioskującego co do zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej,
    - b) ocenę organu wnioskującego, czy projekt aktu podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.
4. W projekcie dokumentu rządowego albo jego uzasadnieniu, jeżeli jest sporządzane, przedstawia się informację dotyczącą przedstawienia projektu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej³⁰

W Regulaminie Sejmu RP w art. 34 wskazano, że:

- „1. Projekty ustaw i uchwał składa się w formie pisemnej na ręce Marszałka Sejmu; wnosząc projekt wnioskodawca wskazuje swego przedstawiciela upoważnionego do reprezentowania go w pracach nad tym projektem.
2. Do projektu ustawy dołącza się uzasadnienie, które powinno:
  - 1) wyjaśniać potrzebę i cel wydania ustawy,
  - 2) przedstawiać rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana,
  - 3) wykazywać różnicę pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym,
  - 4) przedstawiać przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne,
  - 5) wskazywać źródła finansowania, jeżeli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
  - 6) przedstawiać założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych,
  - 7) zawierać oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

²⁸ Zob. G. Wierczyński, Komentarz do rozporządzenia w sprawie "Zasad techniki prawodawczej", [w:] Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych. Komentarz, wyd. II, Warszawa 2016, lex.

²⁹ Uchwała Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów, M.P. z 2022 r. poz. 348.

³⁰ Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, <https://www.sejm.gov.pl/prawo/regulamin/kon7.htm>.

2a. Uzasadnienie projektu ustawy określającej zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej powinno odpowiadać wymogom określonym w art. 66 ust. 2 i art. 68 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24, 974 i 1570)³¹.

Co zapisano w ustawie z 31 marca 2020 r.?

Jednak jak przyszło co do czego, to w ustawie z 31 marca 2020 r. użyto literalnego brzmienia przepisu: Art. 15l. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, od przedsiębiorców w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców³¹ **wstrzymuje się pobieranie:** 2) opłat abonamentowych, o których mowa w ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych³².

Co zapisano w uzasadnieniu do ustawy z 31 marca 2020 r.?

W uzasadnieniu w punkcie pt. zmiany co do opłat audiowizualnych i abonamentowych wskazano, że „Zmiany mają na celu **odciążenie przedsiębiorców** z opłat audiowizualnych i **abonamentowych** w związku z rozprzestrzenieniem się koronawirusa. Regulacja dotyczy usługodawców, wśród których **obłożenie będzie zdecydowanie niższe niż dotychczas**. W szczególności z tego rozwiązania skorzystają usługodawcy z branży gastronomicznej, **hotelarskiej** czy fryzjerskiej, gdzie przedmiotem jest korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, a opłaty te nie są określane jako wprost zależne od faktycznego przychodu lub dochodu tego przedsiębiorcy za świadczenie przez niego usług w danym okresie. Dodatkowo zakłada się, że w tym specyficznym okresie przedsiębiorcy **zostaną zwolnieni z opłat abonamentowych za każdy radiodbiornnik czy telewizor w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej**.”

Co zapisano w ocenie skutków regulacji do ustawy z 31 marca 2020 r.?

W ocenie skutków regulacji wskazano, że „Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego przeprowadziła ankietę, w której 420 placówek hotelowych wskazało, że ok. 30% odnotowało anulacje na poziomie 50%, a niecałe 20% odnotowało anulacje na poziomie ponad 70%.

Wskazano także, iż „przedsiębiorstwa, w szczególności te z sektora MŚP, zagrożone są przede wszystkim utratą płynności finansowej. W niektórych branżach – przede wszystkim szeroko rozumiane usługi turystyczne (**hotelarstwo**, przewóz osób, przewodnicy i piloci wycieczek) – istnieje realne ryzyko zamykania firm i utraty miejsc pracy”.

Ponadto w punkcie nr 2 pt. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt wskazano, że „I. Poprawa płynności finansowej przedsiębiorstw” nastąpi poprzez: „**Czasowe zwolnienie z opłat dla organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi oraz opłat**

³¹ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 236, dalej: ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

³² Art. 15l ust. 1 zdanie wstępne zmienione przez art. 1 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 2255) zmieniającej nin. ustawę z dniem 16 grudnia 2020 r. Aktualnie: wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „Od przedsiębiorców w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców przez okres, w którym obowiązuje zakaz prowadzenia działalności na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1–6 i 8–12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, wstrzymuje się pobieranie:”.

abonamentowych, gdy nie są one zależne od wielkości przychodów lub dochodu przedsiębiorcy”. W rubryce pt. Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń wskazano, że „Dodatkowo oszacowano korzyść dla przedsiębiorców w wysokości ponad 118 mln zł, która dotyczy oszczędności, jakie zostaną wygenerowane w branży hotelarskiej w wyniku **zawieszenia opłaty** dla Organizacji Zbiorowego Zarządzania (OZZ) oraz **abonamentu RTV**. Do wyliczeń wykorzystano szacunki Izby Gospodarczej Hotelarstwa Polskiego: średnio gestor bazy noclegowej płaci za wszystkie OZZ około 520 PLN za pokój rocznie; średni koszt abonamentu RTV za pokój rocznie to 285 PLN, liczba pokoi hotelowych wynosi ok. 147 000.

Co zrobił Senat Rzeczypospolitej Polskiej?

W uchwale Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw wskazano, aby: w ust. 1: we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „wstrzymuje się” zastępuje się wyrazami „zawiesza się”³³.

Niemniej jednak, jak wskazano w oświadczeniu złożonym przez Senatorów Krzysztofa Kwiatkowskiego i Wadima Tyszkiewicza na 33. posiedzeniu Senatu w dniu 26 listopada 2021 r.³⁴ do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego, „istotna w kontekście interpretacji pojęcia „wstrzymanie” była proponowana poprawka Senatu, w której słowa „wstrzymuje się” miały być zastąpione słowami „zawiesza się”, które nie budzą wątpliwości co do tymczasowego charakteru regulacji. Dotyczy to także propozycji dodania fragmentu wskazującego, że „po ustaniu przyczyn zawieszenia przedsiębiorca może żądać obniżenia wynagrodzenia za okres zawieszenia proporcjonalnie do obniżenia jego przychodu, w stosunku do uzyskanego w roku przed powstaniem zagrożenia”. Poprawka ta przesądzała o tymczasowym charakterze zwolnienia. Sejm jednak odrzucił wskazaną poprawkę senacką, co znaczy, że postanowił, iż „wstrzymanie” będzie oznaczało zwolnienie bez konieczności późniejszej zapłaty”.

Senatorzy Krzysztof Kwiatkowski i Wadim Tyszkiewicz ww. oświadczeniu zadali m.in. następujące pytania:

1. Prosimy o przedstawienie interpretacji postanowień art. 151 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o COVID-19, wprowadzonego ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w zakresie znaczenia pojęcia „wstrzymanie”. Czy miało ono charakter tymczasowy i wskazywało na odroczenie, czy oznaczało definitywne zniesienie w tym czasie obowiązku regulowania opłat za odtwarzanie utworów i przedmiotów praw pokrewnych?
2. Prosimy o wyjaśnienie, dlaczego przedsiębiorcy dotknięci kryzysem i prawnymi ograniczeniami w prowadzeniu działalności gospodarczej nadal są zobowiązani do płacenia abonamentu RTV w pełnej wysokości, mimo że obowiązują ich administracyjne ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej i odnotowują oni spadek przychodów.
3. Prosimy wskazać, jakie działania zamierza podjąć w najbliższej przyszłości rząd, aby zgodnie z przepisami prawa oraz zasadami współżycia społecznego i racjonalnej gospodarki uregulować kwestię

³³ <https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/0/69483DD0AB0ECBDAC125853C00246A58/%24File/307.pdf>.

³⁴ https://www.senat.gov.pl/download/gfx/senat/pl/senatoswiadczenia/3783/10_033_010_osw.pdf.

pobierania opłat abonamentowych w sytuacji administracyjnego ograniczenia prowadzenia działalności przez przedsiębiorców, w tym hotelarzy, w związku z pandemią koronawirusa.

W odpowiedzi z 5 stycznia 2022 r. udzielonej z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych przez p. Jana Kanthak wskazano, że: „przedsiębiorców przez okres, w którym obowiązuje zakaz prowadzenia działalności wstrzymuje się pobieranie opłat abonamentowych”. Podkreślono także, iż „działanie operatora wyznaczonego jest zgodne z komunikatem opublikowanym przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji (dalej KRRiT) na swojej stronie internetowej w dniu 16 czerwca 2020 roku, w którym wskazano, że „nie został zniesiony obowiązek płacenia abonamentu rtv”. „Ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 z 2 marca 2020 r. przewiduje, że (...) będzie możliwe czasowe wstrzymanie postępowań egzekucyjnych powstałego zadłużenia. Jediną prawną możliwością rozwiązania przez KRRiT trudnych sytuacji abonentów, zgodną z przepisami ustawy o opłatach abonamentowych, jest umarzenie lub rozkładanie na raty ciężących na dłużnikach należności. Jeżeli przemawiają za tym szczególne względy społeczne lub przypadki losowe, Krajowa Rada może umorzyć lub rozłożyć na raty zaległości w opłatach abonamentowych z odsetkami za zwłokę oraz w opłatach za używanie niezarejestrowanego odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego wraz z odsetkami za zwłokę w jej uiszczeniu. Jest to możliwe wyłącznie na drodze indywidualnych decyzji”³⁵.

Wówczas Poseł na Sejm RP Marcin Kierwiński w Interpelacji nr 18327 do prezesa Rady Ministrów w sprawie zwolnienia z płacenia abonamentu RTV przedsiębiorców dotkniętych kryzysem wywołanym pandemią zadał następujące pytania:

1. Czy Pan Premier ma wiedzę na temat wyżej wspomnianych działań, które podjęła Poczta Polska?
2. Czy przedsiębiorcy (m.in. restauratorzy, hotelarze, właściciele restauracji i siłowni) na mocy obowiązujących przepisów zostali zwolnieni z płacenia abonamentu RTV, czy obowiązek ten uległ jedynie czasowemu zawieszeniu? Uprzejmie proszę o udzielenie jednoznacznej odpowiedzi.
3. Jeśli przedsiębiorcy dotknięci kryzysem nadal są zobowiązani do płacenia abonamentu RTV, uprzejmie proszę o wyjaśnienie, dlaczego takie zwolnienie nie zostało jeszcze wdrożone.
4. Jakie działania rząd zamierza podjąć w najbliższej przyszłości, aby wyjaśnić i uporządkować tę sytuację?
5. Jeśli wspomniani wyżej przedsiębiorcy nie są zwolnieni z płacenia abonamentu RTV, to czy rząd planuje przygotować takie ułatwienie w najbliższej przyszłości³⁶?

W odpowiedzi z 18 lutego 2021 r. z Ministerstwa Aktywów Państwowych podpisanej przez p. Andrzeja Śliwkę wskazano m.in., że „stosując ww. przepisy prawa, Poczta Polska S.A. wyjaśnia abonentom, że wstrzymanie opłat abonamentowych nie oznacza ich umorzenia z uwagi na fakt, że zobowiązania te powstały i powinny być uregulowane po wygaśnięciu ww. przepisów prawa. Przedsiębiorcy, na podstawie art. 151 ustawy covidowej, nie zostali zwolnieni z obowiązku uiszczenia opłat w okresie trwania stanu zagrożenia epidemicznego, a jedynie uzyskali możliwość uiszczenia płatności

³⁵ https://www.senat.gov.pl/download/gfx/senat/pl/senatoswiadczenia/3783/10_033_1345_1_odp.pdf,
<http://www.archiwum.krrit.gov.pl/krrit/aktualnosci/news,2999,wnoszenie-oplat-abonamentowych-nadal-obowiazuje---komunikat-krrit.html>.

³⁶ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=BXMCB3>.

w późniejszym terminie³⁷.

Wstrzymanie pobierania wynagrodzeń niepociągające za sobą skutku zwolnienia z obowiązku zapłaty tych wynagrodzeń – Uchwała Sądu Najwyższego

W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2024 r. (III CZP 52/23) wskazano, iż „wstrzymanie pobierania wynagrodzeń, o którym mowa w art. 15I ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, nie skutkuje zwolnieniem z obowiązku zapłaty tych wynagrodzeń. W przypadku zaprzestania lub ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę na skutek okoliczności wskazanych w art. 15I ust. 1 tej ustawy, zwolnienie z obowiązku zapłaty tych wynagrodzeń w całości lub w części może wynikać z umowy łączącej tego przedsiębiorcę z organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi, ewentualnie z orzeczenia sądu (art. 357¹ k.c.)”.

Należy zauważyć, iż nie ma mowy w tej uchwale o opłatach abonamentowych. W mojej opinii mieszanie dwóch opłat w jednym przepisie tj. związanych z organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi oraz opłat abonamentowych także przyczyniło się do problemów przedsiębiorców z branży hotelarskiej.

Nie płac abonamentu i opłat audiowizualnych. Instytucja odpowiedzialna za usługę: Ministerstwo Finansów³⁸

Do dziś na stronie internetowej pt. Nie płac abonamentu i opłat audiowizualnych, jest komunikat, gdzie wskazano, iż „w trakcie obowiązywania ustawy lub w terminie w niej wskazanym nie musisz płacić abonamentu oraz opłat audiowizualnych.

Informacje:

Jeśli spełniasz kryteria określone w ustawie, jesteś zwolniony z obowiązku ponoszenia opłat audiowizualnych i abonamentowych. **Dotyczy to przedsiębiorców**, którzy w prowadzonej działalności korzystają z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych. Korzystanie to wiąże się z obowiązkiem ponoszenia tych opłat, **w tym z obowiązku uiszczania opłat abonamentowych** za każdy radiodbiornik czy telewizor w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej.

Kiedy możesz skorzystać

Jeśli spełniasz kryteria, jesteś zwolniony na mocy ustawy: nie ma żadnych dodatkowych warunków i nie musisz składać wniosku.

Kto może skorzystać

Usługodawcy, którzy w prowadzonej działalności korzystają z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych oraz **uiszczają abonament** za radiodbiornik lub telewizor (np. usługodawcy z branży gastronomicznej, **hotelarskiej** czy fryzjerskiej).

Co zyskasz

W trakcie obowiązywania ustawy lub w terminie w niej wskazanym **nie musisz płacić abonamentu** oraz opłat audiowizualnych.

Ostatnia aktualizacja: 18.05.2020 19:27

Instytucja odpowiedzialna za usługę: Ministerstwo Finansów”.

³⁷ <https://sejm.gov.pl/INT9.nsf/klucz/ATTBYDJWR/%24FILE/i18327-o1.pdf>.

³⁸ <https://www.gov.pl/web/gov/nie-plac-abonamentu-i-oplat-audiowizualnych>.

Zakończenie

W ocenie Autora niniejszej analizy należy wyodrębnić następujące problemy z przyjętą interpretacją ww. przepisów, co niektórych organów i instytucji w zakresie użytego zwrotu „wstrzymuje się pobieranie”, „zwalnia”, czy może „zawiesza”, a mianowicie:

1. Jaka była intencja odpowiedzi powinno udzielić Ministerstwo Rozwoju i Technologii, ponieważ (ówczesne Ministerstwo Rozwoju) było inicjatorem tych przepisów. Pod pismem datowanym na 26 marca 2020 r. widnieje podpis p. Jadwigi Emilewicz.
2. Przy odpowiedzi nie można nie zauważać przepisów Konstytucji Biznesu³⁹, które w relacjach przedsiębiorca-urzędnik wskazują, na:
  - **Wprowadzenie zasady – co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone**

Przedsiębiorca może prowadzić biznes w sposób wolny, jeśli nie łamie wskazanych wyraźnie w prawie zakazów lub ograniczeń.

- **Domniemanie uczciwości przedsiębiorcy**

Przedsiębiorca nie musi udowadniać swojej uczciwości, wątpliwości co do okoliczności konkretnej sprawy będą rozstrzygane na korzyść przedsiębiorcy.

- **Przyjazna interpretacja przepisów**

Niejasne przepisy będą rozstrzygane na korzyść przedsiębiorców.

- **Zasada proporcjonalności**

Urząd nie może nakładać na przedsiębiorcę nieuzasadnionych obciążeń, np. nie będzie mógł żądać dokumentów, którymi już dysponuje⁴⁰.

3. Ministerstwu Rozwoju i Technologii trudno zarzucić, że przy konstrukcji przepisów nie brało pod uwagę trudniej sytuacji wszystkich przedsiębiorców w tym z sektora hoteli, stąd Autor uważa, za prawidłowe interpretacje ujęte w uzasadnieniu projektu ustawy z 31 marca 2020 r. oraz OSR, w którym wprost wykazano, ile milionów zostanie przeznaczonych na wsparcie.
4. Przepis art. 33 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, stanowi, że: „właściwi ministrowie oraz organy, które na podstawie odrębnych przepisów są upoważnione do opracowywania i przedkładania Radzie Ministrów projektów aktów prawnych, dążą do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów prawa z zakresu działalności gospodarczej, w szczególności wydając, w zakresie swojej właściwości, z urzędu lub na wniosek Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców wyjaśnienia przepisów regulujących podejmowanie, wykonywanie lub zakończenie działalności gospodarczej, dotyczące praktycznego ich stosowania (**objaśnienia prawne**), przy uwzględnieniu w szczególności orzecznictwa sądów, Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej”.
5. Przepis art. 70 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, stanowi, że: „Ministrowie kierujący działami administracji rządowej dokonują, w zakresie swojej właściwości, bieżącego przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, kierując się w szczególności zasadami określonymi w art. 67, oraz przedkładają Radzie Ministrów corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, informację o działaniach podjętych w poprzednim roku kalendarzowym w wyniku dokonania tego przeglądu”.

³⁹ M. Woch, Konstytucja Biznesu. Deklaracja polityczna, uchwalanie ustaw, wdrażanie, „Przegląd Prawa Publicznego” NR 7-8/2020, s. 90- 100.

⁴⁰ <https://www.biznes.gov.pl/pl/ulawienia-dla-biznesu/konstytucja-biznesu>, dostęp: 18.08.2024 r.,

Pytanie, czy Ministerstwo Rozwoju i Technologii dokonało stosownego „przeglądu” ww. przepisów ws. opłat abonamentowych i przedłożyło Radzie Ministrów?

6. Przepis 68 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców stanowi, że „w przypadku stwierdzenia wpływu projektu aktu normatywnego na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, przy opracowaniu projektu aktu normatywnego dąży się do proporcjonalnego ograniczania obowiązków administracyjnych wobec tych przedsiębiorców albo uzasadnia brak możliwości zastosowania takich ograniczeń”.
7. Retorycznym niech pozostanie pytanie Autora, czy biorąc pod uwagę powyższe przepisy prawa, wystąpienia polityków, orzecznictwo sądów czy uwikłanie Poczty Polskiej S.A. tylko dlatego, że „odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne podlegają, dla celów pobierania opłat abonamentowych za ich używanie, zarejestrowaniu w placówkach pocztowych operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe”⁴¹ przyczynia się do ograniczenia obowiązków administracyjnych dla przedsiębiorców.
8. Analogiczne pytanie co do uwikłania Poczty Polskiej S.A. nasuwa się w stosunku do Krajowej Rada Radiofonii i Telewizji, która ma dylemat, w jaki sposób ma postępować (pomimo, że na stronie internetowej napisano, że „wstrzymuje, to nie znosi”), jak *de facto* nie ma rozstrzygnięcia, co znaczy termin z ustawy z 31 marca 2020 r., wstrzymuje się pobieranie, a są jeszcze terminy, zwalnia czy zawiesza.

„W 2019 r., czyli jeszcze przed ww. opisywanymi przepisami, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydała 63 480 decyzji administracyjnych, w których rozpatrzyła indywidualne wnioski złożone przez abonentów, dotyczące umorzenia bądź rozłożenia na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych, odsetek za zwłokę w ich uiszczeniu, opłaty za używanie niezarejestrowanego odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego oraz odsetek za zwłokę w jej uiszczeniu”⁴².

9. Na podsumowanie należy przywołać stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich, pt. „Nierozwiązane systemowe problemy abonamentu RTV - konieczne pilne zmiany. RPO pisze do premiera. Odpowiedzi MKiDN oraz MAP” datowane na 23 stycznia 2023 r., gdzie wymienia:
  - Pomimo wielokrotnych zapowiedzi reformy abonamentu RTV wadliwie skonstruowany system nadal obowiązuje. Nie ma też wyraźnych perspektyw na szybkie rozwiązanie związanych z tym problemów.
  - Tymczasem do BRPO masowo wpływają skargi obywateli sprawach dotyczących uiszczenia opłat abonamentowych.
  - Dotyczą one zarówno kwestii systemowych, jak i konkretnych nieprawidłowości związanych z procedurą egzekwowania opłat abonamentowych przez Poczta Polską.
  - Problemy dotyczą też długich postępowań przed KRRiT i wydawanych przez nią błędnych decyzji.
  - Dlatego RPO pisze do premiera, wskazując na konieczność systemowych działań naprawczych i kompleksowej zmiany przepisów dotyczących systemu opłat abonamentowych.
  - Dostrzegane są różnego rodzaju mankamenty obecnego systemu finansowania mediów publicznych – odpisał minister kultury Piotr Gliński. Kwestia poprawy mechanizmów

⁴¹ Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1640.

⁴² <http://www.archiwum.krrit.gov.pl/krrit/aktualnosci/news,2999,wnoszenie-oplat-abonamentowych-nadal-obowiazuje---komunikat-krrit.html>.

prawnych wymaga szczegółowej i spokojnej debaty publicznej, której efektem mogłaby być zmiana regulacji prawnej dotyczącej sposobu finansowania działalności misyjnej mediów publicznych.

- W przypadku braku opłat rtv Poczta Polska S.A. ma obowiązek działań w celu uregulowania zaległości, w tym przekazania zobowiązania do egzekucji. Działania takie są kierowane wobec wszystkich dłużników, bez względu na wiek, status oraz sytuację materialną – odpowiada MAP.

Do Biura RPO cały czas masowo wpływają skargi w sprawach dotyczących opłat za abonament RTV. Zgłaszane przez obywateli problemy dotyczą zarówno kwestii systemowych, znajdujących się we właściwości Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jak i nieprawidłowości w funkcjonowaniu Poczty Polskiej nadzorowanej przez Ministra Infrastruktury czy Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji⁴³.

Wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich niech będą jednak optymistyczne, a to dlatego, że wcześniej czy później znajdą się politycy, którzy poradzą sobie z tematem opłat abonamentowych, a tymczasem dla przedsiębiorców pozostaje tzw. mitręga urzędnicza, a w ostateczności sądy. W opinii piszącego sprawa nie jest bynajmniej beznadziejna. Ciąg dalszy nastąpi zapewne.

---

⁴³ <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-premier-abonament-rtv-systemowe-problemy-kompleksowe-zmiany-mkidn-map-odpowiedzi>.

3. Blisko milion złotych może ponieść jeden przedsiębiorca za wymianę serwerów, komputerów czy kosztów licencji oprogramowania

Czy Ministerstwo Cyfryzacji zna koszty wprowadzenia w życie zmian w ustawie o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, jakie będą, musieliby ponieść przedsiębiorcy w tym z sektora MŚP?

Takie pytanie zadaje p. Robert Składowski – Prezes Federacji Panu Krzysztofowi Gawkowskiemu Wicepremierowi, Ministrowi Cyfryzacji.

Jednocześnie Federacja przygotowała raport w zakresie znajomości projektowanych przepisów przez przedsiębiorców. Raport obejmuje także zagadnienia dotyczące kosztów wprowadzenia w życie zmian w ustawie o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa odnoszący się do sektora gospodarowania odpadami.

Cel proponowanych zmian

W kwietniu 2024 r. na stronie Rządowego Centrum Legislacji został opublikowany projekt nowelizacji ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa. Wnioskodawcą projektu jest Minister Cyfryzacji. Natomiast wersja po konsultacjach jest datowana na 3 października 2024 r.

Projekt ustawy nowelizującej dyrektywę NIS2 ma na celu dostosowanie polskiego systemu cyberbezpieczeństwa do nowych, bardziej rygorystycznych standardów unijnych. Główne cele i potrzeby, które napędza ta nowelizacja, to:

- **Wypełnienie obowiązku transpozycji:** Polska, podobnie jak inne państwa członkowskie UE, powinna wdrożyć przepisy dyrektywy NIS2 do swojego porządku prawnego w określonym terminie.
- **Adaptacja do zmieniającego się krajobrazu cyberzagrożeń:** Szybki rozwój technologii, zwiększona liczba i złożoność ataków cybernetycznych wymagają bardziej kompleksowych i skutecznych środków ochronnych. Pytanie tylko czyim kosztem.
- **Wzmocnienie współpracy między różnymi podmiotami:** Nowe przepisy mają na celu usprawnić współpracę między organami administracji publicznej, przedsiębiorstwami i innymi podmiotami zaangażowanymi w zapewnienie cyberbezpieczeństwa.
- **Usprawnienie zarządzania ryzykiem:** Podmioty kluczowe i ważne będą zobowiązane do wdrożenia bardziej zaawansowanych systemów zarządzania ryzykiem cybernetycznym.
- **Wzmocnienie roli Pełnomocnika Rządu do Spraw Cyberbezpieczeństwa:** Pełnomocnik otrzyma szersze uprawnienia.
- **Rozwój infrastruktury CSIRT:** Planowane jest utworzenie nowych sektorowych zespołów reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego (CSIRT).

Zgodnie z ogólnie dostępnymi stanowiskami i opiniami prawnymi, projekt dokonuje transpozycji postanowień NIS2 w szerszym zakresie, niż wymaga tego sama dyrektywa. Przede wszystkim rozszerzono katalog sektorów objęty regulacjami ustawy (m.in. poprzez objęcie jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych w tym przedszkoli, szkół i placówek publicznych zakładanych i prowadzonych przez ministrów i jednostki samorządu terytorialnego, samorządowych zakładów budżetowych oraz uczelni, a także podmiotów wchodzących w skład systemu szkolnictwa wyższego i nauki).

Należy także wskazać, że za podmiot kluczowy i ważny co do zasady mogą być uznane firmy będące co najmniej średnim przedsiębiorstwem. Projekt przewiduje jednak wyjątki. Chodzi m.in. o sytuację, gdy zakłócenie świadczonej usługi mogłoby mieć znaczący wpływ na porządek, bezpieczeństwo lub zdrowie publiczne. W takim przypadku regulacje ustawowe będą dotyczyć także małych i mikro przedsiębiorców. W zależności od poszczególnych decyzji, liczba podmiotów, która zostanie objęta obowiązkami regulacyjnymi, wynosi ok. 38 000.

Wnioski z raportu kosztowego wprowadzenia w życie zmian w ustawie o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa odnoszącego się do sektora gospodarowania odpadami.

Odnosząc się do sektora gospodarowania odpadami, to opracowana przez Ministerstwo Cyfryzacji Ocena Skutków Regulacji wskazuje, że nowelizacja ustawy będzie miała wpływ jedynie na 276 podmiotów z tej branży. Jednocześnie z danych znajdujących się w posiadaniu Ogólnopolskiej Federacji Przedsiębiorców i Pracodawców – Przedsiębiorcy.pl wynika, że w Polsce działa łącznie ponad 8865 firm, z których ponad 1500 zatrudnia więcej niż 50 pracowników.

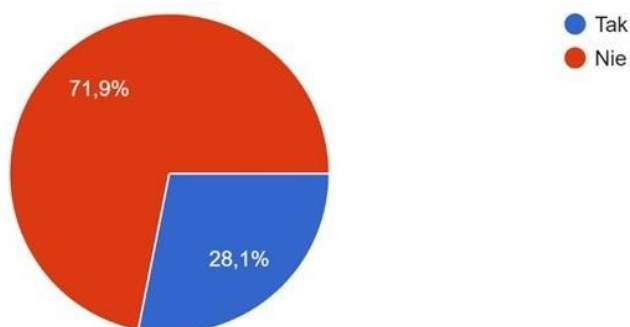
W Ocenie Skutków Regulacji – w kontekście skutków finansowych – zaprezentowano precyzyjnie jedynie wpływ na sektor finansów publicznych. W sekcji pn. „Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe” tabela dotycząca skutków w ujęciu pieniężnym nie została wypełniona, ale jednocześnie projektodawca przyznaje, że wejście przepisów w życie będzie się wiązać ze wzrostem nakładów finansowych. Celem dostosowania się do wymogów projektu przedsiębiorstwa będą musiały wdrożyć środki zarządzania cyberbezpieczeństwem. W przypadku dużych przedsiębiorstw może to zająć pewien czas. Niezbędne będzie dokonanie inwentaryzacji infrastruktury, przeglądu procesów i wewnętrznych procedur, przeprowadzenie wewnętrznych szkoleń.

Projektodawca wskazał, że koszty związane z wycofaniem sprzętu lub oprogramowania od dostawców wysokiego ryzyka są niemierzalne. Nowelizacja przewiduje kompetencję dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania decyzji o uznaniu dostawcy sprzętu lub oprogramowania za dostawcę wysokiego ryzyka, co zdaniem Ministerstwa Cyfryzacji, prowadzi do niemożności wskazania kosztów, jakie poniosą podmioty kluczowe i podmioty ważne.

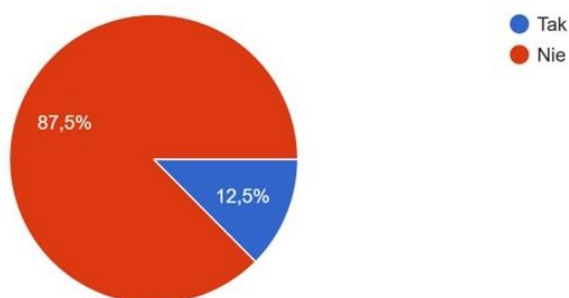
W ujęciu niepieniężnym dla sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, jak wskazało Ministerstwo Cyfryzacji: „Na tym etapie nie jest możliwe oszacowanie kosztów dostosowawczych po stronie przedsiębiorców w zależności od ich rodzajów z uwagi na brak danych. Projekt oddziałuje na podmioty o zróżnicowanej wielkości – od małych do dużych. Koszty audytów bezpieczeństwa, zatrudnienia specjalistów z zakresu cyberbezpieczeństwa, wdrożenia systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji itd., będą się znacząco różnić od wielkości i charakteru usług świadczonych przez podmiot. Projekt może być uzupełniony w tym zakresie, jeżeli w toku konsultacji publicznych zostaną przedstawione dane dotyczące kosztów wdrożenia”.

Wiedza przedsiębiorców odnośnie znajomości projektowanych zmian i skutków finansowych.

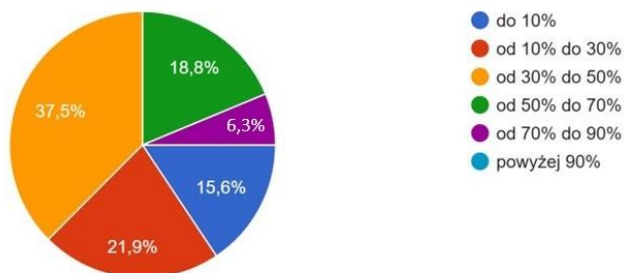
Wykres nr 1 – Odpowiedzi udzielone na pytanie: Czy znane są Pani/Panu konsekwencje dla przedsiębiorców wprowadzenia ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa przedstawionego przez Ministerstwo Cyfryzacji?

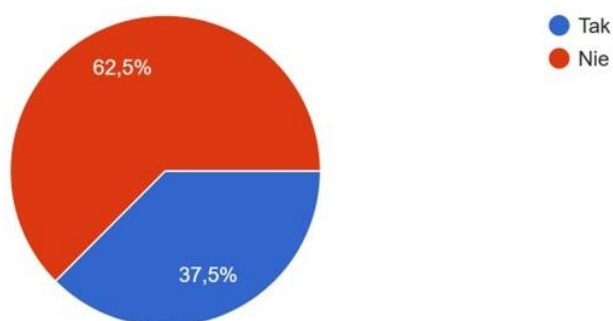
Wykres nr 2 – Odpowiedzi udzielone na pytanie: Czy Pani/Pana zdaniem istnieje realna możliwość wymiany sprzętu teleinformatycznego, urządzeń elektronicznych, maszyn i zastąpienie ich wyłącznie urządzeniami produkowanymi przez firmy z państw Unii Europejskiej i NATO?

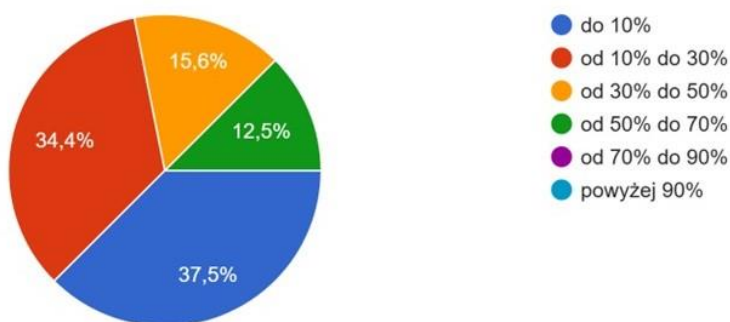
Wykres nr 3 – Odpowiedzi udzielone na pytanie: Ile w zasobach Pani/Pana firmy znajduje się sprzętu teleinformatycznego, urządzeń elektronicznych, maszyn (urządzenia pokładowe typu OBU, panele sterujące, sterowniki zabudowy śmieciarki, wyposażenie śmieciarki, taśmy do segregacji odpadów, urządzenia sortujące, komputery, serwery, dyski twarde, telefony, routery, drukarki, skanery, monitory, kamery itp.) pochodzenia spoza państw Unii Europejskiej i NATO?

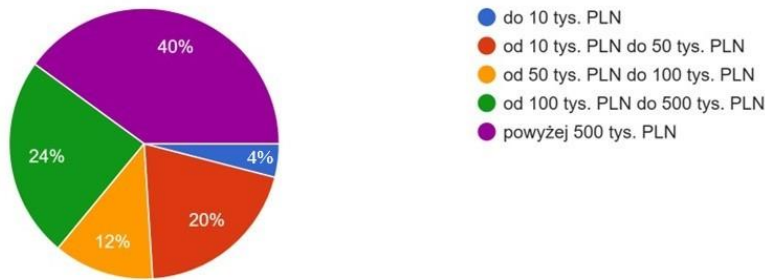
Wykres nr 4 – Odpowiedzi udzielone na pytanie: Czy Pani/Pana zdaniem istnieje realna możliwość wymiany powyższego oprogramowania i zastąpienie go wyłącznie oprogramowaniem firm z państw Unii Europejskiej i NATO?

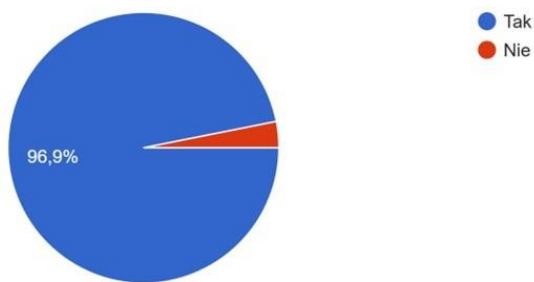
Wykres nr 5 – Odpowiedzi udzielone na pytanie: Jaka jest procentowa wartość wykorzystywanego oprogramowania (w tym programów komputerowych, aplikacji, sterowników, silników bazodanowych etc., niezależnie od formy posiadania – własność produktów, licencje, subskrypcje itp.) pochodzącego z państw spoza Unii Europejskiej i NATO w stosunku do całego posiadanego oprogramowania?

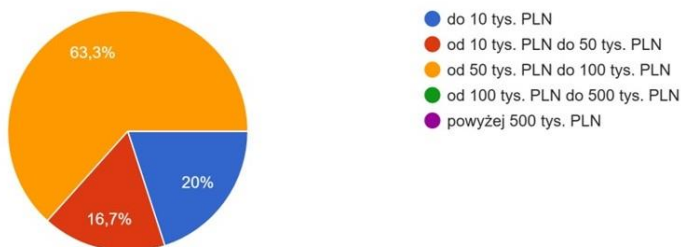
Wykres nr 6 – Odpowiedzi udzielone na pytanie: Jeżeli TAK to: czy Pani/Pana zdaniem koszt netto wymiany sprzętu teleinformatycznego, urządzeń elektronicznych, maszyn (koszt wymiany jest rozumiany jako zakup nowych urządzeń, utylizacja wymienianych oraz usługa demontażu i instalacji nowych urządzeń) będzie na poziomie?

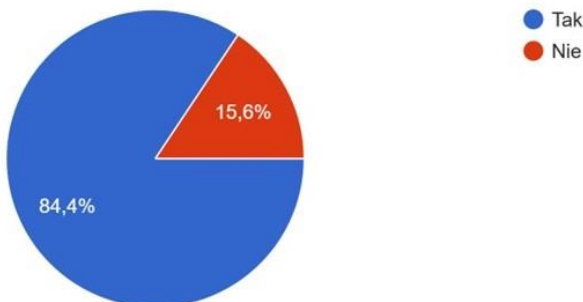
Wykres nr 7 – Odpowiedzi udzielone na pytanie: Czy Pani/Pana zdaniem wymiana posiadanego sprzętu teleinformatycznego, urządzeń elektronicznych, maszyn na sprzęt pochodzący wyłącznie z państw Unii Europejskiej i NATO będzie wiązała się z większymi kosztami serwisu i wsparcia technicznego?

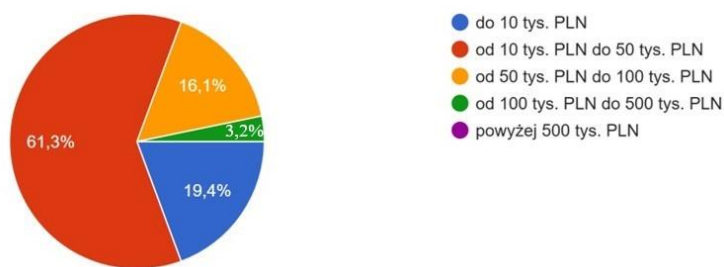
Wykres nr 8 – Odpowiedzi udzielone na pytanie: Jeżeli TAK to: będzie to kwota netto na poziomie?

Wykres nr 9 – Odpowiedzi udzielone na pytanie: Czy Pani/Pana zdaniem wymiana posiadanego oprogramowania (w tym programów komputerowych, aplikacji, sterowników, silników bazodanowych etc., niezależnie od formy posiadania – własność produktów, licencje, subskrypcje itp.) na oprogramowanie pochodzące wyłącznie z państw Unii Europejskiej i NATO będzie wiązała się z większymi kosztami serwisu i wsparcia technicznego?

Wykres nr 10 – Odpowiedzi udzielone na pytanie: Jeżeli TAK to: będzie to kwota netto na poziomie?

Podsumowanie, wnioski i rekomendacje Federacji Przedsiębiorcy.pl po przeprowadzonej ankiecie wśród przedsiębiorców

- **Nadmierna regulacja:** Nowe przepisy wprowadzają znacznie więcej ograniczeń niż wymaga tego dyrektywa NIS2.
- **Brak precyzji:** Niejasne kryteria dotyczące uznania podmiotów za kluczowe lub ważne, a także za dostawców wysokiego ryzyka.
- **Wysokie koszty:** Szacunkowe koszty dostosowania się do nowych przepisów są znaczne i mogą prowadzić do problemów finansowych przedsiębiorców.
- **Brak świadomości:** Większość przedsiębiorców nie jest świadoma nowych obowiązków i ich konsekwencji.

Wnioski i propozycje:

1. Konieczność korekt legislacyjnych:

- **Doprecyzowanie kryteriów:** Należy jasno określić, które podmioty będą uznawane za kluczowe lub ważne, a także jakie czynniki będą brane pod uwagę przy ocenie dostawców wysokiego ryzyka.
- **Zharmonizowanie z dyrektywą NIS2:** Przepisy krajowe powinny być dostosowane do wymagań dyrektywy, unikając nadmiernej regulacji.
- **Ocena skutków finansowych:** Należy przeprowadzić rzetelną ocenę skutków finansowych nowych przepisów dla różnych sektorów gospodarki.

2. Wsparcie dla przedsiębiorców:

- **Kampanie informacyjne:** Należy prowadzić szeroko zakrojone kampanie informacyjne, aby przedsiębiorcy byli świadomi nowych obowiązków i mieli możliwość przygotowania się do zmian.
- **Konsultacje:** Należy zapewnić przedsiębiorcom możliwość konsultacji z ekspertami w zakresie cyberbezpieczeństwa.
- **Wsparcie finansowe:** Można rozważyć wprowadzenie instrumentów wsparcia finansowego dla przedsiębiorców, którzy będą musieli ponieść znaczne koszty dostosowania się do nowych przepisów.

3. Monitorowanie i ewaluacja:

- **Regularna ocena skuteczności przepisów:** Należy regularnie oceniać, czy nowe przepisy przynoszą oczekiwane efekty i czy nie powodują niepożądanych skutków ubocznych.
- **Dostosowanie przepisów do zmieniających się warunków:** W razie potrzeby należy wprowadzać niezbędne zmiany legislacyjne.

Propozycje działań:

- **Zorganizowanie debaty publicznej:** Zaproszenie przedstawicieli rządu, przedsiębiorców, ekspertów ds. cyberbezpieczeństwa i organizacji pozarządowych do dyskusji na temat nowych przepisów.
- **Współpraca z organizacjami przedsiębiorców:** Współpraca z organizacjami takimi jak Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców – Przedsiębiorcy.pl w celu zbierania informacji zwrotnej od przedsiębiorców i reprezentowania ich interesów.

Wnioski końcowe:

Przedstawione wnioski i propozycje mają na celu przyczynić się do stworzenia bardziej efektywnego i zrównoważonego systemu cyberbezpieczeństwa w Polsce. Konieczna jest ścisła współpraca między rządem, przedsiębiorcami i ekspertami, aby znaleźć rozwiązania, które będą zarówno skuteczne w zapewnieniu bezpieczeństwa, jak i nie będą nadmiernie obciążały przedsiębiorców.

4. Współpraca i wsparcie w zakresie obrony polskiego rynku producentów płytek ceramicznych. Apel dotyczy przeciwdziałania agresywnemu importowi płytek ceramicznych, przede wszystkim na teren naszego kraju.

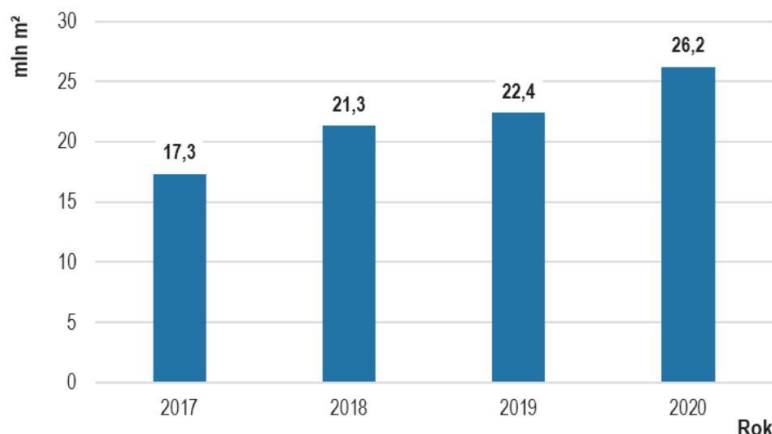
Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl zwróciła się z apelem i prośbą do Pana Premiera Donalda Tuska o współpracę i wsparcie w zakresie obrony polskiego rynku producentów płytek ceramicznych. Apel dotyczy przeciwdziałania agresywnemu importowi płytek ceramicznych, przede wszystkim na teren naszego kraju. W ocenie producentów zezwalanie na tak wysoki import jest aktem nieuczciwej konkurencji, na którą godzą się władze Unii Europejskiej. Polscy rodzimi producenci muszą spełniać cały szereg kosztowanych obwarowań wprowadzonych w Unii Europejskiej, które nie dotyczą Indii, Turcji czy Chin – informuje dr n. pr. Marek Woch Dyrektor Generalny Narodowego Instytutu Rozwoju Przedsiębiorczości, Ekspert Centrum Legislacji Federacji Przedsiębiorcy.pl.

Prezes Ogólnopolskiej Federacji Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl Robert Składowski apeluje do Premiera Donalda Tuska o współpracę i wsparcie producentów płytek ceramicznych, którzy ze względu na nieuczciwą konkurencję z Indii Turcji czy Chin oraz skokowy wzrost cen energii, czy gazu w Polsce w ostatnich latach zmniejszają z roku na rok produkcję, co grozi zwolnieniami pracowników i mniejszymi wpływami z podatków i składek do ZUS czy NFZ.

Prezes Federacji Robert Składowski w piśmie z dnia 9 września 2024 r. do Premiera Donalda Tuska wskazuje, że Polska Unia Ceramiczna zrzesza największych producentów płytek ceramicznych. Unię tworzą: Ceramika Paradyż, Grupa Cerrad, Grupa Cersanit, Grupa Końskie, Marazzi Poland oraz Grupa Tubądzin.

Wyżej wymienione spółki zatrudniają ok. 6 000 pracowników, a łącznie z siecią kooperujących z nimi partnerów miejsc pracy jest ok. 60 000 osób. Moce produkcyjne z kolei szacowane są na ok. 130 mln m² płytek w skali roku, co po Hiszpanii i Włoszech stanowi trzecią siłę produkcyjną w Unii Europejskiej.

Niestety, jak wskazują producenci płytek, płytki ceramiczne z importu w coraz większym stopniu „zalewają” polski rynek. Import płytek rośnie dynamicznie już od wielu lat.

Rys. 1. Import płytek ceramicznych w latach 2017-2020 (w mln m²)

Źródło: *Rynek płytek ceramicznych w Polsce*, 2021

Prezes Robert Składkowski, zauważa, że zdaniem producentów płytek ceramicznych wprowadzone rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) z 9 lutego 2023 r. dotyczące ceł antidumpingowych na płytki ceramiczne pochodzące m.in. z Indii, ustalone na poziomie od 6,7% do 8,7% (stawki uzależnione od producenta eksportującego), nie zahamowało importu z Indii. Warto podkreślić, że producenci z krajów Unii Europejskiej przestrzegają szeregu norm, które w żadnym innym zakresie nie obowiązują wielu azjatyckich krajów, np. Indii. Dotyczy, to certyfikatów jakościowych, standardowych warunków pracy, wysokości wynagrodzenia lub ograniczeń środowiskowych.

Ponadto, kiedy obecnie Zachód staje po stronie zaatakowanej Ukrainy, wspomniane Indie korzystają z preferencyjnych cen na dostawy surowców energetycznych z Rosji. Okoliczności, te powodują uprzywilejowanie producentów azjatyckich wobec wytwórców europejskich, czemu nie przeciwdziała ww. poziom wprowadzonych dotychczas ceł.

Producenci płytek, także wskazują w jednej z opublikowanych wypowiedzi, że: „W ramach Polskiej Unii Ceramicznej zrzeszonych jest sześć podmiotów i biorąc pod uwagę wyłącznie firmy zrzeszone, z tytułu wzrostu cen energii i gazu, to koszty wzrosły w 2022 r. dwukrotnie. Podstawowy limit pomocy przewidziany na rok 2022 stanowi jedynie 10 proc. rocznego wzrostu kosztów (...). Jeszcze gorzej sytuacja ta wygląda w odniesieniu do znanych cen energii i gazu na rok 2023, gdzie koszty wzrastają o kolejne 80 proc. vs. 2022 i aż 360 proc. vs. 2021 r. Jednak wskazane wsparcie stawić będzie raptem 5 proc. rocznego wzrostu kosztów”.

Ponadto, obecnie w Polsce mamy najdroższą energię elektryczną w UE, dlatego też branża oczekuje pilnego uruchomienia trzeciej transzy rządowego programu pn. „Pomoc dla przemysłu energochłonnego w związku z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2024 r.”, która pozwoli, chociaż w części zrekompenzować różnice cen. Niestety, będzie to ostatnia możliwość wsparcia przemysłu energochłonnego, do którego się zaliczają producenci płytek ceramicznych. Pytanie jest takie – co dalej? Czy Rzeczpospolita Polska ma jakikolwiek plan wsparcia przemysłu energochłonnego, do momentu zrównania cen prądu i gazu z innymi częściami w UE. Wtedy będziemy mogli mówić o równych szansach w przypadku producentów unijnych.

Niekorzystną informacją dla branży jest także to, iż władze Białorusi

od 15 października 2024 r. wprowadzają zakaz na import płytek ceramicznych w tym z Polski.

Biorąc pod uwagę powyższe, Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl, w apelu z dnia 09 września 2024 r., zwróciła się z prośbą do Pana Premiera o współpracę i wsparcie producentów płytek ceramicznych, a także o udzielenie odpowiedzi, czy w rządzie i Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów trwają prace merytoryczne/analytyczne dotyczące: zbadania korelacji wzrostu importu płytek do Polski, wzrostu kosztów wytwarzania płytek w Polsce, a zarazem spadku produkcji przez rodzimych producentów, aby w konsekwencji przeciwdziałać likwidacji miejsc pracy? Oraz czy jest możliwe spotkanie z Panem Premierem w celu przedstawienia osobiście przedmiotowej problematyki?

5. Fabryki Sztucznej Inteligencji. Dokąd zmierzają uregulowania Krajów Unii Europejskiej, jeżeli chodzi o sztuczną inteligencję w tym Polski oraz czy polski sektor MŚP jest na to gotowy?

Fabryki Sztucznej Inteligencji

Wzmocnienie przywództwa Krajów Unii Europejskiej w zakresie stymulowania powstawania konkurencyjnej sztucznej inteligencji poszczególnych ekosystemów w Unii ma polegać na tym, że Komisja zamierza tworzyć „fabryki sztucznej inteligencji”.

Tworzenie ekosystemów wokół europejskich superkomputerów publicznych ma polegać na łączeniu kluczowych elementów zasobów materialnych i ludzkich potrzebnych do opracowania modeli generatywnej sztucznej inteligencji oraz aplikacji.

Superkomputery mają być dedykowane sztucznej inteligencji, zostaną powiązane z centrami danych w bliskości lub połączeniu za pośrednictwem szybkich sieci i, co równie ważne, z tzw. kapitałem ludzkim, aby efektywnie wykorzystywać te zasoby – od ekspertów zajmujących się superkomputerami i sztuczną inteligencją, po dane specjalistów, badaczy, startupów i użytkowników końcowych. „Fabryki AI” będą zatem obejmować moce obliczeniowe, usługi w zakresie danych i superkomputerów, a także przyciągania talentów na dużą skalę.

Przykład zastosowania sztucznej inteligencji w zakresie Biotechnologii i chemii

Łącząc zagadnienia dotyczące biotechnologii i sztucznej inteligencji, przedstawiciele Unii uważają, że nadarza się wyjątkowa okazja do czerpania ogromnych korzyści, jakie generatywna sztuczna inteligencja ma przynieść w różnych sektorach, takich jak badania materiałowe, chemiczne czy rolno-spożywcze.

Oczekuje się, że pojawienie się generatywnej sztucznej inteligencji doprowadzi do znaczących innowacji w biotechnologii i przemyśle farmaceutycznym. Posiadanie potencjału do generowania syntetycznych danych genetycznych w przypadku braku prawdziwych danych, ma móc wygenerować nowe lub przeanalizuje istniejące sekwencje genów, aby pomóc zrozumieć złożoność chorób genetycznych lub ułatwić odkrywanie leków.

W ostatnich „przełomach” sztuczna inteligencja wspierała rozwój antybiotyków w celu zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

Podobnie szybkiego rozwoju można spodziewać się w szerszej dziedzinie biologii syntetycznej, np. przykład do zaprojektowania nowych sekwencji genetycznych o pożądanych właściwościach, które mogą wytworzyć specyficzny lek. Inne przykłady obejmują produkcję zrównoważonych tkanin, serów, wędlin pochodzących z hodowli komórkowych, roślinne zamienniki mięsa itp.

Europejski Urząd ds. Sztucznej Inteligencji zaczyna funkcjonować. Czas na Polskę

Biuro ds. AI ma na celu umożliwienie przyszłego rozwoju, wdrażania i wykorzystywania sztucznej inteligencji w sposób sprzyjający korzyściom społecznym i gospodarczym oraz innowacjom, przy jednoczesnym ograniczaniu ryzyka.

Urząd ma odgrywać kluczową rolę we wdrażaniu uregulowań o sztucznej inteligencji, szczególnie w odniesieniu do modeli sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia. Będzie także działać na rzecz wspierania badań naukowych i innowacji w zakresie godnej zaufania sztucznej inteligencji oraz pozycjonowania UE jako lidera w dyskusjach międzynarodowych.

Polskie Ministerstwo Cyfryzacji ws. wdrożenia aktu o AI

Polskie Ministerstwo Cyfryzacji w ramach prekonsultacji ws. wdrożenia aktu o AI zadało cztery publicznie pytania:

1. Czy w związku z wdrożeniem Aktu powinien powstać w polskim porządku prawnym zupełnie nowy, przeznaczony temu obszarowi organ nadzoru rynku⁴⁴ czy też może tę funkcję powinny pełnić obecnie istniejące organy lub organ? Prosimy uzasadnić swoją odpowiedź i, jeśli to zasadne, wskazać istniejące instytucje publiczne, które powinny pełnić tę funkcję.

2. Czy w związku z wdrożeniem Aktu funkcja organu notyfikującego⁴⁵ powinna być pełniona przez obecnie istniejący podmiot lub podmioty publiczne czy też przez nowy, powołany w tym celu podmiot? Prosimy uzasadnić swoją odpowiedź i, jeśli jest to zasadne, wskazać istniejący podmiot, który powinien pełnić tę funkcję.

3. Czy w związku z wdrożeniem Aktu funkcję organu nadzoru rynku oraz organu notyfikującego powinny być realizowane przez tę samą instytucję czy też poprzez niezależne od siebie organy na zasadzie współpracy opartej na podziale zadań? Prosimy uzasadnić swoją odpowiedź oraz, jeśli jest to zasadne, wskazać istniejące podmioty, które powinny pełnić te funkcje.

4. Jakie kategorie interesariuszy – np. organów, instytucji, organizacji, przedsiębiorstw, grup społecznych, kategorii obywateli i in. - powinny być traktowane priorytetowo w zakresie działań komunikacyjnych i edukacyjnych w związku z procesem wchodzenia w życie europejskiego rozporządzenia dot. Sztucznej inteligencji? Prosimy uzasadnić swoją odpowiedź.

Biorąc pod uwagę powyższe zarówno w polskim Ministerstwie Cyfryzacji, jak w instytucjach Unii Europejskiej trwa dyskusja dotycząca zagadnień sztucznej inteligencji. Należy niemniej

---

⁴⁴ Organ nadzoru rynku – opis głównych funkcji: pojedynczy punkt kontaktowy do celów rozporządzenia wykonuje swoje uprawnienia w sposób niezależny, bezstronny i nietendencyjny rozpatruje wnioski dot. zezwolenia na wprowadzenie do obrotu lub oddanie do użytku systemów AI wysokiego ryzyka. Przyjmuje zgłoszenia dot. poważnych incydentów. Rozpatruje skargi składane przez osoby poddane działaniom systemów AI.

⁴⁵ Organ notyfikujący - opis głównych funkcji: jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie procedur koniecznych do oceny, wyznaczania i notyfikowania jednostek oceniających zgodność systemów AI oraz za ich monitorowanie, w określonych sytuacjach przedkłada Komisji i państwom członkowskim dowody potwierdzające kompetencje jednostki oceniającej zgodność, działa w sposób gwarantujący wysokie kompetencje eksperckie, poufność, bezstronność oraz brak jakichkolwiek przypadków konfliktu interesów z jednostkami oceniającymi zgodność.

jednak zauważyć, że jest, to początek, dlatego polskie społeczeństwo w tym przedsiębiorcy nie tylko „duzi” ale zwłaszcza z sektora MŚP powinni zacząć zdawać sobie sprawę, że jest to przełom i świat już za 5, 10 czy 15 lat może nie być tym, który znamy.

6. **Przekonanie, że „NIE”, przedstawiciela Ministerstwa Finansów, a przedstawiciela Ministerstwa Rozwoju i Technologii zna temat, ale raczej nie pracuje. Posłowie koalicji i opozycji mówią jednym głosem w sprawie zwiększenia podmiotowego limitu zwolnienia z podatku VAT przedsiębiorcom z sektora MŚP, który obecnie wynosi 200 000 zł. Stanowiska wyrażone w trakcie posiedzenia Sejmowej Podkomisji stałej do spraw rozwoju gospodarczego 23 lipca 2024 r.**

Tak w skrócie można podsumować dotychczasowe próby przedsiębiorców przekonywania decydentów w sprawie zwiększenia limitu dla drobnych przedsiębiorców.

Temat nie jest nowy. Już w piśmie z 30 listopada 2022 r., Rzecznik MŚP zwracał się w imieniu przedsiębiorców do Ministerstwa Finansów o zwiększenie limitu, wówczas odpowiedź z 13 stycznia 2023 r., była negatywna. Należy zauważyć, że limit 200 000 zł został wprowadzony w 2017 r., i rósł od 2004 r. z 10 000 euro.

Ministerstwo Finansów prowadziło prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (projekt z 25 czerwca 2024 r.)⁴⁶ dlatego przedsiębiorcy „zauważyli kolejną sposobność”, aby próbować przekonać decydentów w sprawie zwiększenia podmiotowego limitu zwolnienia z podatku VAT przedsiębiorcom z sektora MŚP. Jak wskazano w uzasadnieniu „Ustawa o VAT obecnie daje możliwość stosowania zwolnienia podmiotowego podatnikom posiadającym siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju, u których wartość sprzedaży nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 200 000 zł (w przypadku podatników rozpoczynających działalność gospodarczą limit jest liczony proporcjonalnie do okresu prowadzonej działalności w trakcie roku)”. Obecnie Ministerstwo Finansów mogłoby zaproponować podwyższenie limitu zwolnienia podmiotowego w **wysokości 85 tys. euro**, czyli w przeliczeniu **ponad 360 tys. zł.**, ale nie chce, zauważają przedsiębiorcy⁴⁷.

W trakcie posiedzenia podkomisji były podnoszone argumenty odnoszące się do zamykania czy zawieszania firm, czy szarej strefy jako argumenty, aby przekonać do zmiany limitu Ministerstwo Finansów m.in. przez Pana Prezesa Adama Małyszki ze Stowarzyszenia Forum Recyklingu Samochodów FORS⁴⁸, Pana Leszka Kuś reprezentującego Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Rolników Swojak⁴⁹, czy Pana Przemysława Pruszyńskiego⁵⁰ z Konfederacji Lewiatan⁵¹.

Gorąca prośba do decydentów od przedsiębiorców nad pochyleniem się jeszcze raz nad zagadnieniem podniesienia limitu. Limit to jedno, ale należy także zwrócić uwagę na obciążenia administracyjne, gdzie przedsiębiorca po przekroczeniu 200 000 zł. musi składać druk VAT-R i dalsze rozliczenia <https://www.biznes.gov.pl/pl/opisy-procedur/-/proc/1609>. Wystarczy, że „drobny przedsiębiorca”, to przeczyta, niech każdy z Państwa sam sobie odpowie, co zrobi.

⁴⁶ <https://legislacja.gov.pl/projekt/12386553/katalog/13066511#13066511>.

⁴⁷ MF: Nie będzie wyższego limitu zwolnienia podmiotowego z VAT, <https://www.podatki.biz/artykuly/mf-nie-bedzie-wyzszego-limitu-zwolnienia-podmiotowego-z-vat-4-56055.htm>.

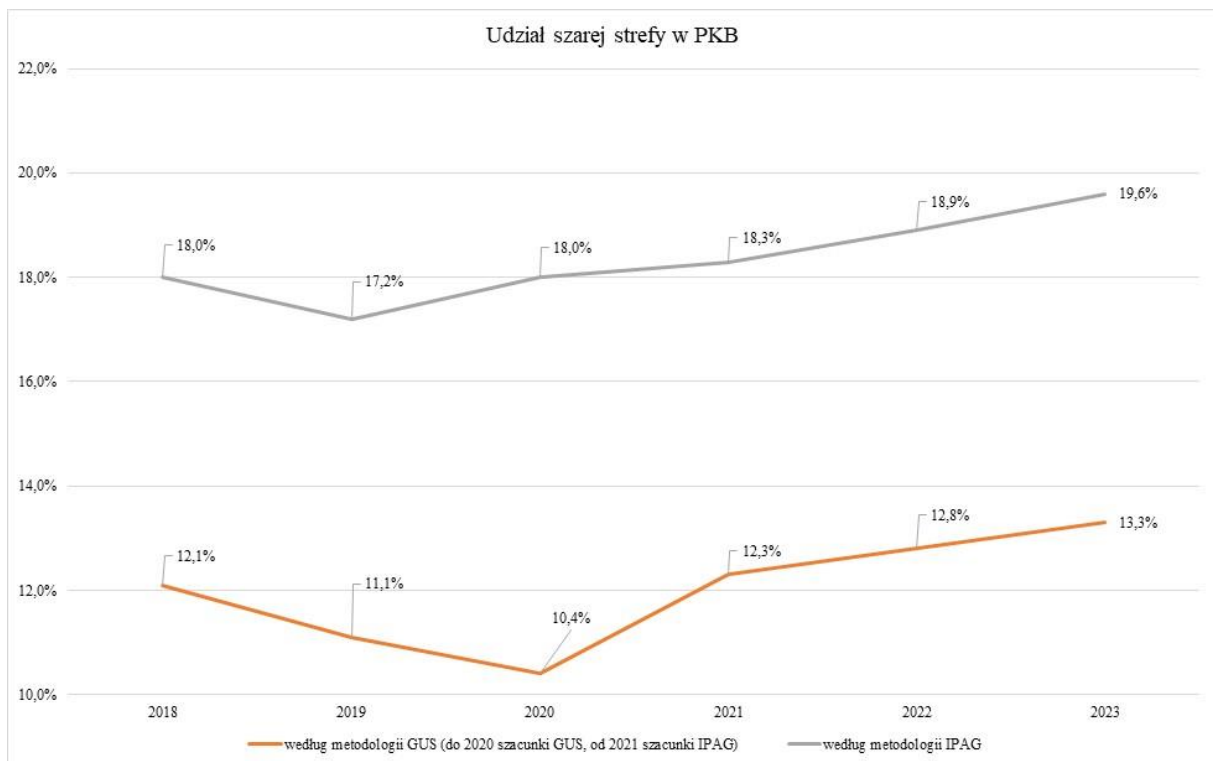
⁴⁸ <https://fors.pl/kontakt/>.

⁴⁹ <https://swojak.org/>.

⁵⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=rsBpfLJHPFs>.

⁵¹ <https://lewiatan.org/>, https://x.com/Konf_Lewiatan/status/1816030531701670394.

Poniżej, udział szarej strefy w Polsce w latach 2018-2023

7. **Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, p. Agnieszka Dziemianowicz-Bąk** podtrzymuje uwagi do projektu ustawy deregulacyjnej wypracowanego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii i proponuje umożliwienie Państwowej Inspekcji Pracy (PIP) dostępu online do danych dotyczących ubezpieczonych i płatników składek gromadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS).

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, p. Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, w piśmie skierowanym do Sekretarza Stałego Komitetu Rady Ministrów, p. Mariusza Skowrońskiego, podtrzymuje swoje uwagi do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego.

Kluczowe punkty:

- **Sprzeciw wobec ograniczenia kontroli PIP:** Minister Agnieszka Dziemianowicz-Bąk wyraża zdecydowany sprzeciw wobec projektu ustawy, który ogranicza liczbę planowych kontroli prowadzonych przez PIP.
- **Ochrona praw pracowniczych:** Podkreśla, że ograniczenie kontroli PIP stanowi poważne zagrożenie dla skuteczności egzekwowania prawa pracy, zwłaszcza w kontekście przeciwdziałania nielegalnemu zatrudnieniu, wyzyskowi pracowników i nadużyciom wobec systemu ubezpieczeń społecznych.
- **Wzrost naruszeń prawa pracy:** Minister wskazuje na liczne przypadki łamania przepisów prawa pracy, potwierdzone w sprawozdaniach z działalności PIP, i podkreśla, że propozycja ograniczenia kontroli jest nie do zaakceptowania.
- **Propozycja zmian:** Doceniając wysiłki Ministerstwa Rozwoju i Technologii, minister Agnieszka Dziemianowicz-Bąk proponuje wprowadzenie rozwiązań, które zwiększyłyby komfort prowadzenia działalności gospodarczej, a jednocześnie umożliwiłyby skuteczniejszą kontrolę PIP.
- **Dostęp do danych ZUS:** Proponuje się umożliwienie PIP dostępu online do danych dotyczących ubezpieczonych i płatników składek gromadzonych przez ZUS.
- **Korzyści z dostępu do danych ZUS:** Minister argumentuje, że takie rozwiązanie przyniesie korzyści zarówno przedsiębiorcom, jak i PIP. Umożliwi m.in. zmniejszenie obciążeń administracyjnych, skrócenie czasu kontroli, zmniejszenie liczby dokumentów wymaganych od przedsiębiorcy oraz szybsze wyjaśnienie wątpliwości inspektorów pracy.

Podsumowanie:

Minister Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, podtrzymując swoje uwagi, wyraża troskę o ochronę praw pracowniczych i skuteczność działania PIP. Proponuje jednocześnie wprowadzenie rozwiązań, które mogłyby poprawić komfort prowadzenia działalności gospodarczej, takie jak umożliwienie PIP dostępu do danych ZUS.

8. Ministerstwo Rozwoju i Technologii chce, a Ministerstwo Finansów nie chce zmian w przepisach ustawy – Ordynacji podatkowej ws. zawieszania biegu przedawnienia zobowiązań podatkowych

Przedsiębiorcy skarżą się, że skarbowka wszczyna postępowania karne skarbowe tylko po to, aby zawieszać bieg przedawnienia zobowiązań podatkowych. Konstytucyjności tych przepisów Ordynacji podatkowej wciąż nie rozstrzygnął Trybunał Konstytucyjny, choć Rzecznik Praw Obywatelskich złożył wnioski w tej sprawie już w 2014 r.⁵².

Stały Komitet Rady Ministrów pochyliła się nad długo wyczekiwany przez przedsiębiorców projektem ustawy z 5 kwietnia 2024 r. o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego⁵³, w którym Ministerstwo Rozwoju i Technologii zaproponowało zmiany w ustawie - Ordynacji podatkowej dotyczące biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, które mają na celu zrównoważenie interesów państwa i podatników – informuje dr n. pr. Marek Woch Ekspert Centrum Legislacji Federacji Przedsiębiorcy.pl.

Najważniejsze zmiany proponowane w projekcie:

1. **Uchylenie art. 70 § 6 pkt 1 i § 7 pkt 1:** Ma to na celu wyeliminowanie praktyki wszczynania postępowań karnoskarbowych tylko po to, żeby uniknąć przedawnienia zobowiązania podatkowego. Organy skarbowe często robiły to, żeby zawiesić bieg terminu przedawnienia, co pozwalało im na nieograniczone czasowo prowadzenie postępowań.
2. **Dodanie art. 70 § 4a:** Wprowadza on jednorazowe wydłużenie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego o 5 lat w przypadku, gdy zostanie wydane postanowienie o przedstawieniu zarzutów w sprawie o przestępstwo skarbowe związane z niewykonaniem tego zobowiązania. To rozwiązanie ma na celu umożliwienie skutecznego prowadzenia i zakończenia postępowań w sprawach o najpoważniejsze przestępstwa skarbowe.

Korzyści dla przedsiębiorców z proponowanych zmian:

- **Ograniczenie nadużyć:** Zmiany te mają zapobiec nadużywaniu postępowań karnoskarbowych w celu przedłużania terminów przedawnienia zobowiązań podatkowych.

---

⁵² Zob. także: Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2012 r. sygn. akt P 30/11; E. Prejs, Zawieszenie biegu przedawnienia zobowiązania podatkowego ze względu na wszczęcie postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe – rozważania nad konstytucyjnością obowiązującej regulacji Opublikowano: PP 2017/11/32-47, gdzie wskazano: „W wyroku tym – w nawiązaniu do treści pytania prawnego Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz stanu prawnego sprawy – Trybunał skoncentrował się wyłącznie na kwestii zawiadomienia podatnika o zaistniałym już skutku w postaci zawieszenia terminu przedawnienia, co nie oznacza, że regulacja ta, zarówno w analizowanym przez Trybunał, jak też aktualnie obowiązującym brzmieniu, nie budzi wątpliwości co do jej konstytucyjności w pozostałym zakresie. Kwestie związane z konstrukcją funkcjonalnego połączenia sfery postępowania karnego skarbowego ze sferą niewykonania zobowiązania podatkowego, skutkującą zawieszeniem terminu przedawnienia, były poza obszarem rozważań Trybunału Konstytucyjnego”.

⁵³ Projekt z dnia 16 stycznia 2025 r. <https://legislacja.gov.pl/projekt/12383815/katalog/13050484#13050484>.

- **Usprawnienie postępowań:** Wydłużenie terminu przedawnienia o 5 lat w uzasadnionych przypadkach pozwoli na skuteczne przeprowadzenie i zakończenie skomplikowanych postępowań karnoskarbowych.
- **Ochrona interesu państwa:** Zmiany te mają na celu ochronę interesów budżetu państwa poprzez umożliwienie ścigania poważnych przestępstw skarbowych.
- **Ochrona praw podatnika:** Zmiany te mają na celu ochronę praw podatnika poprzez uniemożliwienie nieuzasadnionego przedłużania postępowań podatkowych.

Co uważa Ministerstwo Finansów na temat zmian?

- **Stanowisko:** Ministerstwo Finansów w piśmie z 29 stycznia 2025 r. stanęło na stanowisku, że przepisy dotyczące przedawnienia zobowiązań podatkowych powinny być regulowane przez Ministerstwo Finansów. Wynika to z konieczności uwzględnienia szerszego kontekstu i powiązań między przepisami o wygasaniu zobowiązań podatkowych, a także relacji między prawem podatkowym a karnym skarbowym.
- **Regulacje:** Uregulowania dotyczące przedawnienia zobowiązań podatkowych muszą być spójne i funkcjonalne, aby zrównoważyć prawa podatnika z potrzebą skutecznej realizacji zadań Krajowej Administracji Skarbowej.
- **Co powinno ministerstwo:** Ministerstwo Rozwoju i Technologii, mimo że uwzględnia krytyczne głosy dotyczące obecnego mechanizmu przedawnienia zobowiązań podatkowych w sprawach karnych skarbowych, ma ograniczone możliwości analizy realnych potrzeb i skutków proponowanych rozwiązań.
- **Krytyczna ocena:** Przygotowany projekt zbyt daleko idzie w skracaniu terminu przedawnienia i nie uwzględnia czasu potrzebnego na przeprowadzenie złożonych postępowań w sprawach najpoważniejszych przestępstw podatkowych.
- **Czego nie zrobiono:** Projektodawcy nie odnieśli się do roli uchylanego przepisu art. 70 § 6 pkt 1 ustawy – Ordynacja podatkowa, co świadczy o niezrozumieniu istoty zawieszenia i przerwania biegu terminu przedawnienia.
- **Co potrzebne:** Kwestia przedawnienia zobowiązań podatkowych wymaga kompleksowej analizy, a nie wyrywkowej legislacji.
- **Konsekwencje:** Zmiany w zasadach przedawnienia zobowiązań podatkowych mogą negatywnie wpłynąć na dochody budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.
- **O co wnoszono:** Ministerstwo Finansów od początku wносиło o odstąpienie od zmian w obszarze zasad przedawnienia zobowiązań podatkowych.
- **Prace:** Ministerstwo Finansów prowadzi prace legislacyjne nad projektem zmian w obszarze przedawnienia zobowiązań podatkowych, w tym w sprawach karnych skarbowych. Proponowane zmiany w znacznym stopniu mają ograniczyć przypadki zawieszania biegu terminu przedawnienia. W związku z powyższym, wszelkie dalsze prace legislacyjne dotyczące tego zagadnienia powinny być prowadzone przez Ministerstwo Finansów.

Podsumowując:

Proponowane zmiany w Ordynacji podatkowej dotyczące biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego są krokiem w kierunku bardziej sprawiedliwego i efektywnego systemu podatkowego. Zmiany te mają na celu zrównoważenie interesów państwa i podatników poprzez ograniczenie nadużyć, usprawnienie postępowań i ochronę praw obu stron. Jednak, jak się okazuje kolejny rząd i kolejne wewnętrzne problemy z przepisami dotyczącymi zawieszania biegu przedawnienia zobowiązań podatkowych.

9. **Rząd zamierza stworzyć Instytut Badawczy IDEAS pod nadzorem Ministerstwa Cyfryzacji oraz Ministerstwa Obrony Narodowej. Pytanie, tylko w jakim celu, skoro jest IDEAS NCBR Sp. z o.o. – polski ośrodek badawczo-rozwojowy, utworzony w 2021 r. przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju o kapitale zakładowym 50 000 000,00 zł⁵⁴?**

Projektodawcy w Ocenie Skutków Regulacji wskazali, że pożądane jest skrócenie czasu trwania uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych do 7 dni, jak również, że „ze względu na przedmiot regulacji projekt nie wymaga przekazania do Rady Dialogu Społecznego, Rady Działalności Pożytku Publicznego i Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego”.

1. Misja i kompetencje Instytutu:

- Instytut ma być wiodącym ośrodkiem badań nad sztuczną inteligencją (AI) w Polsce, prowadzącym interdyscyplinarne badania naukowe i prace rozwojowe w tym obszarze.
- Jego celem jest wspieranie rozwoju młodych kadr naukowych oraz tworzenie platformy współpracy dla grup badawczych i inicjatyw naukowych zajmujących się AI.
- Instytut ma również za zadanie integrację środowisk naukowych z biznesem, administracją publiczną i innymi podmiotami, w tym finansowanymi ze środków publicznych.

2. Potrzeba utworzenia Instytutu według projektodawców:

- W Polsce brakuje obecnie jednostki naukowo-badawczej, która kompleksowo i w sposób ciągły zajmowałaby się badaniami i rozwojem w obszarze AI.
- Istnieje potrzeba stworzenia platformy współpracy i integracji dla grup badawczych i inicjatyw naukowych zajmujących się AI.
- Utworzenie Instytutu ma na celu zapobieganie odpływowi potencjału naukowego i badawczego z Polski oraz dostosowywanie wyników badań do potrzeb praktyki i wdrażanie ich w usługach.

3. Nadzór nad Instytutem:

- Instytut ma działać pod nadzorem dwóch ministrów: Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw informatyzacji.
- Wynika to z horyzontalnego charakteru AI, która wpływa na kluczowe obszary funkcjonowania państwa, takie jak bezpieczeństwo narodowe i cyfrowa transformacja.
- Wspólny nadzór obu ministrów umożliwiłby ma synergii w podejściu do zarządzania i rozwoju AI oraz zapewnić skuteczną realizację priorytetów państwowych.

---

⁵⁴ <https://www.gov.pl/web/ncbr/ideas-ncbr-sp-z-oo3>, https://pl.wikipedia.org/wiki/IDEAS_NCBR.

4. Korzyści z utworzenia Instytutu:

- **Naukowe i technologiczne:** Wzmocnienie badań i rozwoju AI, przeciwdziałanie „drenażowi mózgów”, rozwój kadr naukowych, budowanie suwerenności technologicznej, rozwój współpracy naukowej i edukacyjnej, wzrost widoczności polskiej nauki, poprawa bezpieczeństwa i ochrony infrastruktury krytycznej, rozwój zrównoważonych technologii, wspieranie transferu wiedzy do gospodarki.
- **Spoleczne:** Zapobieganie odpływowi naukowców, zachęcenie do powrotu do kraju, zwiększenie świadomości społecznej na temat AI, budowanie społeczności naukowej i technologicznej, ograniczenie wykluczenia cyfrowego, poprawa efektywności kształcenia.
- **Gospodarcze:** Wzrost podaży specjalistów ds. AI, wzmocnienie potencjału gospodarki, wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, tworzenie nowych miejsc pracy, wzmocnienie suwerenności technologicznej, wzmocnienie współpracy nauka-biznes.
- **Międzynarodowe:** Wzrost pozycji Polski jako lidera w badaniach nad AI, aktywny udział w projektach międzynarodowych, wzrost potencjału do przyciągania talentów, pozytywny wpływ na wizerunek Polski.
- **Regulacyjne i strategiczne:** Konsolidacja działań w dziedzinie AI, wsparcie realizacji strategii dotyczących transformacji cyfrowej, stworzenie zaplecza eksperckiego.
- **Ekonomiczne:** Podniesienie konkurencyjności gospodarki, zmniejszenie kosztów energetycznych i wpływu na środowisko, wpływ na sektor publiczny, efektywne wykorzystanie funduszy publicznych, generowanie wartości gospodarczej.

5. Cele Instytutu:

- Rozwój nauki na rzecz przełomowej technologii AI.
- Wykształcenie młodych kadr naukowych.
- Rozwój polskiej gospodarki i społeczeństwa.
- Wzmocnienie suwerenności technologicznej Polski i Europy.

Podsumowanie:

Utworzenie Instytutu Badawczego IDEAS według projektodawców jest strategicznym krokiem w kierunku rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce. Instytut ma pełnić funkcję centrum doskonałości, które będzie prowadzić badania na światowym poziomie, kształcić przyszłych liderów w dziedzinie AI oraz wspierać rozwój innowacji technologicznych. Działalność Instytutu ma przynieść korzyści zarówno dla nauki, jak i dla społeczeństwa i gospodarki.

Zasadnym jednak wydaje się pytanie tylko po co to wszystko, skoro jest IDEAS NCBR Sp. z o.o., jest i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz dlaczego nie „doproszono” właśnie tego ministerstwa do współpracy nad projektem rozporządzenia?

Wniosek: Trzy ministerstwa zaangażowane w zagadnienia sztucznej inteligencji (AI), dwa ośrodki, które mają realizować jedną „wspólną” ogólnonarodową strategię rozwoju sztucznej inteligencji (AI) i to wszystko w ramach jednego rządu.

10. Po pierwsze człowiek. Ramy aspektów etycznych sztucznej inteligencji, robotyki i powiązanych z nimi technologii

Czy sztuczna inteligencja (AI), robotyka i pokrewne technologie będą wypierać człowieka z pracy, czy może na początek skrócenie czasu pracy?

Czym jest sztuczna inteligencja (AI)

„Sztuczna inteligencja (AI) oznacza system, który opiera się na oprogramowaniu albo na wbudowanym urządzeniu i wykazuje się inteligentnym zachowaniem poprzez, między innymi, gromadzenie, przetwarzanie, analizowanie i wyciąganie wniosków dotyczących otoczenia oraz podejmowanie działań, w pewnym stopniu autonomicznie, aby osiągnąć konkretne cele”.

Sztuczna inteligencja (AI) a rynek pracy i miejsca pracy

Sztuczna inteligencja (AI), robotyka i pokrewne technologie mają ogromny potencjał, by zrewolucjonizować rynek pracy i miejsca pracy. Z jednej strony mogą one zastąpić ludzi w wykonywaniu powtarzalnych, monottonnych zadań, co pozwoli pracownikom skupić się na bardziej kreatywnych i strategicznych aspektach ich pracy. Dodatkowo, technologie te mogą usprawnić współpracę między ludźmi a maszynami, tworząc bardziej efektywne i innowacyjne środowisko pracy. W efekcie, firmy mogą stać się bardziej konkurencyjne, a społeczeństwo jako całość może doświadczyć wzrostu dobrobytu.

Z drugiej strony, rozwój AI i robotyki niesie ze sobą również poważne wyzwania. Automatyzacja może prowadzić do utraty pracy przez osoby wykonujące rutynowe zadania, co wymagać będzie przekwalifikowania i dostosowania się do nowych realiów rynku pracy. Ponadto, konieczność reorganizacji siły pracowniczej i zapewnienia odpowiedniego poziomu edukacji i szkoleń dla przyszłych pokoleń pracowników to kolejne wyzwania, którym będziemy musieli sprostać.

Aby w pełni wykorzystać potencjał AI i robotyki, minimalizując jednocześnie negatywne skutki, konieczne jest podejście strategiczne i uwzględniające potrzeby zarówno pracowników, jak i pracodawców. Rząd, organizacje pozarządowe i firmy powinny współpracować, aby stworzyć odpowiednie ramy prawne i etyczne dla rozwoju tych technologii, a także inwestować w edukację i rozwój umiejętności, które pozwolą pracownikom odnaleźć się na zmieniającym się rynku pracy.

Sztuczna inteligencja (AI) ukierunkowana na człowieka i stworzona przez człowieka

Nowe ramy regulacyjne dotyczące sztucznej inteligencji, robotyki i powiązanych technologii powinny być w pełni zgodne z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej⁵⁵. Oznacza to, że muszą one respektować godność ludzką, autonomię i samostanowienie jednostki, zapobiegać szkodom, promować sprawiedliwość, włączenie i przejrzystość, eliminować nierówne traktowanie i dyskryminację, również mniejszości, a także szanować i przestrzegać zasad

---

⁵⁵ <https://eur-lex.europa.eu/PL/legal-content/summary/charter-of-fundamental-rights-of-the-european-union.html>.

ograniczania negatywnych efektów zewnętrznych wykorzystywanej technologii, zapewniania wyjaśnialności technologii, a także zagwarantowania, że technologie te będą służyć ludziom, a nie ich zastępować, czy decydować za nich, przy czym ostatecznym celem jest zwiększenie dobrostanu każdego człowieka.

Parlament Europejski

Parlament Europejski wezwał państwa członkowskie do oceny, czy utrata miejsc pracy w wyniku zastosowania technologii takich jak sztuczna inteligencja (AI) powinna prowadzić do opracowania strategii polityki publicznej, takich jak skrócenie czasu pracy.

W rezolucji z 20 października 2020 r. Parlament Europejski podkreślił, że projektowanie oparte na wartościach i zasadach etycznych Unii jest bardzo potrzebnym podejściem, aby stworzyć warunki dla powszechnej akceptacji społecznej sztucznej inteligencji, robotyki i powiązanych z nimi technologii. Wezwał również państwa członkowskie do oceny, czy utrata miejsc pracy w wyniku zastosowania tych technologii powinna prowadzić do opracowania odpowiednich strategii polityki publicznej, takich jak skrócenie czasu pracy.

Parlament Europejski uważa, że podejście to, mające na celu rozwój godnej zaufania, etycznie odpowiedzialnej i technicznie niezawodnej sztucznej inteligencji, jest istotnym czynnikiem wspomagającym zrównoważoną, inteligentną, bezpieczną i dostępną mobilność.

Podjęcie działań przez pracodawców w kierunku zapewnienia pracownikom odpowiedniej wiedzy i umiejętności w zakresie sztucznej inteligencji (AI) niezbędnych do wykonywania zadań

Jakie kompetencje w zakresie AI są potrzebne?

Sztuczna inteligencja (AI) staje się coraz bardziej powszechna w miejscu pracy. W związku z tym rośnie zapotrzebowanie na osoby posiadające kompetencje w tym zakresie. Kompetencje te są niezbędne nie tylko dla specjalistów IT, ale również dla osób pracujących w innych branżach, takich jak np. medycyna, finanse, marketing, prawo, administracja czy edukacja.

Kompetencje w zakresie AI można podzielić na kilka kategorii:

- **Wiedza teoretyczna:** Obejmuje zrozumienie podstawowych koncepcji AI, takich jak uczenie maszynowe, sieci neuronowe, przetwarzanie języka naturalnego itp.
- **Umiejętności techniczne:** Dotyczą umiejętności programowania, analizy danych, korzystania z narzędzi i platform AI.
- **Umiejętności miękkie:** Obejmują umiejętność rozwiązywania problemów, kreatywnego myślenia, pracy w zespole oraz komunikacji.
- **Kompetencje etyczne:** Dotyczą świadomości wpływu AI na społeczeństwo i umiejętności odpowiedzialnego stosowania tej technologii.

Podsumowanie

Podsumowując, sztuczna inteligencja (AI), robotyka i pokrewne technologie to potężne narzędzia, które mogą przynieść wiele korzyści, ale także stanowią wyzwanie dla rynku pracy. Kluczem do sukcesu jest odpowiedzialne podejście i współpraca wszystkich zainteresowanych stron, aby zapewnić, że rozwój tych technologii będzie służył społeczeństwu jako całości.

Ponadto należy pamiętać o siedmiu zasadach etycznych dotyczących AI, opracowanych przez grupę ekspertów wysokiego szczebla ds. AI powołaną przez Komisję, które mają pomóc zapewnić, aby AI była godna zaufania i zgodna z normami etycznymi.

Te siedem zasad to: przewodnia i nadzorcza rola człowieka; solidność techniczna i bezpieczeństwo; ochrona prywatności i zarządzanie danymi; przejrzystość; różnorodność, niedyskryminacja i sprawiedliwość; dobrostan społeczny i środowiskowy oraz odpowiedzialność.

11. Zakazane praktyki w zakresie sztucznej inteligencji (AI Act) już od 2 lutego 2025 r.

Od sierpnia 2024 roku w Unii Europejskiej zaczęły obowiązywać przepisy Rozporządzenia o sztucznej inteligencji (AI Act)⁵⁶. Celem tego rozporządzenia jest uregulowanie rynku sztucznej inteligencji, aby zapewnić jej bezpieczny i etyczny rozwój, z poszanowaniem praw podstawowych.

Kluczowe informacje o AI Act:

- **Zakazane praktyki:** Od 2 lutego 2025 roku zakazane będzie używanie i wprowadzanie do obrotu systemów AI, które spełniają kryteria zakazanych praktyk. Za naruszenie tego zakazu grożą wysokie kary pieniężne (do 35 mln euro lub 7% rocznego światowego obrotu).
- **Kryteria zakazu:** Szczegółowe informacje na temat tego, jakie systemy AI zostaną uznane za zakazane, opublikuje Komisja Europejska. Jednak zdaniem Ministerstwa Cyfryzacji „zanim jednak to nastąpi, konieczne jest podjęcie działań, które pozwolą przedsiębiorcom, urzędnikom czy obywatelom zrozumieć nowe przepisy oraz przygotować się na ich wejście w życie”.
- **Obowiązki dla wszystkich:** Przepisy Aktu o AI dotyczą zarówno osób fizycznych, jak i prawnych, co oznacza, że będą musieli ich przestrzegać zarówno pracownicy sektora publicznego, obywatele, jak i przedsiębiorcy.

Co to oznacza dla odbiorców?

- **Przedsiębiorcy:** Jeśli Twoja firma korzysta z systemów AI, musisz upewnić się, że nie naruszają one przepisów Aktu. W szczególności, należy unikać stosowania systemów AI, które wykorzystują zakazane praktyki.
- **Urzędnicy:** W sektorze publicznym również należy zwrócić szczególną uwagę na stosowanie systemów AI, aby zapewnić ich zgodność z Aktem.
- **Obywatele:** Warto być świadomym, jakie systemy AI mogą być niebezpieczne lub naruszać prawa podstawowe.

Zakazane praktyki w obszarze użycia systemów AI zostały wymienione w art. 5 Aktu i zalicza się do nich:

1. **Techniki podprogowe, manipulacyjne lub wprowadzające w błąd:** Wykorzystywanie technik, które działają na podświadomość, manipulują lub wprowadzają w błąd, mogąc zniekształcać zachowanie osób, grup i prowadzić do szkód.

---

⁵⁶ Pełna nazwa aktu prawnego to: ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji).

2. **Wykorzystywanie słabości:** Wykorzystywanie słabości fizycznej lub psychicznej osoby, grupy osób ze względu na ich wiek, niepełnosprawność lub szczególną sytuację społeczną lub ekonomiczną.
3. **Klasyfikacja osób (scoring społeczny):** Klasyfikowanie osób fizycznych na podstawie ich zachowań społecznych lub cech osobistych, jeśli prowadzi to do krzywdzącego lub niekorzystnego traktowania.
4. **Oceny ryzyka popełnienia przestępstwa:** Przeprowadzanie ocen ryzyka w odniesieniu do osób fizycznych, w celu przewidzenia ryzyka popełnienia przestępstwa, wyłącznie na podstawie profilowania osoby fizycznej lub oceny jej cech osobowości i cech charakterystycznych.
5. **Rozpoznawanie twarzy:** Tworzenie lub rozbudowywanie bazy danych służącej rozpoznawaniu twarzy poprzez nieukierunkowane pozyskiwanie wizerunków twarzy z Internetu lub nagrań z telewizji przemysłowej.
6. **Wyciąganie wniosków na temat emocji:** Wyciąganie wniosków na temat emocji osoby fizycznej w miejscu pracy lub instytucjach edukacyjnych, z wyjątkami dotyczącymi medycyny i bezpieczeństwa.
7. **Kategoryzacja biometryczna:** Kategoryzacja biometryczna osób fizycznych służąca wydedukowaniu lub wywnioskowaniu informacji na temat ich rasy, poglądów politycznych, przynależności do związków zawodowych, przekonań religijnych lub światopoglądowych, seksualności lub orientacji seksualnej.
8. **Zdalna identyfikacja biometryczna w czasie rzeczywistym:** Zdalna identyfikacja biometryczna w czasie rzeczywistym w przestrzeni publicznej do celów ścigania przestępstw, z wyjątkami dotyczącymi sytuacji, w których jest to bezwzględnie konieczne i spełnione są określone warunki.

Wejście w życie Aktu o AI ma to być ważny krok w kierunku uregulowania rynku sztucznej inteligencji, ale czy na pewno?

12. Jak to jest z tym „Zielonym Ładem” w polskim rolnictwie?

29 stycznia 2025 r. w porządku obrad Rady Ministrów znalazł się projekt ustawy o unijnej sieci danych dotyczących poziomu zrównoważenia gospodarstw rolnych (FSDN)⁵⁷, którego wnioskodawcą jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a wdrożenie w życie ma kosztować blisko 582 150 000 zł przez 10 lat.

Komisja Europejska

Według informacji zamieszczonej na oficjalnej stronie internetowej Komisji Europejskiej inicjatywa ta ma poszerzyć zakres obecnej sieci gromadzenia danych na temat gospodarstw rolnych w UE, uwzględniając dane na temat ich praktyk środowiskowych i społecznych.

Dzięki temu nowemu gromadzeniu danych możliwe będzie porównywanie wyników gospodarstw rolnych oraz udzielanie rolnikom porad i wskazówek dostosowanych do ich potrzeb.

Przyczynić się to ma do poprawy zrównoważonego charakteru działalności rolników, w tym ich dochodów, zgodnie z celami wspólnej polityki rolnej, „Zielonego Ładu” i jego strategii „od pola do stołu” oraz strategii na rzecz różnorodności biologicznej.

Ocena Skutków Regulacji

W Ocenie Skutków Regulacji wskazano, że „w celu spełnienia wymogów wspólnej polityki rolnej (WPR), w tym oceny jej wpływu na sektor rolny, przekształca się sieć danych rachunkowych gospodarstw rolnych (FADN) w sieć danych dotyczących poziomu zrównoważenia gospodarstw rolnych (FSDN) w celu zbierania i analizy danych z gospodarstwa obejmujących wymiar gospodarczy, środowiskowy i społeczny, zwanych dalej „danymi (FSDN)”. Dane (FSDN) mogą być wykorzystywane do oceny dodatkowych aspektów związanych z poziomem zrównoważenia rolnictwa Unii Europejskiej oraz do sprostania wyzwaniom, przed którymi stoi rolnictwo Unii Europejskiej”. Polska ma otrzymać ok. 19 mln zł dodatkowych środków na przekształcenie (FADN) na (FSDN). Z kolei dochody mają wynieść 163 000 000 a wydatki 582 150 000 zł przez 10 lat. Pierwotnie planowano, że przyjęcie projektu przez Radę Ministrów nastąpi w IV kwartale 2024 r.

Do końca 2024 r. dane zbierane z gospodarstw rolnych obejmowały 16 tematów, w tym 13 w wymiarze ekonomicznym, 2 w wymiarze społecznym i 1 w wymiarze środowiskowym. Od 2025 r. do obecnego zestawu danych ma zostać dodanych 26 nowych tematów, w tym 5 w wymiarze ekonomicznym, 6 w wymiarze społecznym i 15 w wymiarze środowiskowym oraz 2 tematy ekonomiczne zostaną rozszerzone.

W skład Komitetu Krajowego ds. (FSDN) mają wchodzić:

- 1) przewodniczący Komitetu Krajowego ds. (FSDN) – minister właściwy do spraw rolnictwa albo przedstawiciel ministra właściwego do spraw rolnictwa wyznaczony przez tego ministra;
- 2) zastępca przewodniczącego Komitetu Krajowego ds. (FSDN) – przedstawiciel ministra właściwego do spraw rolnictwa wyznaczony przez tego ministra;

⁵⁷ RCL, <https://legislacja.gov.pl/projekt/12387952/katalog/13073552#13073552>.

- 3) dwóch przedstawicieli ministra właściwego do spraw finansów publicznych wyznaczonych przez tego ministra;
- 4) po jednym przedstawicielu:
  - a) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego wyznaczonym przez tego ministra,
  - b) ministra właściwego do spraw rynków rolnych wyznaczonym przez tego ministra,
  - c) ministra właściwego do spraw środowiska wyznaczonym przez tego ministra,
  - d) ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego wyznaczonym przez tego ministra,
  - e) Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wyznaczonym przez tego Prezesa,
  - f) agencji łącznikowej wyznaczonym przez dyrektora Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
  - g) Krajowej Rady Izb Rolniczych wyznaczonym przez prezesa zarządu tej rady.

Kogo mają dotyczyć uregulowania

Uregulowania mają dotyczyć 9000 producentów rolnych przekazujących dane z gospodarstw rolnych na potrzeby sieci, którzy wyrazili dobrowolną zgodę na udział w (FSDN), którzy mają otrzymywać za ten udział świadczenie pieniężne zwolnione z podatku dochodowego.

Potencjalne korzyści producentów rolnych przekazujących dane

W Ocenie Skutków Regulacji wskazano, że korzyści odnoszone przez producentów rolnych przekazujących dane z gospodarstw rolnych na potrzeby (FSDN) poza opłatą ryczałtową, która począwszy od 2025 r., ma wynieść ok. 500 zł/ rok mają dać:

- możliwość bieżącej oceny wyników, kontroli rozliczeń z odbiorcami produktów i dostawcami materiałów oraz porównania uzyskanych wyników z planowanymi;
- częsty kontakt z doradcą, umożliwiający pozyskiwanie szczegółowych informacji i porad na tematy związane z funkcjonowaniem gospodarstwa rolnego;
- poszerzenie wiedzy z zakresu ekonomiki i zarządzania, co umożliwia podejmowanie trafnych decyzji w gospodarstwie i uzyskiwanie lepszych wyników ekonomicznych;
- wyrabianie u kierującego gospodarstwem cech ułatwiających skuteczne działanie, takich jak systematyczność, porządek w dokumentach oraz otwartość na zmiany.

Podsumowując: „Zielony Ład” i związane z nim zmiany w rolnictwie to proces, który ma duży wpływ na przyszłość polskiej wsi. Powoduje niepokoje społeczne, wzrost kosztów produkcji, a pod hasłami wprowadzania nowych przepisów dla rolników przeważnie zamiast szans, kryją się obciążenia i dodatkowe koszty w tym dla konsumentów.

13. Czy Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej chce pozbawić możliwości dialogu na forum Rady Dialogu Społecznego pracodawców i gdzie w tym wszystkim sektor MŚP?

W wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów został opublikowany opis projektu ustawy o zmianie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, w którym wskazano, że „projektowana regulacja zmierza do przyjęcia zasady, że zarówno strona pracowników i pracodawców jest reprezentowana w Radzie przez odpowiednio 3 najliczniejsze reprezentatywne organizacje związkowe oraz 3 najliczniejsze reprezentatywne organizacje pracodawców”⁵⁸.

Robert Składowski Prezes Ogólnopolskiej Federacji Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl zwrócił się do Premiera Donalda Tuska z troską i poczuciem odpowiedzialności za przyszłość polskiej gospodarki w kontekście planowanych zmian w ustawie o Radzie Dialogu Społecznego.

Ponadto Prezes Robert Składowski w piśmie do Pana Macieja Wituckiego Prezydenta Konfederacji Lewiatan zwrócił się w kontekście prowadzenia lobbingu na rzecz zmian w ustawie o Radzie Dialogu Społecznego, które budzą poważne wątpliwości co do ich wpływu na równowagę w reprezentacji interesów różnych grup przedsiębiorców w Polsce. W piśmie Prezes Składowski wskazał, że zgodnie z obecnymi propozycjami, w których wyraźnie dostrzegalna jest presja na uzależnienie reprezentatywności od wysokości składek członkowskich, a co za tym idzie wielkości firm, pojawia się pytanie: czy wielkość składek naprawdę powinna decydować o tym, kto ma prawo do udziału w dialogu społecznym?

Z kolei w piśmie do Pani Agnieszki Dziemianowicz-Bąk – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Prezes Robert Składowski wskazał, że Rada Dialogu Społecznego powinna być przestrzenią równoprawnego dialogu pomiędzy wszystkimi stronami życia społeczno-gospodarczego – pracownikami, pracodawcami oraz rządem. Jednak obecne propozycje zmian mogą sugerować, że forsowane są rozwiązania, które w większym stopniu mogą faworyzować wybrane grupy interesu, szczególnie reprezentujące kapitał zagraniczny i duże korporacje, co stawia w trudnym położeniu małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) – kluczowy sektor polskiej gospodarki. W związku z tym nasuwają się pytania, na które chciałby Prezes Składowski uzyskać jasną odpowiedź:

1. Kto lobbuje proponowane zmiany? Jakie organizacje lub środowiska stoją za ich forsowaniem?
2. W czyim interesie są one wprowadzane? Czy analizowano ich potencjalny wpływ na polskie firmy, szczególnie te mniejsze, które już dziś borykają się z wieloma wyzwaniami gospodarczymi?
3. Dlaczego uwzględnia się głosy dużych korporacji, a pomija się interesy małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich reprezentacji?

⁵⁸ <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-radzie-dialogu-spolecznego-i-innych-instytucjach-dialogu-spolecznego>.

Dr n. pr. Marek Woch ekspert Centrum Legislacji Federacji Przedsiębiorcy.pl zwraca uwagę, że zmiany powinny być proponowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w odwrotnym kierunku niż ograniczanie możliwości organizacjom pracodawców prowadzenia dialogu społecznego z przedstawicielami rządu czy związkami zawodowymi.

Dr Woch zwraca uwagę na dane Głównego Urzędu Statystycznego, gdzie wskazano, że w 2022 r. 353 aktywne organizacje pracodawców zrzeszały 21,6 tys. członków. Natomiast do 11 656 związków zawodowych należało łącznie 1,4 mln osób.

W tej sytuacji pytanie raczej powinno brzmieć, w jaki sposób Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej może przyczynić się do zwiększenia świadomości społecznej na temat znaczenia dialogu społecznego w Polsce?

Natomiast wprowadzenie proponowanych zmian przyczyni się do poważnego kryzysu zaufania pracodawców do rządu, tym bardziej że wg GUS „najczęściej wskazywanym problemem przez oba typy organizacji były trudności wynikające z przepisów i procedur prawnych (47,0% – organizacje pracodawców; 34,8% – związki zawodowe). Organizacje pracodawców często identyfikowały problemy w kontaktach z administracją publiczną (33,2%)”⁵⁹.

Z kolei trudno przyjąć, że nieliczni koncesjonowani przez ministerstwo przedstawiciele pracodawców przy całym nawet zaangażowaniu odpowiedzą na ważne wyzwania naszego kraju, chociażby w tematach:

- **Przyszłość rynku pracy:** Adaptacja do zmian technologicznych, kształcenie ustawiczne, elastyczne formy zatrudnienia.
- **System zabezpieczenia społecznego:** Reforma emerytalna, ochrona zdrowia, świadczenia rodzinne.
- **Zrównoważony rozwój:** Gospodarka niskoemisyjna, zielona transformacja, zrównoważona konsumpcja.
- **Równość i różnorodność:** Zwalczenie dyskryminacji, równość płac, integracja osób z niepełnosprawnościami.
- **Zapewnienie bezpieczeństwa i swobody działalności gospodarczej:** Jeden z punktów polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej⁶⁰.

W celu przybliżenia roli Rady Dialogu Społecznego w Polsce, Centrum Legislacji Federacji Przedsiębiorcy.pl dokonało analizy kluczowych funkcji według ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego:

- **Forum trójstronnego dialogu:** Rada stanowi najważniejsze miejsce spotkań przedstawicieli pracowników, pracodawców i rządu, umożliwiając bezpośrednią wymianę poglądów i wypracowywanie wspólnych stanowisk.
- **Zapewnienie warunków rozwoju:** Działania Rady mają na celu stworzenie przynajmniej w teorii, stabilnego środowiska gospodarczego, które sprzyja zarówno rozwojowi przedsiębiorstw, jak i poprawie sytuacji pracowników.

⁵⁹ GUS, Partnerzy dialogu społecznego – organizacje pracodawców i związki zawodowe w 2022 r., 04.09.2023 r.

⁶⁰ <https://kancelariarzecznika.pl/serwis-informacyjny/zapewnienie-bezpieczenstwa-i-swobody-dzialalnosci-gospodarczej-jako-jeden-z-punktow-polskiej-prezydencji-w-radzie-unii-europejskiej.html>

- **Zwiększenie konkurencyjności gospodarki:** Rada uczestniczy w tworzeniu takich regulacji prawnych, które zwiększają konkurencyjność polskich firm na rynku międzynarodowym.
- **Spójność społeczna:** Poprzez dialog i wypracowywanie kompromisów, Rada przyczynia się do budowania zgody społecznej i zmniejszania napięć między różnymi grupami interesów.
- **Partycypacja i solidarność:** Rada realizuje zasadę, przynajmniej w teorii, że wszystkie zainteresowane strony powinny mieć swój udział w kształtowaniu polityk społecznych i gospodarczych.
- **Poprawa jakości polityk:** Rada angażuje się w tworzenie i wdrażanie polityk, które są lepiej dostosowane do potrzeb zarówno pracowników, jak i pracodawców.
- **Budowanie społecznego porozumienia:** Rada prowadzi otwarty dialog, co przyczyniać się ma do wzajemnego zrozumienia i wypracowywania wspólnych stanowisk.
- **Wsparcie dialogu na poziomie lokalnym:** Rada promuje dialog społeczny również na poziomie samorządów, co pozwala na rozwiązywanie problemów na poziomie lokalnym.

W skład Rady Dialogu Społecznego oprócz przedstawicieli rządu wchodzi:

Obecnie w skali kraju 3 organizacje związkowe uzyskały orzeczenia o reprezentatywności i zgłosiły swój udział do prac Rady. Są to: 1) Forum Związków Zawodowych, 2) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych.

Strona pracodawców jest reprezentowana przez przedstawicieli 7 organizacji pracodawców, które uzyskały orzeczenia o reprezentatywności i zgłosiły swój udział do prac Rady. Są to: 1) Konfederacja Lewiatan, 2) Federacja Przedsiębiorców Polskich, 3) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, 4) Polskie Towarzystwo Gospodarcze, 5) Związek Pracodawców Business Centre Club, 6) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, 7) Związek Rzemiosła Polskiego.

Co zaproponowało Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, że wśród pracodawców nastąpiło poruszenie?

Kryteria reprezentatywności:

- **Projektowana regulacja:** zmierza do przyjęcia zasady, że zarówno strona pracowników i pracodawców jest reprezentowana w Radzie przez odpowiednio 3 najliczniejsze reprezentatywne organizacje związkowe oraz 3 najliczniejsze reprezentatywne organizacje pracodawców.
- **Organizacje pracodawców:** Wprowadzenie nowych kryteriów, takich jak minimalny przychód ze składek członkowskich, ma na celu ograniczenie „tworzenia sztucznych organizacji” i zapewnienie, że w Radzie zasiadają organizacje o faktycznym wpływie.
- **Zakaz podwójnego członkostwa:** Zastosowanie tej samej zasady zarówno dla związków zawodowych, jak i organizacji pracodawców ma na celu zwiększenie przejrzystości i uczciwości procesu wyborczego.

- **Ułatwienie konsolidacji:** Zachęcanie do tworzenia federacji i konfederacji ma na celu zwiększenie siły przebicia organizacji reprezentujących pracowników i pracodawców.
- **Standaryzacja procedury stwierdzania reprezentatywności:** Wprowadzenie szczegółowych przepisów dotyczących wniosków, badań biegłych i orzeczeń sądowych ma na celu usprawnienie i ujednoczenie tego procesu.
- **Ustalenie składu RDS na okres 4 lat:** Ta zmiana ma zapewnić większą stabilność składu Rady i umożliwić długofalowe planowanie działań.

14. Pominięcie w informowaniu Prezydenta RP oraz Biura Bezpieczeństwa Narodowego przez Premiera. Czy rząd polski przewiduje powszechną mobilizację wojskową?

15 stycznia 2025 r. w porządku obrad Rady Ministrów znalazł się projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie gotowości obronnej państwa, którego wnioskodawcą jest Minister Obrony Narodowej. W ruchu, który rodzi poważne pytania dotyczące równowagi władzy i przejrzystości w sprawach bezpieczeństwa narodowego, rząd polski rozważa nowe przepisy, które znacząco zmienią przygotowanie obronne kraju.

Zestawienie kluczowych zmian

Projekt rozporządzenia w sprawie gotowości obronnej państwa stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny i wprowadza istotne modyfikacje w porównaniu do obecnie obowiązującego rozporządzenia z dnia 21 września 2004 r.

W ustawie o obronie Ojczyzny wskazano m.in., że Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia: „stany gotowości obronnej państwa, warunki i tryb ich wprowadzania, czynności służące utrzymywaniu stałej gotowości obronnej państwa, a także realizowane po podwyższeniu stanu gotowości obronnej państwa, organizację systemu stałych dyżurów na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa i czynności podejmowane przez poszczególne organy w zakresie tworzenia systemu stałych dyżurów na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa”.

2. Zmniejszenie liczby stanów gotowości

- Projekt rozporządzenia przewiduje dwa stany gotowości obronnej państwa, podczas gdy dotychczasowe rozporządzenie określało ich trzy. 1) Stan stałej gotowości obronnej państwa; 2) Stan pełnej gotowości obronnej państwa.
- Celem tej zmiany jest uproszczenie procedur i przyspieszenie reakcji na potencjalne zagrożenia.

3. Rozszerzenie systemu stałych dyżurów

- Projekt zakłada włączenie do systemu stałych dyżurów dodatkowych podmiotów, takich jak:
  - Prezes Rady Ministrów;
  - Ministrowie;
  - Centralne organy administracji rządowej;
  - Wojewodowie;
  - Marszałkowie województw, starostowie i prezydenci miast na prawach powiatów, wójtowie (burmistrzowie lub prezydenci miast);
  - Inne organy i instytucje tworzące system kierowania bezpieczeństwem narodowym.

4. Pominięcie w informowaniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o decyzjach Prezesa Rady Ministrów oraz poszczególnych ministrów dotyczących stanów gotowości obronnej państwa

- Biuro Bezpieczeństwa Narodowego wskazało w ramach opiniowania projektu rozporządzenia, na konieczność przekazywania Prezydentowi RP kluczowych informacji o decyzjach Prezesa Rady Ministrów oraz poszczególnych ministrów dotyczących stanów gotowości obronnej państwa.
- Stanowisko resortu obrony narodowej było jednak negatywne. Wskazano w odpowiedzi, że „intencją projektodawcy jest, aby organizacja systemu stałych dyżurów, umożliwiła Radzie Ministrów, przez centralne organy administracji rządowej podległe lub nadzorowane przez Prezesa Rady Ministrów lub właściwych ministrów, jednostki samorządu terytorialnego oraz inne organy i instytucje tworzące system kierowania bezpieczeństwem narodowym, zachowanie ciągłości przekazywania decyzji i zadań, w tym zadań wynikających z Planu Reagowania Obronnego RP w odpowiednich stanach gotowości obronnej państwa”.

Ponadto wskazano, że „podkreślenia zatem wymaga, że włączenie Biura Bezpieczeństwa Narodowego w system stałych dyżurów nie wpłynie na realizację tych zadań wykonywanych przez administrację publiczną ze względu na fakt, że Prezydent RP, a tym bardziej Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, nie posiada kompetencji w zakresie kierowania administracją publiczną oraz nie ma przypisanych zadań w Planu Reagowania Obronnego RP”.

Jednocześnie należy wskazać, że zadaniem Rady Ministrów w zakresie obronności wg ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny jest zapewnianie bezpieczeństwa zewnętrznego państwa oraz sprawowanie ogólnego kierownictwa w dziedzinie obronności kraju przez Radę Ministrów, które polega m.in. na: utrzymywaniu stałej gotowości obronnej państwa, wnioskowaniu do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o jej podwyższenie w razie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa i w czasie wojny oraz o jej obniżanie stosownie do zmniejszania stopnia zagrożenia.

Wniosek: Między projektem rozporządzenia a nieuwzględnieniem opinii Biura Bezpieczeństwa Narodowego wyłania się niekonsekwencja. Skoro Rada Ministrów występuje z wnioskiem do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o zmianę stanu gotowości obronnej państwa, a nie chce prezydenta wcześniej informować, to, na podstawie jakich danych mają być podejmowane decyzje? Nie omieszkało także wskazać w odniesieniu do uwag, że „Prezydent RP może zwracać się do wszystkich organów władzy publicznej, administracji rządowej i samorządowej, przedsiębiorców, kierowników innych jednostek organizacyjnych oraz organizacji społecznych o informacje mające znaczenie dla bezpieczeństwa i obronności państwa, zatem ujmowanie Biura Bezpieczeństwa Narodowego nie jest zasadne”.

5. Nakładania zadań na wszystkich przedsiębiorców

Projektodawca rozporządzenia uwzględnił przedsiębiorców, odwołując się do ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, gdzie zawarte zostały kwestie dotyczące nakładania zadań na wszystkich przedsiębiorców szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa lub obronności państwa.

6. Wprowadzenie stanu pełnej gotowości obronnej państwa da możliwość przeprowadzenia mobilizacji wojskowej

W razie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa i w czasie wojny będzie możliwe wprowadzenie stanu pełnej gotowości obronnej państwa. W stanie pełnej gotowości obronnej państwa realizuje się czynności umożliwiające przeprowadzenie mobilizacji, wprowadzenia stanu wojennego oraz pełnego rozwinięcia systemu obronnego państwa.

Powołanie do służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny następuje za pomocą kart powołania lub w drodze podania informacji o powołaniu do publicznej wiadomości.

Według Konstytucji RP z 1997 r. w razie bezpośredniego, zewnętrznego zagrożenia państwa Prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, zarządza powszechną lub częściową mobilizację i użycie Sił Zbrojnych do obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Reasumując: Kluczowe punkty projektu rozporządzenia i implikacje:

- **Uproszczenie stanów gotowości:** Liczba stanów gotowości obronnej zostanie zmniejszona z trzech do dwóch, co ma ułatwić wdrażanie środków w zależności od poziomu zagrożenia.
- **Rozszerzony system stałych dyżurów:** Więcej agencji rządowych, samorządów terytorialnych i instytucji zaangażowanych w zarządzanie bezpieczeństwem narodowym zostanie włączonych do systemu stałych dyżurów, zapewniając bardziej skoordynowaną reakcję na zagrożenia.
- **Koncentracja na zagrożeniach hybrydowych:** Nowy system ma być lepiej przygotowany do radzenia sobie z zagrożeniami hybrydowymi, takimi jak terroryzm i cyberataki, które często zacierają granice między konfliktami wojskowymi a niewojskowymi.
- **Brak znaczącego wpływu finansowego lub społecznego:** Proponowane zmiany zdaniem projektodawców nie powinny mieć większego wpływu na budżet państwa ani na społeczeństwo.
- **Zgodność z przepisami UE:** Projekt rozporządzenia został oceniony pod kątem zgodności z prawem UE i nie wymaga powiadomienia Komisji Europejskiej.

8. Potencjalne pytania lub obszary dalszej dyskusji:

- **Konkretne zagrożenia:** Jakie konkretne zagrożenia lub wydarzenia geopolityczne spowodowały te zmiany w przepisach dotyczących gotowości obronnej oprócz delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia?
- **Zaangażowanie społeczeństwa:** Czy w trakcie opracowywania projektu rozporządzenia przeprowadzono jakiegokolwiek konsultacje publiczne lub wysłuchania?
- **Alokacja zasobów:** Jak zwiększone obowiązki różnych agencji zostaną wsparte pod względem zasobów (kadra, sprzęt, finansowanie)?

- **Współpraca z NATO:** W jaki sposób te zmiany będą zgodne ze standardami i procedurami NATO?
- **Koncentracja na cyberbezpieczeństwie:** Biorąc pod uwagę rosnące znaczenie cyberbezpieczeństwa, jakie konkretne środki są podejmowane w celu zwiększenia zdolności cyberobronnych kraju?
- **Współpraca cywilno-wojskowa:** W jaki sposób nowy system poprawi współpracę cywilno-wojskową, zwłaszcza w kontekście zagrożeń hybrydowych?
- **Pominięcie w informowaniu Prezydenta RP oraz Biura Bezpieczeństwa Narodowego przez Premiera:** Według Konstytucji RP z 1997 r. władzę wykonawczą w naszym kraju wykonują Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Rada Ministrów. Czy pominięcie Prezydenta RP w informowaniu, nie utrudni współpracy władz wykonawczych?

Jak zauważa dr n. pr. Marek Woch – „Zaproponowane zmiany w przepisach dotyczących gotowości obronnej wymagają szerokiej debaty publicznej. Zachęcam do kontaktu z przedstawicielami władz, aby wyrazić swoje stanowisko w tej sprawie. Konieczne jest zapewnienie, aby wszelkie decyzje dotyczące obronności naszego kraju były podejmowane w sposób transparentny i odpowiedzialny, z uwzględnieniem wszelkich potencjalnych konsekwencji”.

Polecam uwadze także:

Zapewnienie bezpieczeństwa i swobody działalności gospodarczej, jako jeden z punktów polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej

<https://kancelariarzecznika.pl/serwis-informacyjny/zapewnienie-bezpieczenstwa-i-swobody-dzialalnosci-gospodarczej-jako-jeden-z-punktow-polskiej-prezydencji-w-radzie-unii-europejskiej.html>

Dlaczego Sekretarz Obrony Stanów Zjednoczonych Ameryki Lloyd J. Austin III odnosi się do strategii małych firm?

<https://kancelariarzecznika.pl/serwis-informacyjny/dlaczego-sekretarz-obrony-stanow-zjednoczonych-ameryki-lloyd-j-austin-iii-odnosi-sie-do-strategii-malych-firm.html>

Świadczenia rzeczowe w czasie pokoju – Militaryzacja przedsiębiorców

<https://kancelariarzecznika.pl/serwis-informacyjny/swiadczenia-rzeczowe-w-czasie-pokoju-militaryzacja-przedsiębiorcow.html>

Czy trwający konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy może przenieść się do Polski?

<https://kancelariarzecznika.pl/serwis-informacyjny/czy-trwajacy-konflikt-zbrojny-na-terytorium-ukrainy-moze-przeniesc-sie-do-polski.html>

15. Zapewnienie bezpieczeństwa i swobody działalności gospodarczej, jako jeden z punktów polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej

Polska objęła prezydencję w Radzie Unii Europejskiej od 1 stycznia 2025 r. Z kolei przedsiębiorcy zadają pytanie, czy program polskiej prezydencji to zbiór ogólników, czy może konkrety, bo w jednym z punktów programu odniesiono się do zapewnienia bezpieczeństwa i swobody działalności gospodarczej?

Ma być także odchodzenie od kar i zobowiązań w kierunku nagród i zachęt, a jednocześnie wskazano, że zostanie podjęta walka z dezinformacją klimatyczną, aby zwiększyć bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.

Polska proponuje także zwiększenie roli państwa w gospodarce poprzez aktywną politykę przemysłową i wsparcie dla przedsiębiorstw. Takie podejście ma odzwierciedlać trend wzmacniającej się roli państwa w wielu gospodarkach na świecie.

Co oznacza dla Polski sprawowanie prezydencji w UE?

Kiedy kraj obejmuje Prezydencję Rady Unii Europejskiej, przejmuje kluczową rolę w kształtowaniu agendy i kierunku polityki UE. Prezydencja Polski w 2025 roku nie stanowi wyjątku. Ten sześciomiesięczny okres daje Polsce przywilej i odpowiedzialność za:

- **Ustalanie agendy:** Polska ma priorytetowo traktować kwestie, które uważa za kluczowe dla UE, wpływając na omawiane tematy i podejmowane decyzje.
- **Przewodniczenie posiedzeniom:** Polscy ministrowie będą przewodniczyć posiedzeniom Rady, kierując dyskusjami i zapewniając osiągnięcie konsensusu.
- **Reprezentowanie UE:** Polska będzie reprezentować UE w negocjacjach i na forach międzynarodowych.

Jakie są priorytety Polski na tę prezydencję?

Polska opracowała program skupiający się na bezpieczeństwie. Obejmuje to:

- **Bezpieczeństwo zewnętrzne:** Rozwiązywanie zagrożeń zewnętrznych dla UE, takich jak Rosja.
- **Bezpieczeństwo wewnętrzne:** Wzmocnienie granic UE i zwalczanie terroryzmu.
- **Cyberbezpieczeństwo:** Ochrona krytycznej infrastruktury i systemów cyfrowych przed cyberatakami.
- **Bezpieczeństwo gospodarcze:** Zapewnienie odporności UE na globalne wyzwania gospodarcze.

Dlaczego bezpieczeństwo jest tak ważnym obszarem?

Polska uważa, że burzliwy krajobraz geopolityczny, w połączeniu ze skutkami pandemii COVID-19 wymaga podkreślenia potrzeby silniejszej, bardziej zjednoczonej Europy kładąc nacisk na bezpieczeństwo, poprzez dążenie do:

- **Wzmocnienia jedności UE:** Wzmocnienia współpracy między państwami członkowskimi.
- **Wzmocnienia roli globalnej UE:** Ustawienia UE jako bardziej asertywnego aktora na arenie międzynarodowej.
- **Ochrony obywateli UE:** Ochrony dobrobytu i bezpieczeństwa obywateli europejskich.

Jak działa system trio?

Aby zapewnić płynne przejście i ciągłość polityki UE, kraje często tworzą tria z dwoma poprzednimi i następnymi prezydencjami. Polskę, Danię i Cypr tworzą obecne trio. Ta współpraca pozwala na:

- **Planowanie długoterminowe:** Trio ustala wspólny program na 18-miesięczny okres.
- **Wymianę wiedzy:** Kraje mogą uczyć się na doświadczeniach innych.
- **Efektywne podejmowanie decyzji:** Bardziej usprawnione podejście do podejmowania decyzji.

Jakie wyzwania stoją przed Polską podczas prezydencji?

Polska niewątpliwie stanie przed szeregiem wyzwań, w tym:

- **Zrównoważenie interesów narodowych z priorytetami UE:** Zapewnienie zgodności celów narodowych Polski z szerszymi interesami UE.
- **Nawigacja w złożonych negocjacjach:** Osiągnięcie konsensusu wśród 27 państw członkowskich o zróżnicowanych interesach.
- **Rozwiązanie skutków pandemii COVID-19:** Kontynuacja wsparcia dla ożywienia gospodarczego i rozwiązanie długoterminowych konsekwencji pandemii.
- **Zarządzanie stosunkami z innymi instytucjami UE:** Budowanie silnych relacji roboczych z Komisją Europejską i Parlamentem Europejskim.

Zapewnienie bezpieczeństwa i swobody działalności gospodarczej. Ma być odchodzenie od kar i zobowiązań w kierunku nagród i zachęt, a jednocześnie wskazano, że zostanie podjęta również walka z dezinformacją klimatyczną, aby zwiększyć bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.

Podsumowanie kluczowych punktów:

Polski program prezydencji w Radzie UE skupia się na kilku głównych obszarach, które mają na celu zwiększenie konkurencyjności i odporności gospodarki Unii Europejskiej:

- **Usprawnienie jednolitego rynku:** Znoszenie barier dla transgranicznej działalności, zwłaszcza w sektorze usług oraz poprawa dostępu do finansowania dla przedsiębiorstw.
- **Uelastycznienie polityki energetyczno-klimatycznej:** Przejście od kar i zobowiązań do nagród i zachęt, a także skupienie na wsparciu przemysłu w dziedzinach kluczowych dla bezpieczeństwa.

- **Przywrócenie uczciwych warunków konkurencji:** Zaostrzenie kontroli nad importem, lepsze egzekwowanie przepisów i wykorzystanie potencjału zamówień publicznych.
- **Modernizacja polityki spójności:** Dostosowanie do nowych wyzwań, takich jak zapewnienie bezpieczeństwa i konkurencyjności gospodarki.

Głębsza analiza i potencjalne implikacje:

1. **Bilans między globalizacją a protekcjonizmem:** Polska proponuje znalezienie złotego środka między otwartością na świat a ochroną własnego rynku. Z jednej strony, podkreśla potrzebę uczciwej konkurencji i lepszego egzekwowania przepisów, z drugiej – wskazuje na konieczność wspierania rodzimego przemysłu.
2. **Zrównoważony rozwój:** Choć Polska proponuje uelastycznienie polityki klimatycznej, jednocześnie podkreśla wagę bezpieczeństwa energetycznego i wsparcia dla tradycyjnych gałęzi przemysłu. To wskazuje na dylemat wielu państw członkowskich, które chcą godzić cele klimatyczne z potrzebami swoich gospodarek. Jednocześnie w programie wskazano, że zostanie podjęta również walka z dezinformacją klimatyczną, aby zwiększyć bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.
3. **Rola państwa w gospodarce:** Polska proponuje zwiększenie roli państwa w gospodarce poprzez aktywną politykę przemysłową i wsparcie dla przedsiębiorstw. Takie podejście ma odzwierciedlać trend wzmacniającej się roli państwa w wielu gospodarkach na świecie.
4. **Polityka spójności:** Polska podkreśla wagę polityki spójności, ale jednocześnie chce ją dostosować do nowych wyzwań. To może oznaczać m.in. większe wsparcie dla regionów o wysokim potencjale wzrostu i większe naciski na innowacyjność.

Potencjalne wyzwania i pytania:

- **Zharmonizowanie celów:** Jak pogodzić cele związane z ochroną środowiska, wspieraniem przemysłu i zapewnieniem uczciwej konkurencji?
- **Współpraca z innymi państwami członkowskimi:** Czy Polska będzie w stanie przekonać inne państwa członkowskie do swoich propozycji, zwłaszcza w tak złożonych kwestiach, jak polityka klimatyczna i handlowa?
- **Implikacje dla budżetu UE:** Proponowane zmiany mogą wymagać dodatkowych środków finansowych. Jak zapewnić odpowiednie finansowanie dla tych inicjatyw?
- **Wpływ na małe i średnie przedsiębiorstwa:** Czy proponowane zmiany będą sprzyjać rozwojowi małych i średnich przedsiębiorstw, które są motorem wzrostu gospodarczego w UE?

Wnioski:

Program polskiej prezydencji odzwierciedla złożoność wyzwań, przed którymi stoi gospodarka UE. Polska proponuje ambitny program reform, który ma na celu zwiększenie konkurencyjności i odporności Unii. Jednakże realizacja tych planów będzie wymagała szerokiej współpracy z innymi państwami członkowskimi oraz umiejętnego balansowania między różnymi interesami.

Nie bez znaczenia pozostają wewnętrzne napięcia między rządem a Prezydentem RP. Wynika to z funkcjonowania dwóch konstytucyjnych ośrodków władzy wykonawczej, czyli właśnie Prezydenta RP i Rady Ministrów.

W ustawie z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej⁶¹ wskazano, że Rada Ministrów ma obowiązek współpracy z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem.

Ponadto, że Rada Ministrów w porozumieniu z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej ustala priorytety w zakresie sprawowania przez przedstawicieli Rady Ministrów prezydencji składów Rady.

Z komunikatu z 1 stycznia 2025 r. opublikowanego na <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/przewodnictwo-w-radzie-ue,95853> wynika, że Prezydent RP Andrzej Duda wskazał, że: „My w Polsce doskonale wiemy, że nie ma bezpiecznej Europy bez zaangażowania Stanów Zjednoczonych. Zarówno militarne, jak i gospodarcze. Dlatego pierwszym priorytetem rozpoczynającej się 1 stycznia polskiej prezydencji w Unii Europejskiej jest zacieśnienie współpracy pomiędzy Unią a Stanami Zjednoczonymi”.

Z kolei w wystąpieniu z 3 stycznia 2025 r. Przewodniczącego Antonia Costy podczas uroczystości rozpoczęcia polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej

<https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2025/01/03/speech-by-president-antonio-costa-at-the-official-opening-the-polish-presidency-of-the-council-of-the-european-union/>

wskazano, że „Motto polskiej prezydencji brzmi: Bezpieczeństwo, Europo! Nasza Unia powstała jako projekt pokojowy po drugiej wojnie światowej. I dziś znów musimy wzmacniać nasze bezpieczeństwo, aby zapewnić pokój w Europie. Dlatego naszym najważniejszym priorytetem musi pozostać Ukraina. W tym roku musimy nadal okazywać jej solidarność – tak długo i w takiej mierze, jak będzie trzeba, aby osiągnąć kompleksowy, sprawiedliwy i trwały pokój. Prawo międzynarodowe musi zwyciężyć – żeby Ukraińcy byli wolni, a my wszyscy bezpieczni. Musimy więc nadal traktować obronę jako jeden ze strategicznych priorytetów Unii Europejskiej. Stając się silniejsi, skuteczniejsi, odporniejsi i tak – bardziej autonomiczni. Wspólnie inwestując więcej i lepiej – kreatywnie i pragmatycznie – aby znajdować nowe rozwiązania. Zawsze działając na rzecz silnego partnerstwa transatlantyckiego i współpracy z NATO”.

Pytanie o rolę Polski w Unii Europejskiej, czy rolę Unii Europejskiej w relacjach ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki, czy innymi kontynentami po analizie programu polskiej prezydencji pozostaje otwarte.

---

⁶¹ T.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1379.

16. Czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie miał „ludzką twarz”? Sejm Rzeczypospolitej Polskiej chce wyjść z pomocą i proponuje dwie fundamentalne zmiany przepisów dla przedsiębiorców, ale czy tak się stanie?

W trakcie 23. posiedzenia Sejmu RP w dniach 4 i 5 grudnia 2024 r. ma mieć miejsce pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy z 9 lutego 2024 r. o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych (druki nr 558 i 558-A) a uzasadniać ma Poseł na Sejm RP Bartłomiej Wróblewski.

Projekt dotyczy wprowadzenia zmian w 27 ustawach w celu ograniczenia biurokracji. W uzasadnieniu wskazano, że „każda redukcja biurokratycznych obowiązków skutkuje tym, że maleją koszty prowadzenia działalności gospodarczej i wzrasta jej efektywność, życie obywateli staje się prostsze, a funkcjonowanie Państwa tańsze”⁶².

Odwrócenie ról, to Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma udowadniać racje przed sądem, a nie przedsiębiorca

W trakcie postępowania dotyczącego ubezpieczeń społecznych, gdy pojawi się poważna wątpliwość organu i stron co do istnienia, braku lub dokładnego kształtu pewnego stosunku prawnego (np. umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej), to w takiej sytuacji ZUS będzie zobowiązany występować do sądu. W tej sytuacji to na ZUS ciążyć będzie obowiązek udowodnienia swoich twierdzeń. Oznaczać to będzie, że ZUS wstrzyma także wszelkie czynności związane z wydawaniem decyzji do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy. Zmiana ma dotyczyć ubezpieczonych w tym przedsiębiorców – informuje dr n. pr. Marek Woch Ekspert Centrum Legislacji Federacji Przedsiębiorcy.pl

Mały ZUS plus bez ograniczeń czasowych dla przedsiębiorców

Projektodawcy proponują także likwidację ograniczenia czasowego („36 miesięcy kalendarzowych w ciągu ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej”), w którym możliwe jest korzystanie z tzw. małego ZUS-u plus. Proponowana zmiana ma na celu zniesienie obecnego ograniczenia czasowego korzystania z ulgi w składkach ZUS, czyli Małego ZUS plus. Celem jest umożliwienie przedsiębiorcom prowadzącym działalność na niewielką skalę korzystania z tej ulgi przez dłuższy okres, a nawet w sposób cykliczny.

Argumenty za zmianą:

- **Stymulowanie przedsiębiorczości:** Zniesienie ograniczenia czasowego ma zachęcić więcej osób do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, zwłaszcza tych, którzy planują działać na niewielką skalę.
- **Utrzymanie istniejących przedsiębiorstw:** Dzięki możliwości dłuższego korzystania z ulgi, przedsiębiorcy, którzy już prowadzą działalność, będą mogli ją kontynuować, nawet jeśli nie są w stanie znacząco zwiększyć swoich dochodów.
- **Wzrost gospodarczy:** Zwiększenie liczby przedsiębiorców i utrzymanie istniejących firm może przyczynić się do rozwoju gospodarczego kraju.

⁶² <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=558>.

Potencjalne skutki wprowadzenia zmiany:

- **Wzrost zatrudnienia:** Większa liczba przedsiębiorców może prowadzić do zwiększenia liczby miejsc pracy, zwłaszcza w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw.
- **Zwiększenie konkurencyjności:** Większa liczba podmiotów gospodarczych na rynku może zwiększyć konkurencyjność, co może prowadzić do obniżki cen i poprawy jakości produktów i usług.
- **Wzrost dochodów budżetu państwa:** Choć na pierwszy „rzut oka” może się wydawać, że zniesienie ograniczenia czasowego spowoduje zmniejszenie wpływów do ZUS, w dłuższej perspektywie może prowadzić do ich wzrostu. Większa liczba przedsiębiorców może prowadzić do zwiększenia dochodów z innych podatków, takich jak podatek dochodowy czy VAT. Nastąpić może także ograniczenie szarej strefy.

17. Branża pirotechniczna a dobrostan zwierząt – czy można to pogodzić? Projekty ustaw w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej.

Przed sylwestrem 2024. Wzorem lat ubiegłych rozpoczęła się ogólnonarodowa dyskusja w sprawie używania fajerwerków czy petard. Argumentem za zakazem ma być nerwowość czy panika u zwierząt.

Po drugiej stronie przedsiębiorcy z branży pirotechnicznej, która „zatrudnia ponad 30 tys. osób, to przede wszystkim małe i średnie firmy rodzinne z wieloletnią tradycją. W 2023 r. branża pirotechniczna sprzedała ponad 30 mln produktów i miała niemal 9 mln użytkowników kupujących jeden lub więcej produktów. Szacuje się, że istnieje ponad 25 tysięcy przedsiębiorców, związanych z branżą pirotechniczną, którzy wypracowują obroty na poziomie 700 mln złotych, z których część zasila budżet państwa w postaci podatków”⁶³.

Rozwiązaniem, które powinno zadowolić obrońców zwierząt i uratować branżę pirotechniczną przed upadkiem mogłyby być strefy wolne od pirotechniki. Stowarzyszenie Importerów i Dystrybutorów Pirotechniki wskazuje, że „pomysł stref wzorowany jest na niemieckich doświadczeniach. Miasta takie, jak Berlin, Hamburg, Monachium, Hanower, Brema czy Norymberga wprowadziły tak zwane „zony”, czyli strefy, w których zakazane jest korzystanie z fajerwerków przez użytkowników indywidualnych”⁶⁴.

W Sejmie RP znajdują się trzy projekty ustaw, w których proponuje się wprowadzenie ograniczenia w korzystaniu z materiałów pirotechnicznych. Są to:

- 1) **poselski projekt ustawy 25 stycznia 2024 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (druk nr 350)**⁶⁵;

Analiza projektu ustawy w zakresie zakazu używania fajerwerków

Głównym celem jest wprowadzenie ram prawnych, które umożliwią samorządom lokalnym (gminom) wprowadzanie ograniczeń lub zakazów używania fajerwerków i petard w celu ochrony zwierząt.

Kluczowe Punkty Projektu:

- **Uzasadnienie:** Projekt podkreśla negatywny wpływ fajerwerków na zwierzęta, powodując stres, obrażenia, a nawet śmierć. Projektodawcy twierdzą, że obecne przepisy, oparte na lokalnych aktach prawnych dotyczących porządku publicznego, są niewystarczające i niespójne.
- **Proponowane Zmiany:**
  - **Bezpośrednia Podstawa Prawna:** Projekt proponuje nowy artykuł w ustawie o ochronie zwierząt, aby zapewnić konkretną podstawę prawną dla samorządów lokalnych do wprowadzania przepisów dotyczących fajerwerków.

⁶³ Źródło informacji: Stowarzyszenie Importerów i Dystrybutorów Pirotechniki, <https://pap-mediaroom.pl/biznes-i-finanse/kompromis-pirotechniczny-strefy-wolne-od-fajerwerkow>.

⁶⁴ <https://pap-mediaroom.pl/biznes-i-finanse/kompromis-pirotechniczny-strefy-wolne-od-fajerwerkow>.

⁶⁵ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/druk.xsp?nr=350>.

- **Elastyczność:** Samorządy lokalne będą mogły określić konkretne ograniczenia lub zakazy w oparciu o lokalne warunki i potrzeby.
- **Zakres:** Przepisy mogą obejmować zarówno używanie, jak i sprzedaż fajerwerków.
- **Wyjątki:** Projekt dopuszcza wyjątki w niektórych przypadkach, takich jak imprezy organizowane, ale wymaga jasnego uzasadnienia.
- **Egzekwowanie:** Projekt proponuje kary za naruszenie lokalnych przepisów i wyjaśnia procedurę postępowania w przypadku naruszeń.
- **Zmiany Systemowe:** Projekt proponuje również uchylenie istniejących lokalnych aktów prawnych dotyczących fajerwerków, które są niezgodne z nowymi przepisami.

Implikacje Prawne i Polityczne:

- **Dobrostan Zwierząt:** Głównym celem jest poprawa dobrostanu zwierząt poprzez zmniejszenie stresu i szkód wyrządzanych przez fajerwerki.
- **Bezpieczeństwo Publiczne:** Chociaż główny nacisk kładziony jest na dobrostan zwierząt, projekt dotyczy również kwestii bezpieczeństwa publicznego związanych z używaniem fajerwerków.
- **Samorząd Lokalny:** Propozycja respektuje zasadę samorządności lokalnej, przyznając samorządom lokalnym uprawnienia do dostosowywania przepisów do ich konkretnych potrzeb.
- **Pewność Prawna:** Projekt ma na celu zapewnienie większej pewności prawnej poprzez ustanowienie jasnych i spójnych ram prawnych dla regulacji fajerwerków.

Potencjalne Problemy i Zagadnienia:

- **Zrównoważenie Interesów:** Projekt dąży do zrównoważenia interesów dobrostanu zwierząt z wolnościami indywidualnymi i tradycjami lokalnymi.
- **Egzekwowanie:** Efektywne egzekwowanie lokalnych przepisów może stanowić wyzwanie, zwłaszcza dla mniejszych gmin.
- **Wpływ Ekonomiczny:** Ograniczenia sprzedaży fajerwerków mogą mieć wpływ ekonomiczny na firmy sprzedające te produkty.
- **Praktyki Kulturalne:** Projekt może kolidować z tradycjami kulturowymi związanymi z używaniem fajerwerków.

Potencjalne Obszary Dalszej Analizy:

- **Implikacje konstytucyjne:** Czy proponowane przepisy są zgodne z Konstytucją Polską, zwłaszcza w odniesieniu do praw właścicieli nieruchomości i zasady proporcjonalności?
- **Prawo międzynarodowe:** Jak proponowane przepisy są zgodne z międzynarodowymi standardami dotyczącymi dobrostanu zwierząt i ochrony środowiska?
- **Ocena wpływu ekonomicznego:** Jakie są potencjalne konsekwencje ekonomiczne proponowanych ograniczeń sprzedaży fajerwerków?

2) obywatelski projekt ustawy z 8 października 2024 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 700)⁶⁶;

Analiza projektu ustawy w zakresie zakazu używania fajerwerków

Podstawowe argumenty projektodawców za zakazem:

- **Ochrona zwierząt:**
  - Zwierzęta są znacznie bardziej wrażliwe na hałas niż ludzie, zwłaszcza na wysokie częstotliwości.
  - Hałas wywołany fajerwerkami powoduje u zwierząt ogromny stres, a nawet może prowadzić do uciezek i zaginięć.
  - Obecne przepisy nie uwzględniają wpływu hałasu fajerwerków na zwierzęta.
- **Bezpieczeństwo ludzi:**
  - Limity hałasu dla fajerwerków zostały ustalone z myślą o ludziach, ale nie uwzględniają potencjalnego szkodliwego wpływu na zdrowie.
  - Odpalanie fajerwerków niesie ze sobą ryzyko pożaru i obrażeń.

Wnioski:

Autorzy projektu ustawy przekonują, że istniejący zakaz dotyczący tylko niektórych rodzajów fajerwerków jest niewystarczający. Argumentują, że należy wprowadzić bardziej restrykcyjne przepisy, które w pełni chroniłyby zarówno ludzi, jak i zwierzęta przed negatywnymi skutkami hałasu wywołanego przez fajerwerki.

Kluczowe słowa i pojęcia:

- **Wyroby pirotechniczne:** fajerwerki, petardy, rakiety
- **Klasy F2 i F3:** kategorie fajerwerków o wyższym poziomie hałasu
- **Hałas:** dźwięk o dużej intensywności, szkodliwy dla zdrowia
- **Częstotliwość:** wysokość dźwięku
- **Zwierzęta:** wrażliwość na hałas, stres, uciezki, zaginięcia
- **Bezpieczeństwo:** pożary, obrażenia

Pytania do dalszej dyskusji:

- Jakie są potencjalne konsekwencje wprowadzenia całkowitego zakazu fajerwerków?
- Czy istnieją alternatywne rozwiązania, które mogłyby ograniczyć negatywny wpływ fajerwerków na środowisko i zwierzęta?
- Jakie są stanowiska różnych grup społecznych w tej sprawie (np. hodowców zwierząt, producentów fajerwerków, organizatorów imprez)?

---

⁶⁶ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/druk.xsp?nr=700>, <https://prawdlazwierzat.pl/sklad-komitetu/>.

3) **poselski projekt ustawy z 20 czerwca 2024 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (druk nr 729)⁶⁷.**

Analiza projektu ustawy w zakresie zakazu używania fajerwerków

Kluczowe argumenty:

Przedstawione uzasadnienie zakazu fajerwerków, zwłaszcza klasy F3, skupia się głównie na negatywnym wpływie na dobrostan zwierząt. Kluczowe argumenty to:

- **Cierpienie zwierząt:** Fajerwerki powodują znaczny stres u zwierząt, zarówno dzikich, jak i domowych. Głośne dźwięki i jasne światła mogą prowadzić do paniki, urazów, a nawet śmierci.
- **Wpływ na środowisko:** Używanie fajerwerków może zakłócać ekosystemy, zwłaszcza w lasach. Zwierzęta mogą być zmuszone do opuszczenia swoich siedlisk lub cierpieć na problemy zdrowotne związane ze stresem.
- **Bezpieczeństwo publiczne:** Chociaż główny nacisk położony jest na dobrostan zwierząt, uzasadnienie wspomina również o potencjalnym ryzyku urazów i szkód materialnych dla ludzi spowodowanych przez fajerwerki.
- **Brak skutecznej regulacji:** Istniejące przepisy uważane są za niewystarczające do odpowiedniej ochrony zwierząt i środowiska.

Podstawa prawna i uzasadnienie:

Proponowane przepisy oparte są na zasadzie, że zwierzęta są istotami czującymi i zasługują na ochronę przed krzywdą. Uzasadnienie jest zgodne z szerszymi trendami w prawodawstwie dotyczącym dobrostanu zwierząt i postaw społecznych.

Określono ramy prawne proponowanego zakazu, w tym odniesienia do konkretnych artykułów odpowiednich ustaw. Uzasadnienie dotyczy również potencjalnych zastrzeżeń, takich jak wpływ ekonomiczny na firmy sprzedające fajerwerki i znaczenie kulturowe pokazów fajerwerków.

Argument za zakazem:

- **Jasne i przekonujące dowody:** Uzasadnienie przedstawia jasny i zwięzły przegląd negatywnego wpływu fajerwerków na zwierzęta.
- **Podstawa prawna:** Argument opiera się na istniejącym prawodawstwie dotyczącym dobrostanu zwierząt i międzynarodowych standardach.
- **Sentyment publiczny:** Proponowany zakaz prawdopodobnie spotka się z uznaniem znacznej części społeczeństwa, która jest zaniepokojona dobrostanem zwierząt i ochroną środowiska.

---

⁶⁷ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=A21CBDBEA174DA02C1258BB7005EB794>.

Potencjalne obszary do dalszej analizy:

- **Wpływ ekonomiczny:** Chociaż uzasadnienie przyznaje, że zakaz może mieć pewne konsekwencje ekonomiczne, bardziej szczegółowa analiza tych skutków byłaby korzystna.
- **Znaczenie kulturowe:** Uzasadnienie może odnosić się do obaw związanych ze znaczeniem kulturowym pokazów fajerwerków i badać alternatywne, mniej szkodliwe sposoby celebrowania.
- **Egzekwowanie:** Proponowane przepisy określają kary za naruszenia, ale bardziej szczegółowa dyskusja na temat mechanizmów egzekwowania wzmocniłaby argument.
- **Porównania międzynarodowe:** Porównanie przepisów dotyczących fajerwerków w innych krajach może zapewnić dodatkowy kontekst i wsparcie dla proponowanego zakazu.

Propozycja pogodzenia obrońców zwierząt i przedsiębiorców z branży pirotechnicznej

Rozwiązaniem, które powinno zadowolić obrońców zwierząt i uratować branżę pirotechniczną przed upadkiem mogłyby być strefy wolne od pirotechniki. Stowarzyszenie Importerów i Dystrybutorów Pirotechniki wskazuje, że „pomysł stref wzorowany jest na niemieckich doświadczeniach. Miasta takie, jak Berlin, Hamburg, Monachium, Hanower, Brema czy Norymberga wprowadziły tak zwane „zony”, czyli strefy, w których zakazane jest korzystanie z fajerwerków przez użytkowników indywidualnych”⁶⁸.

---

⁶⁸ <https://pap-mediroom.pl/biznes-i-finanse/kompromis-pirotechniczny-strefy-wolne-od-fajerwerkow>, dostęp: 28.11.2024 r.

18. Zdaniem rządu sytuacja sektora MŚP na rynkach energii elektrycznej jest stabilniejsza niż gospodarstw domowych, tylko czy na pewno? Czy miesięczna faktura mikro, czy małego biznesu może wzrosnąć z 4.000 do nawet 10.000 zł brutto w 2025 r.?

27 listopada 2024 r. Sejm RP zajmował się projektem ustawy o zmianie ustawy o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku oraz niektórych innych ustaw z 8 listopada 2024 r. (UD 164) (druk sejmowy 841)⁶⁹.

Jednoczenie w uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, że z uwagi na względną stabilizację na polskich i światowych rynkach energii elektrycznej podmioty z sektora m.in. MŚP znajdują się w bezpieczniejszej sytuacji w porównaniu z odbiorcami w gospodarstwach domowych, dlatego też proponowane wsparcie skierowane zostało wyłącznie w kierunku odbiorców gospodarstwach domowych.

Jednak zdaniem eksperta rynku energetycznego inż. Łukasza Pająka wraz z końcem 2024 r. zakończy się okres regulowania ceny maksymalnej dla firm z sektora MŚP, a ceny dla biznesu, często będące 4-krotnością realnej rynkowej wartości energii uderzą kosztowo w mikro i małe firmy, które nie mają wsparcia doradców i nie wiedzą, jak odnaleźć się na konkurencyjnym rynku energii.

Projekt ustawy ma przede wszystkim na celu:

- **Przedłużenie wsparcia dla gospodarstw domowych:** poprzez utrzymanie maksymalnej ceny energii elektrycznej dla gospodarstw domowych do 30 września 2025 roku.
- **Uproszczenie mechanizmów wsparcia:** usprawnienie procesów udzielania wsparcia finansowego sektorowi energetycznemu.
- **Zapewnienie stabilności finansowej:** poprzez dostosowanie mechanizmów finansowania dotacji i zapewnienie terminowych płatności.
- **Zgodność z przepisami UE:** zapewnienie zgodności projektu ustawy z przepisami unijnego rynku energii.

Kluczowe Punkty i Potencjalne Implikacje:

- **Ciągłe Wsparcie dla Gospodarstw Domowych:**
  - **Maksymalna cena:** Limit cen energii elektrycznej dla gospodarstw domowych jest postrzegany jako niezbędny środek ochrony konsumentów przed rosnącymi kosztami.
  - **Uzasadnienie:** Ciągłe skutki kryzysu energetycznego, w połączeniu z niepewnością gospodarczą, uzasadniają to przedłużenie wsparcia.
- **Stopniowe Wycofywanie Wsparcia dla Innych Sektorów:**
  - **Skupienie na gospodarstwach domowych:** Projekt ustawy dotyczy głównie gospodarstw domowych, uznając ich podatność na wahania cen energii.

⁶⁹ Ustawa z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2024 poz. 1831.

- **Stopniowe wycofywanie:** To podejście sugeruje stopniowe wycofywanie szerszych środków wsparcia wraz ze stabilizacją warunków rynkowych.
- **Mechanizmy Finansowe i Dostosowania:**
  - **Dostosowanie funduszy:** Projekt ustawy proponuje zmiany w mechanizmach finansowania dotacji, zapewniając efektywną alokację zasobów.
  - **Terminowe płatności:** Celem jest usprawnienie procesów płatności, aby zapewnić terminowe wsparcie sektorowi energetycznemu.
- **Zgodność z Prawem UE:**
  - **Przestrzeganie przepisów:** Projekt ustawy został opracowany w celu zgodności z przepisami unijnego rynku energii.
  - **Unikanie powiadamiania:** Projekt ustawy nie wymaga powiadamiania instytucji UE, co wskazuje, że jest on uznawany za zgodny z istniejącymi ramami UE.

Potencjalne Pytania i Obszary Dalszej Analizy:

- **Długoterminowa równowaga:** Jak ciągle udzielanie dotacji wpłynie na ogólną stabilność finansową sektora energetycznego?
- **Zniekształcenia rynku:** Czy przedłużona interwencja na rynku może prowadzić do zniekształceń i zmniejszenia zachęt do efektywności energetycznej?
- **Wpływ na środowisko:** Czy proponowane środki mają potencjalne skutki środowiskowe, takie jak zmniejszenie zachęt do energii odnawialnej?
- **Sprawiedliwość społeczna:** Jak proponowane środki wpłyną na różne grupy społeczno-ekonomiczne i czy istnieją obawy dotyczące potencjalnej niesprawiedliwości?
- **Globalne trendy rynkowe:** Jak ewoluujący globalny krajobraz energetyczny i czynniki geopolityczne wpłyną na długoterminową skuteczność tych polityk?

Możliwe Wpływy:

- **Ochrona konsumentów:** Oczekuje się, że projekt ustawy zapewni ciągłą ulgę gospodarstwom domowym zmagającym się ze wzrostem kosztów energii.
- **Stabilność gospodarcza:** Wspierając sektor energetyczny, ustawa może pomóc w stabilizacji gospodarki i złagodzeniu skutków szoków cen energii.
- **Niepewność polityczna:** Częste zmiany w polityce energetycznej mogą powodować niepewność dla przedsiębiorstw i inwestorów.
- **Obciążenie regulacyjne:** Zwiększona złożoność ram regulacyjnych może narzucić dodatkowe obciążenia na firmy energetyczne.

Co z sektorem MŚP na rynkach energii elektrycznej?

Zdaniem rządu sytuacja sektora MŚP na rynkach energii elektrycznej jest stabilniejsza niż gospodarstw domowych, tylko czy na pewno? Czy miesięczna faktura mikro, czy małego biznesu może wzrosnąć z 4.000 do nawet 10.000 zł brutto do 2025 r.?

Ekspert rynku energetycznego inż. Łukasz Pająk zauważa, że wraz z końcem 2024 r. zakończył się okres regulowania ceny maksymalnej dla firm z sektora MŚP, a ceny dla biznesu, często będące 4-krotnością realnej rynkowej wartości energii uderzą kosztowo w mikro i małe firmy, które nie mają wsparcia doradców i nie wiedzą, jak odnaleźć się na konkurencyjnym rynku energii.

Mikro i małe firmy mogą być jak „płatki” rzucone na pożarcie energetycznych „rekinów”. Według obecnych taryf państwowych spółek energetycznych przykładowa miesięczna faktura mikro czy małego biznesu może wzrosnąć z 4.000 do nawet 10.000 zł brutto! Wygeneruje to miliardowe zyski kontrolowanym przez Skarb Państwa spółkom energetycznym, a jednocześnie doprowadzi do likwidacji mikro i małego biznesu w skali dotychczas niespotykanej.

Brzmi nierealnie? W takim razie przejdźmy do konkretnych wyliczeń. Faktura za energię dzieli się na dwie składowe – koszt energii czynnej i obsługi handlowej, a także koszt usługi dystrybucji.

Koszt energii czynnej i obsługi handlowej jest urynkowiony, to znaczy możemy skorzystać z oferty dowolnej spółki energetycznej. Koszt usługi dystrybucji jest regulowany urzędowo, zazwyczaj rośnie rok do roku o wskaźnik inflacji i dostarcza ją na danym terenie wyłącznie jedna firma – czyli jest usługą monopolistyczną.

Spółki energetyczne – zarówno te państwowe, jak i prywatne konkurują ze sobą o klientów biznesowych, szczególnie w sektorze średnich i dużych firm. Wspomniane średnie i duże firmy zatrudniają bądź współpracują z ekspertami rynku energetycznego, dzięki czemu bezpiecznie korzystają z rynkowych, a co za tym idzie dużo niższych niż powszechnie cen energii.

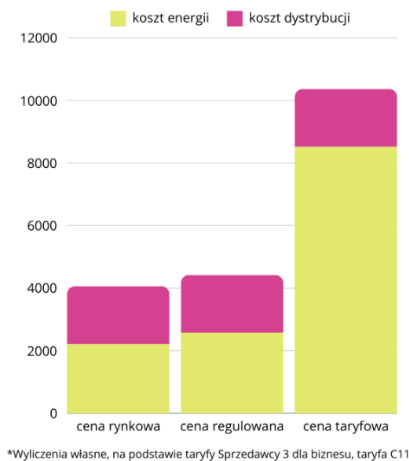
W przypadku mikro i małych firm sytuacja jest bardziej skomplikowana. Zazwyczaj za umowy odpowiadają sami właściciele, którzy nie mają czasu, doradców lub obawiają się dokonywać jakichkolwiek zmian. Złożoność rynku energetycznego, jego mechanizmy, obawa przed trafieniem na spółkę energetyczną posiadającą niekorzystne zapisy umów, determinuje rynkowe przywiązanie do tzw. sprzedawców z urzędu, czyli zazwyczaj państwowych spółek energetycznych.

Do końca 2024 r. mikro i małe firmy korzystają z ochrony ustawowej, maksymalnej ceny energii czynnej dla biznesu ustalonej na poziomie 698 zł/MWh. Realne bieżące ceny rynkowe w kontraktach długoterminowych na kolejne lata to 550 zł/MWh dla dużego biznesu, 600 zł/MWh dla małego i średniego biznesu i 650 zł/MWh dla mikro biznesu. Ceny te zawierają już bardzo przyzwoite marże spółek energetycznych.

Skoro rynkowe ceny energii czynnej wynoszą 550-650 zł/MWh, to dlaczego w taryfach dla biznesu największych spółek energetycznych znajdują się ceny od 1200 do nawet 3000 zł/MWh? Przyjrzyjmy się przykładowym cenom z taryf dla biznesu (Taryfa C11). (Sprzedawca 1 – 1199 zł/MWh), (Sprzedawca 2 – 2099 zł/MWh), (Sprzedawca 3 – 2314 zł/MWh), (Sprzedawca 4 – 3114 zł/MWh).

Miesięczny koszt energii w mikro lub małej firmie, zużycie energii ok. 3 MWh(3000 kWh)/m-sc

Zdaniem inż. Łukasza Pająka przedsiębiorcy w tym reprezentanci zwłaszcza z sektora mikro i małego powinni apelować o wsparcie i uwzględnienie sektora MŚP w procedowanym projekcie ustawy, jak również o społeczną odpowiedzialność spółek energetycznych. Można także zostać uczestnikiem konkurencyjnego rynku energii.

Warto także zapoznać się z ofertami kilku spółek energetycznych, skorzystać z fachowej wiedzy niezależnych doradców i brokerów energetycznych. Poza samą ceną należy upewnić się, czy w umowie nie ma niekorzystnych zapisów – chociażby dotyczących możliwości podniesienia ceny w trakcie trwania kontraktu, jednostronnego rozwiązania przez spółkę energetyczną, ukrytych kosztów, długich okresów wypowiedzenia.

Firmy biorące udział w łańcuchach dostaw, a więc potencjalnie podlegające pod pośrednią lub bezpośrednią sprawozdawczość ESG powinny ponadto zainteresować się energią w 100% ze źródeł odnawialnych, tak, aby zredukować ślad węglowy swoich produktów, a co za tym idzie podnieść swoją konkurencyjność w obliczu nowych regulacji.

19. Co z setkami tysięcy przedsiębiorców, płacących nie jedną składkę zdrowotną, a dwie lub więcej miesięcznie?, tylko dlatego, że dodatkowo pracują.

Dlaczego Ministerstwo Finansów nie rozwiązuje problemu w sprawie obowiązku opłacania składki zdrowotnej przy zbiegu tytułów do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego lub zbiegu przychodów uzyskiwanych w ramach jednego tytułu?, a jak samo przyznaje „warto też zwrócić uwagę na fakt, że mimo, że na skali podatkowej znajduje się ok. 50% podatników rozliczających dochody z działalności gospodarczej, to wykazują oni niewielkie dochody – w większości poniżej 100 tys. zł/rok. Z tej grupy ponad połowa wykazuje również inne dochody na skali, więc są to przede wszystkim osoby traktujące działalność gospodarczą jako dodatkowe źródło dochodów”, czyli ok. 654 000 podatników będących na skali podatkowej rozliczających dochody z działalności gospodarczej płacą co najmniej dwukrotnie składki miesięcznie.

Według komunikatu zamieszczonego na stronie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, w którym wskazano, iż „Rząd przyjął przepisy, dzięki którym już od 2025 roku zmniejszona zostanie składka na ubezpieczenie zdrowotne dla przedsiębiorców – do poziomu 75% minimalnego wynagrodzenia. Kolejnym krokiem będzie wprowadzenie od 2026 roku systemowych rozwiązań obniżających i wprowadzających stałą, niską składkę zdrowotną”⁷⁰.

Powyższy komunikat ws. zmian od 2025 r. odnosi się do dwóch aspektów zawartych w projekcie ustawy z 9 października 2024 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (RCL UD 144) (druk sejmowy nr 764)⁷¹, czyli:

1. Zmian dotyczących wyłączenia z oskładkowania dochodu z tytułu odpłatnego zbycia środków trwałych dotyczyć będzie środków odpłatnie zbywanych po dniu 31 grudnia 2024 r.
2. Opłacania składki zdrowotnej dla przedsiębiorców rozliczających się za pomocą skali podatkowej i na podatku liniowym oraz osób, które stosują opodatkowanie w formie karty podatkowej do poziomu 75% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego.

Z kolei istotniejsze, ale nie wypełniające dotychczasowych zapowiedzi⁷², propozycje zmian są przewidziane dopiero na 2026 r. i znalazły się w oddzielnym projekcie ustawy Ministerstwa Finansów z 19 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (UD165), który trafił do Sejmu RP (druk nr 838)⁷³ oraz że zmiany mają wejść od 2026 r., a Ministerstwo Finansów stwierdziło, że „projekt ustawy nie podlegał pre-konsultacjom. Pomińcie etapów: uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania jest uzasadnione pilnością proponowanej inicjatywy, która zmierza do obniżenia wymiaru składki zdrowotnej oraz usprawnienia zasad rozliczania

⁷⁰ <https://www.gov.pl/web/premier/komunikat-po-posiedzeniu-rady-ministrow2>.

⁷¹ Ustawa z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Dz.U. z 2024 r. poz. 1915.

⁷² Składka zdrowotna to zwykły podatek. Przedsiębiorcy czekają na ryczałtową składkę (realizację obietnicy wyborczej). Doczekają się?, <https://ksiegowosc.infor.pl/obrot-gospodarczy/dzialalnosc-gospodarcza/6655274,skladka-zdrowotna-to-zwykly-podatek-przedsiębiorcy-czekaja-na-ryczaltowa-skladke-realizacje-obietnicy-wyborczej-doczekaja-sie.html>.

⁷³ <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=838>.

składki zdrowotnej i jest oczekiwana przez przedsiębiorców. W tym kontekście projekt wymaga jak najszybszego przeprowadzenia procesu legislacyjnego. Ponadto zastosowanie trybu odrębnego jest uzasadnione tym, że projektowana ustawa nie nakłada żadnych obowiązków, jak również jest oczekiwana przez przedsiębiorców”.

Co znalazło się w projekcie ustawy z 9 października 2024 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (RCL UD 144) (druk sejmowy nr 764)⁷⁴ według Oceny Skutków Regulacji Ministerstwa Zdrowia.

„Zmiana dotycząca wyłączenia z oskładkowania dochodu z tytułu odpłatnego zbycia środków trwałych dotyczyć będzie środków odpłatnie zbywanych po dniu 31 grudnia 2024 r. W grupie tej będą więc także środki trwałe, które na dzień wejścia w życie nowych przepisów są częściowo tylko zamortyzowane. Z oskładkowania wyłączone zostanie natomiast nie tylko przychód, ale także do kosztów nie będzie zaliczana niezamortyzowana wartość zbywanego środka. W odniesieniu do tych środków zmiana w przypadku odpłatnego zbycia w 2025 r. może być więc neutralna, np. gdy środek trwały zostanie zbyty po cenie niższej od ceny zakupu. W przypadku pozostałych środków trwałych, zmiana spowoduje zmniejszenie należnej składki na ubezpieczenie zdrowotne płaconej przez przedsiębiorców, a co za tym idzie również wpływów z tego tytułu”.

Z kolei w Ocenie Skutków Regulacji do autopoprawki do projektu ustawy (druk sejmowy nr 764-A), która wpłynęła do Sejmu dnia 19 listopada 2024 r. wskazano, że „istotą planowanych rozwiązań jest wprowadzenie zmian w podstawie wyliczania oraz opłacania składki zdrowotnej dla przedsiębiorców w 2025 r. i dotyczy obniżenia minimalnej podstawy składki zdrowotnej osób rozliczających się za pomocą skali podatkowej i na podatku liniowym oraz osób, które stosują opodatkowanie w formie karty podatkowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 776, z późn. zm.), do poziomu 75% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego”.

Co znalazło się w projekcie ustawy z 19 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (RCL UD165) (druk sejmowy nr 838)⁷⁵ według Oceny Skutków Regulacji Ministerstwa Finansów

„Celem projektu jest:

- 1) uporządkowanie oraz uproszczenie zasad rozliczania składki zdrowotnej dla przedsiębiorców;
- 2) obniżenie wysokości składki zdrowotnej, szczególnie dla przedsiębiorców o niskich i średnich dochodach.

Istotą planowanych rozwiązań jest wprowadzenie zmian w podstawie wyliczania oraz opłacania składki zdrowotnej dla przedsiębiorców od dnia 1 stycznia 2026 r. Poniżej przedstawione zostały proponowane rozwiązania w odniesieniu do różnych form opodatkowania:

- 1) dla osób rozliczających się na zasadach ogólnych przy zastosowaniu skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób

⁷⁴ <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/druk.xsp?nr=764>.

⁷⁵ <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/agent.xsp?symbol=RPL&Id=RM-0610-118-24>.

fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.) oraz dla osób rozliczających się w formie podatku liniowego, o którym mowa w art. 30c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (oraz osób, o których mowa w art. 30ca tej ustawy) projekt przewiduje:

- a) stałą, niską składkę, która będzie wynosić 9% od 75% minimalnego wynagrodzenia – w przypadku przedsiębiorców osiągających w danym miesiącu dochód do wysokości 1,5-krotności przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;
  - b) dodatkową składkę w wysokości 4,9% od nadwyżki ponad 1,5-krotność przeciętnego wynagrodzenia – w przypadku przedsiębiorców, których dochód przekroczy próg 1,5-krotności przeciętnego wynagrodzenia;
  - c) uchylenie możliwości rozliczenia zapłaconych składek w podatku dochodowym – w przypadku podatników stosujących opodatkowanie podatkiem liniowym;
- 2) dla osób stosujących opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych projekt przewiduje:
- a) stałą, niską składkę, która będzie wynosić 9% od 75% minimalnego wynagrodzenia – w przypadku przedsiębiorców osiągających w danym miesiącu przychód do wysokości 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;
  - b) dodatkową składkę w wysokości 3,5% od nadwyżki ponad 3-krotność przeciętnego wynagrodzenia – w przypadku przedsiębiorców, których przychody przekroczą próg 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia składka;
  - c) uchylenie możliwości odliczenia zapłaconych składek od przychodów dla celów podatkowych;
- 3) dla osób stosujących opodatkowanie w formie karty podatkowej oraz dla osób współpracujących z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą projekt przewiduje:
- a) stałą, niską składkę, która będzie wynosić 9% od 75% minimalnego wynagrodzenia za pracę;
  - b) uchylenie możliwości odliczenia zapłaconych składek od karty podatkowej.

Na zmianach zyskają w szczególności ci przedsiębiorcy, którzy osiągają niskie i średnie dochody. Osoby te będą płaciły niską, ryczałtową składkę. Przy czym zachowana jest zasada, wg której osoby osiągające dochody z działalności gospodarczej powyżej 1,5-krotności przeciętnego wynagrodzenia wciąż będą płaciły część składki zależną od dochodu. Ponadto w przypadku ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych wprowadza się zasadę opłacania składki od przychodu ponad nadwyżkę 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia. Dzięki temu zachowano progresywny charakter składki przy jednoczesnym obniżeniu jej dla większości przedsiębiorców.

Zmiana ta ujednocila zasady opłacania składki dla podatników rozliczających się skalą podatkową oraz liniową 19% stawką”.

20. Czy posiadacze ukończenia studiów podyplomowych Master of Business Administration (MBA) nadal będą zasiadać w radach nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa?

20 listopada 2024 r. odbyła się Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu naprawy ładu korporacyjnego w spółkach z udziałem Skarbu Państwa (druk nr 261). Projekt ustawy został podpisany przez Posłów na Sejm RP Klubu Parlamentarnego Polska 2050 - Trzecia Droga.

Analiza projektu ustawy

W uzasadnieniu do projektu wskazano, że „celem proponowanego projektu jest zapewnienie profesjonalizmu i fachowości w zarządzaniu majątkiem publicznym. W tym celu projekt koncentruje się zwłaszcza na podniesieniu wymogów kwalifikacyjnych i zaostrzeniu kryteriów wykluczających dla kandydatów do rad nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa”.

Projektodawcy wskazują także, iż „kolejnym elementem projektu jest uderzenie w zjawisko korupcji politycznej. Przepisy dotyczące partii politycznych i komitetów wyborczych zakazują finansowania działalności partii oraz komitetów przez osoby prawne, w tym spółki. Co do zasady, wpłaty dopuszczalne są wyłącznie od obywateli polskich stale zamieszkałych w kraju. Przepisy zamykają zatem drogę dla bezpośredniego finansowania działalności politycznej przez podmioty gospodarcze kontrolowane przez państwo”.

Zdaniem projektodawców przedstawiony projekt ustawy ma na celu znaczące podniesienie standardów zarządzania majątkiem publicznym w Polsce. Kluczowe założenia projektu to:

- **Wzmocnienie niezależności organów nadzorczych:** Wprowadzenie obowiązkowej obecności niezależnych członków w organach nadzorczych spółek w pełni kontrolowanych przez państwo, rekrutowanych w otwartym i konkurencyjnym naborze.
- **Ustanowienie Komitetu Dobrego Zarządzania:** Nowo utworzony organ ma na celu nadzór nad procesem powoływania członków organów nadzorczych, opracowanie kodeksu dobrego ładu korporacyjnego oraz monitorowanie przestrzegania standardów.
- **Zwiększenie transparentności:** Obowiązkowa publikacja wynagrodzeń członków organów nadzorczych i zarządzających.
- **Zaostrzenie przepisów antykorupcyjnych:** Zakaz przyjmowania przez partie polityczne wpłat od członków organów spółek z udziałem Skarbu Państwa.

Główne cele projektu:

- **Profesjonalizacja zarządzania:** Podniesienie kwalifikacji członków organów nadzorczych oraz wzmocnienie ich niezależności.
- **Zwiększenie transparentności:** Udostępnienie informacji o wynagrodzeniach i składzie osobowym organów spółek.
- **Zapobieganie korupcji:** Ograniczenie możliwości nielegalnego finansowania partii politycznych oraz konfliktu interesów.

- **Poprawa wizerunku spółek państwowych:** Wzmocnienie zaufania do spółek z udziałem Skarbu Państwa poprzez wprowadzenie wyższych standardów zarządzania.

Najważniejsze zmiany prawne:

- **Wprowadzenie nowych organów:** Komitet Dobrego Zarządzania.
- **Zmiana składu organów nadzorczych:** Obowiązkowa obecność niezależnych członków.
- **Nowe kryteria kwalifikacyjne:** Zaostrzenie wymogów dla kandydatów do organów nadzorczych.
- **Zwiększenie transparentności:** Publikacja wynagrodzeń.
- **Zaostrzenie przepisów antykorupcyjnych:** Zakaz finansowania partii politycznych przez członków organów spółek.

Ocena projektu

Projekt ustawy ma zdaniem projektodawców stanowić ważny krok w kierunku poprawy jakości zarządzania majątkiem publicznym w Polsce. Wprowadzane zmiany mają potencjał do:

- **Zwiększenia skuteczności zarządzania spółkami państwowymi:** Dzięki profesjonalizacji organów nadzorczych i wzmocnieniu kontroli.
- **Zminimalizowania ryzyka korupcji:** Przez ograniczenie możliwości nielegalnego finansowania partii politycznych i konfliktu interesów.
- **Zwiększenia zaufania do spółek państwowych:** Poprzez większą transparentność i wyższe standardy zarządzania.

Potencjalne wyzwania:

- **Implementacja:** Efektywne wdrożenie nowych przepisów wymagać będzie odpowiednich zasobów i kompetencji.
- **Odporność na lobbying:** Silne grupy interesów mogą próbować przeciwstawić się zmianom.
- **Kwestie praktyczne:** Szczegółowe regulacje dotyczące np. wynagrodzeń czy kryteriów kwalifikacyjnych będą wymagały doprecyzowania.

Wnioski

Należałoby tylko zadać pytanie, czy proponując zastąpienie obecnej Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych, do której zadań należy wydawanie opinii dotyczących:

1) kandydatów na członków organów nadzorczych spółek wskazanych przez:

- a) Skarb Państwa,
- b) państwową osobę prawną,
- c) spółkę z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej,
- d) podmiot, wobec którego spółka z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej jest przedsiębiorcą dominującym w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;

1a) kandydatów na pełnomocników wspólnika;

- 1b) kandydatów na członków organów nadzorczych spółek, o których mowa w art. 19a ust. 1;
- 1c) kandydatów na członków organów nadzorczych państwowych osób prawnych;
- 2) kandydatów na członków organów zarządzających, w przypadku określonym w art. 26;
- 3) spraw związanych z zarządzaniem mieniem państwowym, na wniosek Prezesa Rady Ministrów.

zasadniczo zapewni „poczucie” „profesjonalizmu i fachowości w zarządzaniu majątkiem publicznym”.

Obecna Rada do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych została utworzona ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Zgodnie z art. 27 - 29 ustawy w skład Rady wchodzi ośmiu członków. Członków Rady powołuje i odwołuje:

Prezes Rady Ministrów - czterech członków. Prezes Rady Ministrów powołuje Przewodniczącą Rady spośród jej członków. Minister właściwy do spraw aktywów państwowych - czterech członków.

Jak wskazano, w komunikacie na stronie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, „opinia Rady nie ma charakteru stałego, przed każdym wskazaniem kandydata na członka organu nadzorczego/pełnomocnika wspólnika, w tym w szczególności w związku z zamiarem powołania osoby pełniącej funkcję członka organu nadzorczego/pełnomocnika wspólnika na kolejną kadencję, o której mowa we wniosku o wydanie opinii, wymagane jest wystąpienie do Rady z wnioskiem o zaopiniowanie kandydata na członka organu nadzorczego/pełnomocnika wspólnika”.

Na <https://www.gov.pl/web/premier/rok-2024-opinie> są także zamieszczone opinie Rady dotyczące poszczególnych kandydatów.

Odnosząc się do nowego brzmienia przepisu „podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowa osoba prawna, w zakresie wykonywania praw z akcji w spółce, po uzyskaniu pozytywnej opinii Komitetu Dobrego Zarządzania, jako kandydata na członka organu nadzorczego wskazuje osobę, która m.in. „ukończyła studia podyplomowe Master of Business Administration (MBA)”, projektodawcy proponują pozostawienie tego przepisu.

21. Świadczenia rzeczowe w czasie pokoju – Militaryzacja przedsiębiorców

Co oznacza proponowana zmiana prawa?

Rząd polski planuje wprowadzić istotne zmiany w przepisach dotyczących świadczeń rzeczowych na rzecz obrony kraju. **Celem tych zmian jest zwiększenie dostępności zasobów dla Sił Zbrojnych w sytuacjach kryzysowych (tereny, pomieszczenia, środki transportowe, maszyny i inny sprzęt).**

Kluczowe elementy proponowanych zmian:

- **Rozszerzenie możliwości wykorzystania zasobów przedsiębiorstw:** Obecnie, przedsiębiorstwa, które mogą zostać w przyszłości zmilitaryzowane (jednostki przewidziane do militaryzacji), są częściowo wyłączone z obowiązku świadczeń rzeczowych. Proponuje się, aby wyłączenie było stosowane tylko wobec jednostek zmilitaryzowanych, a nie również przewidzianych do militaryzacji.
- **Wzmocnienie współpracy z przedsiębiorstwami:** Przed każdą decyzją o wykorzystaniu konkretnych zasobów przedsiębiorstwa, planowane są szczegółowe uzgodnienia z jego przedstawicielami. Ma to zapewnić, że wymagania obronne będą realizowane przy jak najmniejszym utrudnieniu dla działalności gospodarczej.
- **Precyzyjne określenie sytuacji, w których może dojść do militaryzacji:** Ustawa określa, że militaryzacja przedsiębiorstw może nastąpić jedynie w wyjątkowych sytuacjach, takich jak wprowadzenie stanu wyjątkowego, stanu wojennego, ogłoszenie mobilizacji lub w czasie wojny.

Dlaczego te zmiany są potrzebne?

- **Zwiększenie gotowości obronnej:** Dzięki szerszemu dostępowi do zasobów przedsiębiorstw, Siły Zbrojne będą lepiej przygotowane do realizacji zadań w sytuacjach kryzysowych.
- **Usprawnienie procesu mobilizacji:** Proponowane zmiany mają na celu usprawnienie procedur związanych z wykorzystaniem zasobów przedsiębiorstw w razie potrzeby.
- **Wzmocnienie współpracy między sektorem publicznym i prywatnym:** Dzięki ściślejszej współpracy z przedsiębiorstwami, możliwe będzie bardziej efektywne wykorzystanie posiadanych zasobów.

Co to oznacza dla przedsiębiorców?

- **Możliwość wkładu w obronę kraju:** Przedsiębiorstwa będą miały możliwość aktywnego uczestniczenia w zapewnieniu bezpieczeństwa państwa.
- **Większa przewidywalność:** Jasne określenie warunków i procedur związanych z militaryzacją pozwala przedsiębiorcom na lepsze przygotowanie się do ewentualnych zmian.
- **Konieczność współpracy z administracją:** Przedsiębiorstwa będą musiały współpracować z organami administracji publicznej w zakresie realizacji zadań obronnych.

Podsumowując, proponowane zmiany mają na celu stworzenie bardziej efektywnego systemu wykorzystania zasobów przedsiębiorstw na potrzeby obronności kraju. Dzięki temu Polska będzie lepiej przygotowana do stawienia czoła potencjalnym zagrożeniom.

Szerzej: projekt ustawy z 14 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o obronie Ojczyzny oraz ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (UD157)

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12391502/katalog/13093988#13093988>

22. Kolejne obowiązki dla przedsiębiorców. Przepisy o wylesianiu dotyczą bydła, kakao, kawy, oleju palmowego, kauczuku, soi i drewna

Analiza Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1115 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 995/2010 potocznie określanego, jako niepowodującego wylesiania lub EUDR

Implikacje dla przedsiębiorców w tym szczególnie z sektora MŚP

Rozporządzenie dotyczące wylesiania wprowadza istotne zmiany dla przedsiębiorców działających w sektorach związanych z produkcją i obrotem towarami takimi jak: bydło, kakao, kawa, olej palmowy, kauczuk, soja i drewno. Celem tych regulacji ma być ograniczenie globalnego wylesiania i degradacji lasów poprzez zapewnienie, że produkty wprowadzane na rynek UE nie przyczyniają się do tych negatywnych zjawisk.

Najważniejsze aspekty rozporządzenia

Obowiązki dotyczą przedsiębiorców wprowadzających do obrotu, udostępniających na rynku lub wywożących z UE wymienione powyżej towary oraz produkty pochodne. Aby wprowadzić towar na rynek UE, przedsiębiorca będzie musiał wykazać, że: towar nie przyczynia się do wylesiania, produkcja odbyła się zgodnie z prawem kraju pochodzenia, przedsiębiorca przeprowadził odpowiednią analizę należytej staranności.

Na czym ma polegać należyta staranność?

Należyta staranność polegać ma na gromadzeniu informacji, danych i dokumentów, ocenie ryzyka i wdrożeniu środków mających na celu zmniejszenie ryzyka związanego z wylesianiem. W tym celu podmiot gromadzi, organizuje i przechowuje przez okres pięciu lat od daty wprowadzenia do obrotu lub wywozu odnośnych produktów następujące informacje, wraz z dowodami, dotyczące każdego odnośnego produktu w tym m.in.: geolokalizację wszystkich działek, gdzie wyprodukowano odnośne towary, które zawiera odnośny produkt lub z użyciem, których został wytworzony, a także datę lub przedział czasowy produkcji. W przypadku gdy odnośny produkt zawiera odnośne towary wyprodukowane na różnych działkach lub został z takich towarów wyprodukowany, podaje się geolokalizację wszystkich poszczególnych działek. Jakikolwiek wylesienie lub degradacja lasów na danych działkach automatycznie dyskwalifikują wszystkie odnośne towary i odnośne produkty pochodzące z tych działek z wprowadzenia ich do obrotu lub udostępnienia na rynku, lub ich wywozu. W przypadku odnośnych produktów zawierających lub wytworzonych przy wykorzystaniu bydła oraz w przypadku takich odnośnych produktów, które były karmione odnośnymi produktami, geolokalizacja odnosi się do wszystkich zakładów, w których trzymano to bydło.

Zmiany w łańcuchu dostaw

Przedsiębiorcy będą musieli zweryfikować swoich dostawców i upewnić się, że ich produkty spełniają nowe wymagania. Wdrożenie systemu należytej staranności oraz konieczność pozyskiwania dodatkowej dokumentacji będą wiązać się ze wzrostem kosztów działalności.

Przedsiębiorcy będą musieli dostosować swoje systemy zarządzania do nowych przepisów, co może wymagać znacznych nakładów czasu i zasobów.

Z kolei nieprzestrzeganie przepisów będzie prowadzić do poważnych konsekwencji finansowych i reputacyjnych.

Konsekwencje nieprzestrzegania przepisów

Za nieprzestrzeganie przepisów przewidziane są dotkliwe kary, takie jak wysokie grzywny, konfiskata towarów, czasowe wykluczenie z przetargów i finansowania publicznego, konfiskata dochodów uzyskanych przez podmiot lub podmiot handlowy z transakcji oraz zakazy wprowadzania towarów na rynek.

Państwa członkowskie mają powiadamiać Komisję o prawomocnym wyroku przeciwko osobom prawnym w sprawie naruszeń niniejszego rozporządzenia oraz o nałożonych na nie karach w terminie 30 dni od daty prawomocnego wyroku, z uwzględnieniem odpowiednich przepisów o ochronie danych. Komisja z kolei ma publikować na swojej stronie internetowej wykaz takich wyroków.

Kiedy obowiązki mają wejść w życie?

Obowiązki miały wejść w życie od dnia 30 grudnia 2024 r., z wyjątkiem mikro i małych przedsiębiorstw utworzonych do 31 grudnia 2020 r., które podlegać mają pod nowe wymogi od 30 czerwca 2025 r. Ministerstwo Klimatu i Środowiska w komunikacie z 18 września 2024 r. stwierdziło, że prowadzi intensywne prace nad przygotowaniem projektu ustawy, która pozwoli na wdrożenie w Polsce unijnego rozporządzenia EUDR. Niemniej jednak z doniesień prasowych wynika, że Rada UE zgodziła się na przedłużenie terminu o 12 miesięcy, dotyczącego formalnego obowiązku składania oświadczeń o należytej staranności. Jednak, aby przedłużenie terminu weszło w życie, konieczne będzie jeszcze zatwierdzenie tej decyzji, a czas jest do końca roku.

Wnioski

Przedsiębiorcy powinni jak najszybciej rozpocząć przygotowania do wdrożenia nowych przepisów. Konsultacja z ekspertami jest pożądana w celu zapewnienia prawidłowej interpretacji przepisów i skutecznego wdrożenia wymaganych procedur. Należałoby także nawiązać ścisłą współpracę z dostawcami w celu zapewnienia zgodności produktów z nowymi wymaganiami, jak również na bieżąco śledzić zmiany w przepisach.

Z kolei władze rządowe powinny się zastanowić, nad wsparciem informacyjnym przedsiębiorców m.in. przez organizacje przedsiębiorców i pracodawców, jak również

wyłączeniem spod uregulowań w projektowanych krajowych przepisach drastycznych sankcji w stosunku do przedsiębiorców z sektora MŚP oraz rolników.

23. Obowiązek ustanowienia zabezpieczenia roszczeń przez posiadacza odpadów. Najpilniejszy problem z branży gospodarki odpadami do rozwiązania, czyli dlaczego przedsiębiorcy muszą „zamrażać” setki tysięcy złotych w formie depozytów na pokrycie potencjalnych szkód środowiskowych?

Zrozumienie głównego problemu:

Złożoność związana z zabezpieczeniem roszczeń wymaganych od posiadaczy odpadów na mocy polskiego prawa ochrony środowiska koncentruje się zwłaszcza na czasie trwania i charakterze gwarancji finansowych (gwarancje bankowe, gwarancje ubezpieczeniowe lub polisy ubezpieczeniowe). Gwarancje muszą zostać przedstawione w celu pokrycia potencjalnych szkód środowiskowych spowodowanych niewłaściwym gospodarowaniem odpadami.

Niestety oprócz gwarancji bankowych, ubezpieczeniowych czy polis ustawodawca wskazał, że zabezpieczenie roszczeń może mieć formę depozytu. Z kolei przedsiębiorcy wskazują na rozbieżności w rozstrzygnięciach Urzędów Marszałkowskich w zakresie akceptowania polis ubezpieczeniowych jako formy zabezpieczenia roszczeń. Zdaniem przedsiębiorców forma ta jest najkorzystniejsza dla prowadzenia działalności, gdyż, w przeciwieństwie do depozytu lub gwarancji bankowej czy ubezpieczeniowej nie wiąże się z koniecznością zamrożenia setek tysięcy złotych, które mogłyby służyć rozwojowi firm.

Przedsiębiorcy wskazują, że problematyczny jest zapis: „zabezpieczenie roszczeń może mieć formę depozytu, gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej lub polisy ubezpieczeniowej”, czyli de facto, urzędy mogą uznaniowo decydować, że depozyty są najlepszą formą.

Kluczowe punkty i interpretacje

Czas trwania gwarancji:

W ustawie występuje pozorna niejednoznaczność dotyczącą konkretnego czasu trwania gwarancji. Chociaż prawo nakazuje utrzymywanie zabezpieczenia do czasu wydania ostatecznej decyzji o jego zwrocie, nie określa jednoznacznie maksymalnego czasu trwania samej gwarancji. Interpretacja przepisów powinna polegać na tym, że o ile posiadacz odpadów utrzymuje wymagany poziom zabezpieczenia, konkretny gwarant lub ubezpieczyciel może się zmieniać w tym okresie.

Elastyczność w wyborze gwaranta:

Prawo wbrew urzędowi przyznaje posiadaczowi odpadów znaczną elastyczność w wyborze podmiotu udzielającego gwarancji. Organ wydający zezwolenie określa jedynie formę i wysokość zabezpieczenia, a nie konkretnego gwaranta lub ubezpieczyciela. Ta elastyczność pozwala posiadaczom odpadów na poszukiwanie najlepszych warunków.

Cel gwarancji:

Głównym celem gwarancji jest zapewnienie dostępności wystarczających środków finansowych na pokrycie potencjalnych szkód środowiskowych spowodowanych przez działalność posiadacza odpadów. Dotyczy to kosztów związanych z rekultywacją zanieczyszczonych terenów oraz kompensacją szkód wyrządzonych środowisku.

Ocena ogólna

Biorąc pod uwagę przepisy prawa, nie można przyjąć, iż ustawa określa jakiś konkretny okres, na jaki ma być udzielone zabezpieczenie roszczeń przez gwaranta lub ubezpieczyciela w formie gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej lub polisy ubezpieczeniowej, a wskazuje jedynie, iż posiadacz odpadów jest obowiązany utrzymywać ustanowione zabezpieczenie roszczeń przez okres obowiązywania zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów i po zakończeniu obowiązywania tych zezwoleń, do czasu uzyskania ostatecznej decyzji o zwrocie zabezpieczenia roszczeń. Z kolei żądanie od przedsiębiorców „zamrożenia” setek tysięcy złotych jako depozytów na pokrycie potencjalnych szkód środowiskowych jest chodzeniem na skrót przez urzędy.

Stanowisko Ministerstwa Klimatu i Środowiska

Pojęcie utrzymywania ustanowionego zabezpieczenia roszczeń oraz ustanowienia zabezpieczenia roszczeń na określony okres nie są tożsame. Przykładowo, posiadacz odpadów co roku może zmieniać ubezpieczyciela czy gwaranta, pod warunkiem, że ubezpieczenie czy gwarancja będą udzielane na okres roku przez każdego ubezpieczyciela czy gwaranta z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia roszczeń.

Reasumując, zdaniem ministerstwa należy przyjąć, że z ustawy nie wynika, aby gwarancja oraz polisa ubezpieczeniowa musiały być udzielone na cały okres obowiązywania zezwolenia na zbieranie/przetwarzanie odpadów i po zakończeniu obowiązywania tych zezwoleń, do czasu uzyskania ostatecznej decyzji o zwrocie zabezpieczenia roszczeń. Z przepisów wynika jedynie, że posiadacz odpadów ma obowiązek zapewnienia, że w okresie tym będzie utrzymywane ustanowione zabezpieczenie roszczeń, co może nastąpić również poprzez odnawianie gwarancji lub umów ubezpieczenia z zachowaniem ich ciągłości przez ten okres przez jednego lub wielu ubezpieczycieli lub gwarantów. Natomiast obowiązek utrzymywania zabezpieczenia roszczeń przez posiadacza odpadów kończy się w dniu uzyskania ostatecznej decyzji o zwrocie zabezpieczenia roszczeń.

24. ZUS dusi przedsiębiorców: Składki rosną, a historia się powtarza

Osoby prowadzące działalność gospodarczą zapłacą w 2025 roku znacznie wyższe składki ZUS. Składki na ubezpieczenia społeczne dla przedsiębiorców wzrosną do 1773,96 zł miesięcznie (bez składki zdrowotnej). To o 173,64 zł więcej niż w 2024 roku. Oznacza to, że w skali całego 2025 r. przedsiębiorcy zapłacą 2 083,68 zł więcej składek ZUS niż w obecnym 2024 r.

Aby odpowiedzieć na pytanie, kiedy wprowadzono obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne dla przedsiębiorców w Polsce, należy sięgnąć do 1965 r.

W 1965 r. powstał zespół Czerwone Gitary, w kawiarni Nowy Świat w Warszawie zainaugurował działalność Kabaret Dudek, p. Jacek Kuroń i p. Karol Modzelewski opublikowali list otwarty do członków PZPR, wystrzelono pierwszą polską rakietę meteorologiczną Meteor, Irena Kirszenstein-Szewińska ustanowiła rekord świata w biegu na 200 m wynikiem 22,7 s., otwarto Rondo ONZ w Warszawie, Telewizja Polska wyemitowała premierowy odcinek serialu Wojna domowa w reżyserii Jerzego Gruzy, podpisano umowę licencyjną z Fiatem na produkcję w kraju modelu 125p, to tylko niektóre wydarzenia wpisujące się w historię Polski.

Było także jeszcze jedno wydarzenie, którego skutki odczuwamy do dziś, a konkretnie przedsiębiorcy. W 2025 r. minie 60 lat od wprowadzenia obowiązku płacenia składek na ubezpieczenia społeczne przez przedsiębiorców – informuje Dr n. pr. Marek Woch Ekspert Centrum Legislacji Federacji Przedsiębiorcy.pl

Od Rzemieślników do Przedsiębiorców: Wiek Ubezpieczeń Społecznych w Polsce

Podróż przez historię zabezpieczenia społecznego w Polsce ujawnia fascynującą ewolucję deklaracji ideologicznej – od ochrony dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, do prozy życia przedsiębiorców, dla których opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne, kiedy nie mają dochodów, jest nie do przyjęcia, a także faktu, że odłożonych pieniędzy rodzina nie dziedziczy, a długi w ZUS i owszem. Korzenie obowiązkowych ubezpieczeń społecznych dla przedsiębiorców sięgają połowy XX wieku, kiedy to po raz pierwszy wprowadzono ustawodawstwo mające na celu tzw. ochronę rzemieślników i ich rodzin.

Początki

Okres powojenny w Polsce miał charakteryzować się budową kompleksowego systemu zabezpieczenia społecznego. Jednak osoby prowadzące działalność na własny rachunek, takie jak rzemieślnicy i właściciele małych firm, były początkowo wykluczone z wielu tych świadczeń. Aby wypełnić tę lukę, uchwalono w latach 60. XX wieku specjalne przepisy rozszerzające zasięg ubezpieczeń społecznych na te grupy.

Rozszerzanie Zasięgu

Na przestrzeni dziesięcioleci zakres ubezpieczeń społecznych dla osób prowadzących działalność na własny rachunek stopniowo się rozszerzał. Początkowo skupiając się na rzemieślnikach, obejmował później szerszy zakres zawodów, takich jak sklepikarze, taksówkarze i rybacy. Wraz z rozwojem polskiej gospodarki ewoluował również system zabezpieczenia społecznego, z wprowadzaniem nowych regulacji dostosowanych do

zmieniających się potrzeb osób prowadzących działalność na własny rachunek. W jednym nie zmieniło się jednak wiele, nadal przedsiębiorcy muszą płacić nawet, jak nie zarabiają.

Kluczowe Etapy

- **Lata 60. XX wieku:** Wprowadzenie obowiązkowych ubezpieczeń społecznych dla rzemieślników stanowiło znaczący punkt zwrotny.
- **Lata 70. XX wieku:** Zasięg ubezpieczeń został rozszerzony na różne grupy osób prowadzących działalność na własny rachunek, w tym osoby świadczące usługi oraz rybaków.
- **Lata 80. XX wieku:** Reformy gospodarcze lat 80. XX wieku doprowadziły do dalszych zmian w systemie zabezpieczenia społecznego dla osób prowadzących działalność na własny rachunek.
- **Początek lat 90. XX wieku:** Wraz z upadkiem tzw. realnego socjalizmu i przejściem do gospodarki rynkowej system zabezpieczenia społecznego przeszedł przebudowę. Koncepcja „osoby prowadzącej działalność na własny rachunek” została zredefiniowana, aby objąć szerszy zakres działalności gospodarczej, a stawki i podstawy składek zostały dostosowane do nowych realiów gospodarczych. W jednym nie zmieniło się jednak wiele, nadal przedsiębiorcy muszą płacić nawet, jak nie zarabiają.

Przykre Dziedzictwo i Perspektywy na Przyszłość

Ewolucja ubezpieczeń społecznych dla osób prowadzących działalność na własny rachunek w Polsce stanowi świadectwo zaangażowania kraju w zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego wszystkim obywatelom lub społecznego jak uważają niektórzy. Tyle teoria. Chociaż konkretne przepisy i stawki składek uległy zmianie na przestrzeni czasu, podstawowa zasada zapewnienia odpowiedniej ochrony osobom pracującym na własny rachunek pozostała niezmienna, a także to, że, nadal przedsiębiorcy muszą płacić nawet, jak nie zarabiają.

Kluczowe wnioski:

Obecny system zabezpieczenia społecznego dla osób prowadzących działalność gospodarczą w Polsce wymaga gruntownej reformy. Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl postuluje, aby nowy system uwzględniał w równym stopniu interesy zarówno przedsiębiorców i ich rodzin, jak i państwa, czyli:

- **Konieczność redefinicji:** System zabezpieczenia społecznego dla przedsiębiorców jest przestarzały i nie odpowiada współczesnym wyzwaniom gospodarczym.
- **Równowaga interesów:** Nowy system powinien być bardziej zrównoważony, uwzględniając potrzeby zarówno przedsiębiorców i ich rodzin, jak i państwa.
- **Współpraca z przedsiębiorcami:** Federacja proponuje aktywne zaangażowanie przedsiębiorców w proces tworzenia nowego systemu.
- **Wsparcie dla przedsiębiorców:** Federacja oferuje pomoc w zakresie poruszania się po złożonym systemie ubezpieczeń społecznych oraz analizuje skutki różnych polityk gospodarczych dla przedsiębiorców.

- **Współpraca legislacyjna:** Federacja jest otwarta na współpracę z organami ustawodawczymi w celu wprowadzenia korzystnych zmian w przepisach dotyczących przedsiębiorców.

25. Apel do Premiera Donalda Tuska ws. środowisk organizacji stacji kontroli pojazdów zrzeszających tysiące przedsiębiorców, które od wielu lat zwracają uwagę przedstawicielom władz, że tabela opłat za badania techniczne pojazdów była ustalona 20 lat temu, a inflacja od 2004 r. sięgnęła 85 proc.

Prezes Ogólnopolskiej Federacji Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl Robert Składowski oraz Prezes Polskiej Izby Stacji Kontroli Pojazdów Pani Jolanta Źródłowska zaapelowali do Premiera Donalda Tuska ws. środowisk organizacji stacji kontroli pojazdów zrzeszających tysiące przedsiębiorców, które od wielu lat zwracają uwagę przedstawicielom władz, że tabela opłat za badania techniczne pojazdów była ustalona 20 lat temu, a inflacja od 2004 r. sięgnęła 85 proc.

W piśmie do Premiera wskazują Prezes Robert Składowski oraz Pani Prezes Jolanta Źródłowska, że od początku 2024 r. od przedstawicieli rządu do przedsiębiorców z branży stacji kontroli pojazdów zaczęły płynąć optymistyczne wiadomości, że merytoryczne argumenty dotyczące wzrostu kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przekonały obecnych decydentów, bo poprzedni rząd, pomimo że interweniował Rzecznik Praw Obywatelskich, czy Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców⁷⁶ nie przyjmował do wiadomości, że koszty rosną w ogóle, w tym dla stacji kontroli pojazdów.

Niemniej jednak, w komunikacie na stronie internetowej Ministerstwa Infrastruktury z 26 czerwca 2024 r. pt. „MI dementuje: Nie będzie podwyżek opłat za badania techniczne pojazdów od 1 lipca 2024 r.” wskazano, że „W związku z pojawiającymi się w mediach nieprawdziwymi informacjami o wzroście opłat za badania techniczne pojazdów, Ministerstwo Infrastruktury informuje, że nie będzie podwyżek opłat od 1 lipca 2024 r.”. „Nie zostały też rozpoczęte prace legislacyjne nad zmianą przepisów regulujących wysokość stawek opłata za badania techniczne. Nieprawdziwa jest również informacja o uzależnieniu wysokości opłat za badania techniczne pojazdów od wynagrodzenia minimalnego oraz podawana przez media kwota”⁷⁷.

Biorąc pod uwagę powyższe, Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl oraz Polska Izba Stacji Kontroli Pojazdów upatrują w Panu Premierze informacji, kiedy można spodziewać się ewentualnych zmian, które skutkowałyby projektem legislacyjnym, biorąc oczywiście pod uwagę, fakt, że zagadnienie może powodować sprzeciw wśród kierowców, niemniej jednak poprzednie rządy „grały na czas”, kosztem przedsiębiorców z branży stacji kontroli pojazdów, to obecnie już tego czasu nie ma.

⁷⁶ Wypowiedzi dr n. pr. Marka Woch z 10 czerwca 2021 r., ówczesnego Dyrektora Generalnego Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców ws. rozwiązania kwestii zmiany tabeli opłat, które nie pochodziłyby z „kieszoni kierowców” <https://www.youtube.com/watch?v=ua7zs419WMA>.

⁷⁷ <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/mi-dementuje-nie-bedzie-podwyzek-oplat-za-badania-techniczne-pojazdow-od-1-lipca-2024-r>.